

کد مدرسه

دفترچه شماره ۱

آزمون

۶

مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

پایه

۱۲

تاریخ آزمون: ۱۴۰۴/۹/۷

آزمون اختصاصی گروه آزمایشی علوم انسانی

مدت پاسخ‌گویی: ۸۵ دقیقه

تعداد سؤال: ۷۵

عنوان مواد امتحانی آزمون اختصاصی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ‌گویی

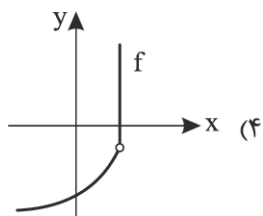
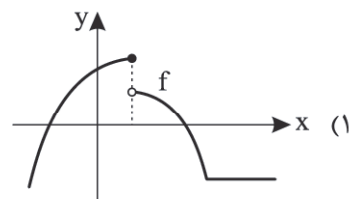
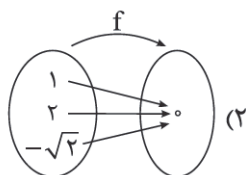
ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی
۱	ریاضی و آمار	۲۰	۱	۲۰	۳۰ دقیقه
۲	علوم و فنون ادبی	۳۰	۲۱	۵۰	۳۰ دقیقه
۳	جامعه‌شناسی	۱۵	۵۱	۶۵	۲۵ دقیقه
۴	روان‌شناسی	۱۰	۶۶	۷۵	

مواد امتحانی	سرفصل دهم	سرفصل یازدهم	سرفصل دوازدهم
ریاضی و آمار	—	فصل ۲ (درس ۱)	فصل ۲ (درس ۲)
علوم و فنون ادبی	—	فصل ۲ (درس‌های ۴ تا ۶)	فصل ۲ (درس ۵) و فصل ۳ (درس ۸)
جامعه‌شناسی	—	فصل ۱ (درس ۴) فصل ۲ (درس‌های ۵ تا ۷)	درس‌های ۵ و ۶
روان‌شناسی	—	درس‌های ۴ و ۵	—

تمامی حقوق مادی و معنوی آزمون، متعلق به مرکز سنجش آموزش مدارس برتر بوده و هرگونه استفاده از آن بدون داشتن اجازه‌نامه کتبی از این مرکز، خلاف قانون و عرف و قابل پیگیری می‌باشد.

سال تحصیلی ۱۴۰۵-۱۴۰۴

۱- کدام گزینه بیانگر یک تابع نیست؟

$$f = \{(-2, 0), (0, 2), (1, 1)\} \quad (3)$$

۲- اگر $A = \{\frac{1}{4}, -1, 0\}$ و $f(x) = 2x^2 - 1$ باشد، برد تابع کدام است؟

- (۱) $\{-1, -\frac{1}{4}, 1\}$ (۲) $\{-1, \frac{1}{4}, 1\}$ (۳) $\{-1, -\frac{1}{4}, 0\}$ (۴) $\{1, -\frac{1}{4}, 0\}$

۳- اگر f تابعی خطی باشد که از دو نقطه $A(1, 3)$ و $B(\frac{1}{3}, 1)$ می‌گذرد، مقدار تابع در نقطه $x = -2$ کدام است؟

- (۱) ۳ (۲) -۳ (۳) -۶ (۴) ۶

۴- اگر در تابع ثابت c داشته باشیم: $f(x) = c$ ، چه مقدار یا مقداری را اختیار می‌کند؟

- (۱) صفر یا ۲ (۲) ۲ (۳) صفر (۴) صفر یا ۱

۵- کدام گزینه صحیح است؟

- (۱) اگر دامنه و برد یک تابع برابر باشند، آن تابع همانی است.
 (۲) اگر f یک تابع ثابت باشد، آنگاه $f(2x) = 2f(x)$.
 (۳) اگر دامنه یک تابع همانی مجموعه اعداد حقیقی باشد، آنگاه حاصل $f(5) + f(-5)$ برابر صفر است.
 (۴) اگر $f(x) = \sqrt{x}$ باشد، تابع f تابعی همانی است.

۶- اگر تابع $f(x) = \begin{cases} ax & x \leq -1 \\ x^2 & -1 < x < 3 \\ -2 & x \geq 3 \end{cases}$ باشد و داشته باشیم: $f(-1) + f(2) = f(\pi)$ ، کدام است a ؟

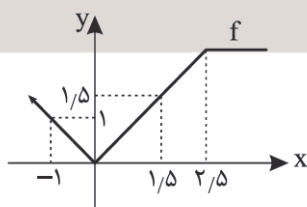
- (۱) ۶ (۲) -۶ (۳) ۲ (۴) -۲

۷- اگر f یک تابع همانی و g تابع ثابت باشد و داشته باشیم $\frac{f(3/5) - g(\pi)}{f(-0.5)} = 2$ ، برد تابع g کدام است؟

- (۱) $\{-2/5\}$ (۲) $\{2/5\}$ (۳) $\{-4/5\}$ (۴) $\{4/5\}$

۸- با توجه به نمودار تابع زیر، حاصل $f(10) - f(-4)$ کدام است؟

- (۱) $6/5$ (۲) $-1/5$ (۳) $-6/5$ (۴) $1/5$

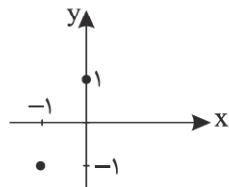
محل انجام محاسبات

۹- کدام یک از توابع زیر به ازای همه مقادیر حقیقی a ، بیانگر تابعی ثابت است؟

$$f = \{(a, 1), (2, 1), (3, a)\} \quad (1) \quad f = \{(1, 2), (a, 2), (0, 2)\} \quad (2)$$

$$f = \{(1, a^2), (-1, a), (1, 0)\} \quad (3) \quad f = \{(-1, 0), (2, 0), (1, a)\} \quad (4)$$

۱۰- نمودار زیر بخشی از نمودار تابع خطی f است، اگر دامنه تابع مجموعه $\{-1, 0, 2\}$ باشد، مجموع اعضای برد تابع f کدام است؟

(1) ۲

(2) ۳

(3) ۴

(4) ۵

۱۱- جمله عمومی دنباله حسابی $\dots, -\frac{1}{4}, -1, -\frac{3}{4}, -2$ کدام است؟

$$a_n = \frac{5}{4}n - \frac{1}{4} \quad (1) \quad a_n = -\frac{5}{4}n + \frac{1}{4} \quad (2) \quad a_n = \frac{1}{4}n - \frac{5}{4} \quad (3) \quad a_n = -\frac{1}{4}n + \frac{5}{4} \quad (4)$$

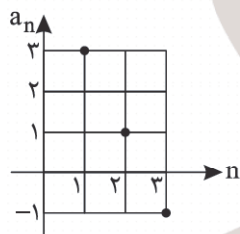
۱۲- یازدهمین جمله یک دنباله حسابی ۴۸ و جمله نوزدهم آن ۸۸ است. جمله سیام این دنباله کدام است؟

$$131 \quad (1) \quad 133 \quad (2) \quad 141 \quad (3) \quad 143 \quad (4)$$

۱۳- پنج عدد را به گونه‌ای میان اعداد ۹ و $13/5$ قرار داده‌ایم که هفت عدد، تشکیل دنباله حسابی بدهند. اختلاف بزرگ‌ترین و کوچک‌ترین عدد در بین آن پنج عدد کدام است؟

$$2/5 \quad (1) \quad 3 \quad (2) \quad 3/5 \quad (3) \quad 4 \quad (4)$$

۱۴- اگر نمودار زیر مربوط به یک دنباله حسابی باشد، جمله چندم آن برابر با -555 است؟

(1) ۲۷۸

(2) ۲۷۹

(3) ۲۸۰

(4) ۲۸۱

۱۵- در یک دنباله حسابی، مجموع جملات پنجم، هفتم و پانزدهم برابر ۷۵ است. جمله نهم، کدام است؟

$$25 \quad (1) \quad 35 \quad (2) \quad 40 \quad (3) \quad 45 \quad (4)$$

۱۶- چندمین جمله از دنباله $\begin{cases} a_{n+1} = a_n + 7 \\ a_1 = 3 \end{cases}$ برابر با ۱۰۸ است؟

$$20 \quad (1) \quad 15 \quad (2) \quad 16 \quad (3) \quad 17 \quad (4)$$

۱۷- مجموع چهل جمله اول دنباله اعداد طبیعی فرد کدام است؟

$$1600 \quad (1) \quad 3120 \quad (2) \quad 3200 \quad (3) \quad 1580 \quad (4)$$

۱۸- در دنباله ساخته شده از تابع $y = -2x + 1$ ، حاصل $S_1 + a_1$ کدام است؟

$$79 \quad (1) \quad 71 \quad (2) \quad -119 \quad (3) \quad -109 \quad (4)$$

۱۹- در یک تالار نمایش تئاتر، اگر ردیف اول صندلی‌ها ۱۵ صندلی و ردیف پانزدهم آن ۴۳ صندلی داشته باشد، در ردیف ۲۱ آن چند نفر می‌توانند بنشینند؟ (تعداد صندلی ردیف‌ها یک دنباله حسابی تشکیل می‌دهند.)

$$30 \quad (1) \quad 45 \quad (2) \quad 55 \quad (3) \quad 60 \quad (4)$$

۲۰- اگر در یک دنباله حسابی مجموع ۱۵ جمله اول 300 باشد، جمله هشتم دنباله کدام است؟

$$19 \quad (1) \quad 20 \quad (2) \quad 25 \quad (3) \quad 24 \quad (4)$$

محل انجام محاسبات

علوم و فنون ادبی

۲۱- کدام گزینه از ویژگی‌های زبانی سبک عراقی نیست؟

- (۱) چهارچوب زبان همان چهارچوب فارسی قدیم یعنی زبان سبک خراسانی است که تا حدودی مختصات جدید یافته است.
- (۲) لغات فارسی اصیل قدیم کم شده و جای آنها را لغات عربی گرفته است.
- (۳) «می» اندک‌اندک جای «همی» را گرفته است.
- (۴) توجه به علوم ادبی از جمله «بدیع» و «بیان» بیشتر شد.

۲۲- کدام یک از ویژگی‌های نثر در سبک عراقی «ایراد» دارد؟

- (۱) به علت نبودن استادان بزرگ و از بین رفتن مراکز علمی، تحقیق و تتبع در بین علما و ادیبان تضعیف شد.
- (۲) به علت کشتن یا متواری ساختن فضلا و نابودی کتابخانه‌ها، از صحت و اتقان مطالب کاسته شد.
- (۳) در نثر این دوره مقام معشوق اندک‌اندک متعالی می‌گردد تا آنجا که با معبود یکی می‌شود.
- (۴) در اندیشه ادیبان سبک عراقی، صنایع ادبی جای تعمق و تفکر را گرفت و در کتاب‌های مصنوع و متکلف بیشتر به ظاهرسازی و تصنع پرداختند.

۲۳- در مقایسه زیر چند مورد اشتباه می‌یابید؟

خراسانی	عراقی
۱- ستایش خرد	ستایش عشق
۲- غم‌گرایی	شادی‌گرایی
۳- فراق	وصال
۴- باور به اختیار	باور به قضا و قدر
۵- آسمانی بودن معشوق	زمینی بودن معشوق
(۱) ۱	(۲) ۲
(۳) ۳	(۴) ۴

۲۴- کدام گزینه به ترتیب مقایسه ویژگی فکری «سبک خراسانی و عراقی» نیست؟

- (۱) واقع‌گرایی یا توجه به دنیای بیرون - ذهن‌گرایی یا توجه به دنیای درون
- (۲) رواج روحیه پهلوانی و حماسی - رواج روحیه عرفانی و اخلاقی
- (۳) باور به اختیار و اراده - باور به قضا و قدر
- (۴) بازتاب بیشتر علوم در شعر - بازتاب اندک علوم در شعر

۲۵- چند عبارت از میان عبارات‌های زیر ویژگی ادبی یا فکری شعر دوره عراقی محسوب نمی‌شوند؟

- الف) شاهد گسترش استفاده از مفاهیمی مانند بی‌اعتباری دنیا و اعتقاد به قضا و قدر و پرهیز از زهد ریایی هستیم.
- ب) به دلیل سرخوردگی ناشی از حمله مغول و نیاز به آرامش درونی، تصوف و مفاهیم آن در شعر بیشتر به کار می‌رود.
- ج) کاربرد غزل بیشتر شد و جایگاه «تخلص» در انتهای آن تثبیت گردید.
- د) در این دوره تأثیر مسائل سیاسی و اجتماعی بر شعر نسبت به شعر خراسانی بیشتر شد.
- ه) منسوخ شدن واژگانی مانند «ایدون - ایدر - ابا - ابر...»
- و) مقام معشوق اندک‌اندک متعالی می‌گردد تا آنجا که گاه با معبود یکی می‌شود.

(۱) ۱	(۲) ۲	(۳) ۳	(۴) ۴
-------	-------	-------	-------

۲۶- ترتیب درستی و نادرستی عبارات زیر درباره ویژگی‌های سبک عراقی کدام است؟

- الف) به کارگیری حرف نشانه «مر» در کنار مفعول جمله کم شد.
- ب) استفاده بیشتر از لغات عربی و کمتر از لغات فارسی اصیل در شعر این دوره مشهود است.
- ج) نثر فنی در قرن هفتم و هشتم ضعیف می‌شود و در قرن نهم (همزمان با سیطره تیموریان) از بین می‌رود.
- د) تاریخ‌نویسی در این دوره به اسلوب ساده رواج یافت و ظفرنامه شامی از نمونه‌های آن است.
- ه) سلطان حسین بایقرا و امیرعلیشیر نوایی در حوزه ادبی هرات، ترکی‌گویی و ترکی‌نویسی را تشویق می‌کردند.
- و) رواج یافتن نگارش کتاب‌های فرهنگ لغت به دلیل عام بودن عمده مخاطبان متون.
- (۱) نادرست - درست - نادرست - درست - نادرست - درست - درست - درست - نادرست
- (۲) درست - نادرست - درست - درست - درست - درست - درست - درست - نادرست
- (۳) درست - نادرست - نادرست - نادرست - درست - نادرست - درست - درست - نادرست
- (۴) درست - نادرست - درست - درست - درست - درست - درست - درست - نادرست

۲۷- با توجه به ویژگی‌های ادبی، کدام بیت را نمی‌توان به سبک عراقی منسوب کرد؟

- (۱) شمایل تو در آینه دو چشم من است
 - (۲) بر دامگاه عشقت مرغی فرو نیاید
 - (۳) خویش و پیوند هنر باش که تا روزی
 - (۴) شدم فسانه به سرگشتگی و ابروی دوست
- به حکم عشق نه تو غایبی نه من مهجور
کز طبل باز هجرت بانگی شنیده باشد
نرویی از پی نان بر در خال و عم
کشید در خم چوگان خویش چون گویم

۲۸- کدام بیت مختصات فکری و مفهومی شعر دوره عراقی را دارا نیست؟

- (۱) چه سود است ار لبش نوش جهان است؟
 - (۲) تا زید بنده غم عشق به جان خواهد داشت
 - (۳) نه من اسیر بُتان‌ام به اختیار ولیکن
 - (۴) فرشته گر گناهی می نوشتی
- که جانم را شرنگ جاودان است
سر به خاک ره آن سرو روان خواهد داشت
گسست می‌تواند کسی کمند قضا را
رخت چون دید مرفوع القلم شد

۲۹- در کدام یک از موارد زیر مجاز به علاقه مشابهت دیده می‌شود؟

- (الف) تا شراب آلوده لعلت گفت حرفی از کباب
 - (ب) وقت مردن پا نهاد آن شمع، بالین مرا
 - (ج) گرفت خط رخ زیبای گل عذار مرا
 - (د) چنین که برده شراب لب ز دست مرا
 - (ه) وعده فردای زاهد قسمت امروز نیست
- رخصتی بر صید مرغان حرم دادی مرا
تا به خرسندی ستاند جان غمگین مرا
فغان که دهر، خزان کرد نوبهار مرا
مگر به دامن محشر برند مست مرا
بهر حور از دست نتوان داد دامان تو را
- (۱) الف، ب و ج (۲) ب، ج و د (۳) ج، د و ه (۴) الف، د و ه

۳۰- در کدام یک از ابیات زیر مجاز به کار رفته است؟

- (۱) هر صبح ز روی تو هم‌خانه خورشیدم
 - (۲) تو چشمه خورشیدی، من ذره محتاجم
 - (۳) تا خط تو را دیدم، دادی رقم خونم
 - (۴) هم باده عشقش را می‌گیرم و می‌نوشم
- هر شام ز اشک خود همسایه پروینم
تو خواجه مستغنی من بنده مسکینم
تا مهر تو ورزیدم، بستی کمر کینم
هم دانه مهرش را می‌کارم و می‌چینم

۳۱- در کدام یک از ابیات زیر آرایه‌های «مجاز، تشبیه، تشخیص» آمده است؟

- (۱) رشته عمر پاره شد بس که ز دست جور او
 - (۲) هر سحری که نستر پاره ز رخ برافکند
 - (۳) هر چه کردم به ره عشق وفا بود وفا
 - (۴) ای کاش جان بخواهد معشوق جانی ما
- دوخته‌ام به یکدگر سینه پاره‌پاره را
باد صبا به بوی گل رو به چمن نهد چو من
و آنچه دیدم به مکافات جفا بود جفا
تا مدعی بمیرد از جان‌فشانی ما

۳۲- واژه «سر» در کدام ابیات مجاز دارد؟

- (الف) نرگس مست تو دارد هوس خواب هنوز
 - (ب) سر بر دم تیغ تو نهادیم به مردی
 - (ج) گر به سر من آن پری از سر ناز بگذرد
 - (د) سر کوی نگاری جان سپردیم
 - (ه) از رفتن دل نیست خبر اهل وفا را
- سنبل زلف تو را هست سر تاب هنوز
کس نیست در این عرصه به مردانگی ما
بر سر راهش افکنم پیرهن دریده را
که خاکش آب حیوان است ما را
آن کس که تو را دید نداند سر و پا را
- (۱) الف و ه (۲) ج و د (۳) الف و ج (۴) ب و ه

۳۳- در کدام یک از گزینه‌های زیر آرایه‌های «مجاز و جناس» به کار رفته است؟

- (۱) تا دلارام بخواهی، دل آرام مخواه
 - (۲) ترک سر کردم و از دردسر آسوده شدم
 - (۳) ستوده خسرو اعظم، جهان‌گشای معظم
 - (۴) دل به امید وفا رفت و من از دنبالش
- مرغ طوفان، نه بر آن سر که دل آرام کند
تا نگویند که سودای بتان دردسر است
که باد تا به ابد ملک جم به زیر نگیانش
تا به دنباله این کار ببینم حالش

۳۴- در کدام گزینه آرایه‌های ادبی «مجاز، جناس، تلمیح و استعاره» به کار رفته است؟

جهان شد سراسر به زیر نگینم
تا اسم اعظم دوست نقش است بر نگینم
می‌داد در اول نظر از دست نگین را
از کمال شرفش نقش نگین باید کرد

۱) سلیمانی‌ام داد لعل لب او
۲) چون جم مرا فروغی از اهرمن چه پروا
۳) می‌دید اگر لعل تو را چشم سلیمان
۴) شاه جم جاه کلامی که بیان فرماید

۳۵- در چند بیت «مجاز» دیده می‌شود؟

غم آمد جهان را از آن کار بهر
سر، عاقبت اندر سر دینار و درم کرد
که ترحم به گدایان به از این باید کرد
در شب هجر چه قدر حوصله باشد؟
عاشق دیوانه را سرمست و حیران می‌کند

الف) خروشی برآمد ز شهر و ز دشت
ب) آن کس که به دینار و درم خیر نیندوخت
ج) ما گدایان را ز درگاه خود دور مکن
د) طاقت و جرم نمانده است دگر هیچ
ه) قد سروآسای تو زین سان که جولان می‌کند

۳ (۳) ۴ (۴)

۱ (۱) ۲ (۲)

۳۶- در چند بیت «مجاز» دیده می‌شود؟

بشکست عهد و ز غم ما هیچ غم نداشت
سر گیسوی تو در هیچ سری نیست که نیست
هم از خط تو باد صبا ناله به جیب است
لاغری‌های مرا دوست به یک مو نخرید
که ز مقصود گذشت آنکه به مقصود رسید

الف) دیدی که یار جز سر جور و ستم نداشت
ب) ناظر روی تو صاحب نظران اند آری
ج) هم از رخ تو صحن چمن لاله به دامن
د) خستگی‌های مرا عشق به یک جو نگرفت
ه) از مرادت بگذر تا به مرادت برسی

۳ (۳) ۴ (۴)

۱ (۱) ۲ (۲)

۳۷- در مصراع اول همه گزینه‌ها، اختیارات «کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند» و «حذف همزه» در دو هجای کنار هم قرار گرفته‌اند، به جز.....

صاحب آن ندا علی است علی
خوش پراکندی ز هم شیرازه آمال من
نشان ز تیغ کج بوتراب می‌خواهد
آه از این نازا در این شهر چه غوغا افتد

۱) موسی از غیب هر ندا بشنید
۲) ای صبا گر دیدی آن مجموعه گل را بگو
۳) کمان ابروی او گو بین کس از به جهان
۴) رفتی از خانه به بازار به صد عشوه و ناز

۳۸- واژه «گوی» در چند مورد از ابیات زیر مشمول اختیار زبانی «کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند» شده است؟

زمانه گوی و تو چوگان به رای خویش باز
چون گوی سینه بت سیمین بر است اشک
این تاج افتخار نه امسال می‌بری
گفت هستم همچو قاضی راهزن
گر به شق القمر احمدش انکاری هست

الف) زمانه اسب و تورایض به رای خویش تاز
ب) بارد از او لطافت و تابید از او فروغ
ج) هر ساله گوی حسن به چوگان زلف توست
د) گفت هان بر گوی شغل خویشتن
ه) مدعی گوی ببیند دو رخ خوب تو را

۱ (۳) ۴ (۴) صفر

۳ (۱) ۲ (۲)

۳۹- حضور کدام عبارت در جای خالی بیت زیر، سازنده هر دو اختیار «بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه» و «کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند» در مصراع دوم می‌باشد؟

رفته‌ام از خویشتن بیا

«بر سر بالینم ای خضر مسیحا دم بیا

۳) ای عیسی مریم ۴) در جست‌وجوی من

۱) من غرقه‌ام در غم ۲) در این شب مبهم

۴۰- واژه «تو» در کدام بیت فاقد اختیار زبانی است؟

هیچ ندانم از دو لب شه‌دشان کیستی؟
وز تو ندیدم جز بدعهدی بی‌وفایی
از جام باده تو، گشته است دائم‌الخمر
بر این گردون گردان نیست غافل

۱) یافتمی به روز و شب از لب لعل تو رطب
۲) باز آتشی بر خرم‌من افکنده‌ای دوست
۳) مفتی که منع می‌کرد، بر منبرش قدح را
۴) من و تو غافلیم و ماه و خورشید

۴۱- در کدام گزینه اصلاً اختیار آوردن «فاعلاتن» به جای «فعلاتن» در رکن نخست دیده نمی‌شود؟

- (۱) تو به تو گرچه درونم همه خون بست چو غنچه
- (۲) به مه من که رساند که من دلشده هر شب
- (۳) شعله ناچار بود آتش افروخته را
- (۴) شرمساریم ز مستان محبت که چرا

۴۲- در کدام گزینه اختیار بلند تلفظ کردن انتهای مصرع دیده نمی‌شود؟

- (۱) مردم ز هجر و دولت وصل تو رو نداد
- (۲) بسیار دیده گردش ایام، نخل ما
- (۳) در کاروان شوق کسی بی‌دلیل نیست
- (۴) پیش ره مرا نتواند کسی گرفت

۴۳- در کدام گزینه ابدال می‌یابید؟

- (۱) همسر خویش حریفان همه را کرده خیال
- (۲) شده از دست ردم گونه افلاک کبود
- (۳) خاک خُسبی نکند فطرت عالی گهرم
- (۴) جسم و جان را به بیان رشته الفت سُست است

۴۴- در کدام گزینه قلب می‌یابید؟

- (۱) جام ز می دو قله کن خاص برای صبحدم
- (۲) بر تن چنگ بند رگ وز رگ خم گشای خون
- (۳) جام چو دور آسمان درده و بر زمین فشان
- (۴) چرخ قرابه تهی است پاره خاک در میان

۴۵- کدام گزینه در مورد رباعی زیر نادرست است؟

- «از روز شریف‌تر شد از وی شب من
رفت این لب من تالاب او را بوسد

- (۱) وزن این اشعار را می‌توان به دو صورت تقسیم‌بندی کرد.
- (۲) شاعر سه بار از اختیار حذف همزه استفاده کرده است.
- (۳) اختیارات وزنی ابدال و قلب در این رباعی دیده می‌شود.

(۴) این شعر با این بیت «پرتو روی تو تا در خلوتم دید آفتاب / می‌رود چون سایه هر دم، بر در و بامم هنوز» قرابت معنایی دارد.

۴۶- کدام گزینه با بیت زیر هم‌مفهوم است؟

- «سعدی نظر از رویت کوتاه نکند هرگز
(۱) وحشی از قید تو نگریزد و خواجه ز کمندت
(۲) دست از دامن‌ت ای ترک نخواهم برداشت
(۳) سعدیا عاشق صادق ز بلا نگریزد
(۴) من همان روز که دل را به سر زلف تو بستم

۴۷- مفهوم کدام بیت با مفهوم بیت زیر متناسب است؟

- «بیا تا قدر یکدیگر بدانیم
(۱) از دیده گر سرشک چو باران چکد رواست
(۲) این یک دو دم که مهلت دیدار ممکن است
(۳) تا کی می صبوح و شکرخواب بامداد
(۴) در هر طرف ز خیل حوادث کمین‌گهی است

- که تا ناگه ز یکدیگر نمائیم
کاندر غمت چو برق بشد روزگار عمر
دریاب کار ما که نه پیداست کار عمر
هشیار گرد، هان که گذشت اختیار عمر
زان رو عنان گسسته دواند سوار عمر

۴۸- مفهوم کدام گزینه با مفهوم بیت زیر متناسب است؟

«یاد باد آنکه ز ما وقت سفر یاد نکرد

(۱) شمع هر جمع مشو و نه بسوزی ما را

(۲) می‌دهد یاد از دل پر خون من هر غنچه‌ای

(۳) آنکه یک لحظه فراموش نگشت از یادم

(۴) داریم یاد هر که به ما کرده نیکویی

۴۹- مفهوم کدام گزینه با مفهوم بیت زیر متناسب است؟

«یار با ماست چه حاجت که زیادت طلبیم

(۱) جز غم که ندیم دل سودایی ماست

(۲) چشم و کن شش جهت یار است و بس

(۳) حسین اگر همه خویشان شوند بیگانه

(۴) کی حد ماست دست‌درازی به شاخ گل

۵۰- مفهوم کدام گزینه متفاوت است؟

(۱) می‌کند گریه تراوش ز دل من بی‌خواست

(۲) اگر من از دل غمگین همی زنم دم سرد

(۳) چگونه خون نچکد از کلام من صائب

(۴) کی شعر تر انگیزد خاطر که حزین باشد؟

به وداعی دل غم‌دیده ما شاد نکرد»

یاد هر قوم مکن تا نیروی از یادم

هر گلی از روی خندان تو یادم می‌دهد

ظاهر آن است که هرگز نکند یاد مرا

نیکی به هر که کرده فراموش کرده‌ایم

دولت صحبت آن مونس جان ما را بس»

کس نیست که او مونس تنهایی ماست

هر چه خواهی دید دیدار است و بس

به جان دوست که ما را بس است تنها دوست

ما را بس است خاری اگر از چمن رسد

نیست در دست من این رشته که کوتاه کنم

شگفت نیست دم سرد از این دل غمگین

که موج اشک شکسته است شیشه در جگرم

یک نکته از این معنی، گفتیم و همین باشد

جامعه‌شناسی

۵۱- به ترتیب، پاسخ هر یک از سؤالات زیر، به درستی در کدام گزینه آمده است؟

الف) نخستین واکنش و جنبش اجتماعی در برابر کدام‌یک از مزایای اجتماعی شکل گرفت؟

ب) ضمانت اجرایی قانون نیازمند چیست؟

ج) وجه عینی و محسوس سیاست چیست و چه جنبه‌ای دارد؟

د) هرگاه قدرت برای رسیدن به یک هدف معین سازمان یابد، چه چیزی پدید می‌آید؟

(۱) دانش - سیاست - قدرت، الزام‌آور - نهاد اجتماعی

(۲) ثروت - قدرت - قدرت، تنبیهی - نظام سیاسی

(۳) دانش - قدرت - سیاست، اقناعی - سیاست

(۴) ثروت - قدرت - قدرت، الزام‌آور - سیاست

۵۲- در متن زیر چند عبارت نادرست است؟

«قدرت، مفهومی مسئله‌برانگیز و به شکل اجتناب‌ناپذیری، ارزشی است. سخن گفتن از قدرت و سیاست به ندرت بی‌طرفانه است.

سابقه اعمال تنبیهی قدرت، شهرت هراسناکی برای قدرت پدید آورده است. قدرت تشویقی بر بسیاری از اعمال قدرت‌ها سرپوش

می‌گذارد و آن را پنهان می‌کند که وقتی آشکار می‌شود، بسیار ناحق و ناروا به نظر می‌آید. مجموع این عوامل سبب می‌شود که قدرت،

موضوعی نفرت‌انگیز قلمداد شود.»

(۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴

۵۳- به ترتیب، هر یک از موارد زیر، با کدام گزینه مرتبط است؟

الف) یک ضرورت اجتماعی است.

ب) یا به قصد تغییر وضع موجود انجام می‌شود یا با هدف حفظ آن

ج) بر بسیاری از اعمال قدرت‌ها سرپوش می‌گذارد.

د) به سرزمین یک میلیون شهید شهرت دارد.

(۱) قدرت - کنش سیاسی - قدرت تنبیهی - الجزایر

(۲) سیاست - امر سیاسی - قدرت تشویقی - هند

(۳) قدرت - کنش سیاسی - قدرت اقناعی - الجزایر

(۴) سیاست - امر سیاسی - قدرت تنبیهی - هند

۵۴- کدام یک از گزینه‌های زیر در رابطه با خوب و بد (خیر و شر) بودن سه‌گانه قدرت، ثروت و دانش نادرست است؟

- (۱) انسان‌ها همواره این سه‌گانه را، در راه رسیدن به ارزش غایی که همان سعادت و کمال است، از ارزش‌های واسطه‌ای و پیش‌نیاز می‌دانستند. به همین دلیل هر سه را خوب قلمداد می‌کردند.
- (۲) انسان‌ها در گذشته هنگامی که عملکرد این سه ارزش را در راه رسیدن به کمال و سعادت بررسی می‌کردند، معمولاً دانش را کاملاً مثبت، ثروت و قدرت را خاکستری و خنثی ارزش‌گذاری می‌کردند.
- (۳) در دوره اخیر بود که با هدف آسایش و آرامش دنیوی انسان، ارزیابی‌های اخلاقی درباره قدرت، ثروت و دانش، دست‌وپاگیر شناخته شده و نادیده گرفته شد.
- (۴) با بروز پیامدهایی مانند فقر و بی‌عدالتی پس از نادیده گرفتن ارزیابی اخلاقی درباره این سه‌گانه، جنبش‌هایی شکل گرفت که دومین آنها در مقابل دانش بود که در نتیجه آن، خوش‌بینی به دانش دچار تردید شد.

۵۵- چه تعداد از عبارتهای زیر در ارتباط با سازمان نادرست است؟

- (الف) اعمال قدرت تشویقی نیازمند وجود سازمان است.
- (ب) لازمه سازمان، پذیرفتن هدف‌های سازمان توسط افراد و اعضای آن است.
- (ج) سازمان مهم‌ترین منبع قدرت در جوامع از گذشته تا به امروز است.
- (د) از رابطه سیاست و اقتصاد در سازمان به انسجام اجتماعی تعبیر می‌شود.
- (ه) جوامع خود بزرگ‌ترین و مؤثرترین سازمان‌ها هستند.

(۱) ۳ (۲) ۲ (۳) ۱ (۴) ۴

۵۶- به ترتیب پاسخ سؤالات زیر در کدام گزینه آمده است؟

- کدام جامعه‌شناس معتقد بود کنش اجتماعی معنادار است؟
- کدام جامعه‌شناس از طریق مشاهده مشارکتی، در یک بیمارستان روانی به تحقیق پرداخت؟
- در کدام جنگ هزاران خلبان ژاپنی برای عملیات کامیکازه داوطلب شدند؟
- (۱) ماکس وبر - زیمباردو - جنگ جهانی دوم
- (۲) ویلهلم دیلتای - گافمن - جنگ جهانی اول
- (۳) ویلهلم دیلتای - زیمباردو - جنگ جهانی اول
- (۴) ماکس وبر - گافمن - جنگ جهانی دوم

۵۷- به ترتیب هر یک از موارد زیر با چه موضوعاتی مرتبط است؟

- پژوهش کیفی براساس مشاهده مشارکتی
- انسجام‌بخشی به زندگی اجتماعی
- مطالعه تمامی ابعاد یک پدیده اجتماعی
- (۱) قوم‌نگاری - هدف رویکرد تبیینی - مطالعه موردی
- (۲) مطالعه موردی - هدف رویکرد تفسیری - قوم‌نگاری
- (۳) مطالعه موردی - هدف رویکرد تبیینی - قوم‌نگاری
- (۴) قوم‌نگاری - هدف رویکرد تفسیری - مطالعه موردی

۵۸- کنشگران فردی و جمعی در کدام معانی فعال و خلاق‌اند و آن موجب پیدایش چه می‌شود؟

- (۱) معانی فکری و اجتماعی - معانی همسان
- (۲) معانی ذهنی و فرهنگی - معانی همسان
- (۳) معانی ذهنی و فرهنگی - معانی گوناگون
- (۴) معانی فکری و اجتماعی - معانی گوناگون

۵۹- به ترتیب شباهت و تفاوت «شهادت‌طلبی»، «فداکردن جان برای وطن» و «خودکشی» چیست؟

- (۱) دست شستن از جان و زندگی در دنیا و استقبال از مرگ - معنای یکسانشان
- (۲) معنای متفاوتشان - معنای یکسانشان
- (۳) معنای متفاوتشان - دست شستن از جان و زندگی در دنیا و استقبال از مرگ
- (۴) دست شستن از جان و زندگی در دنیا و استقبال از مرگ - معنای متفاوتشان

۶۰- کدام مورد درباره عصر نبوی درست و درباره عصر بیداری اسلامی نادرست است؟

- (۱) شمال غربی شبه‌جزیره عربستان تحت سلطه شاهنشاهی ایران بود - در جهان اسلام در مقابل نفوذ و سلطه فرهنگ غرب مقاومت‌هایی شکل گرفت که ریشه در فرهنگ سکولاریسم داشت.
- (۲) رسول خدا پس از ۱۳ سال دعوت مردم به اسلام، حکومت اسلامی تشکیل داد - امام خمینی و شهید بهشتی از نمونه افراد متفکر جهان اسلام در عصر بیداری هستند.
- (۳) رسول خدا طی ۱۳ سال حکومت موانع سیاسی پیش روی اسلام در شبه‌جزیره عربستان را از بین برد - استفاده از مکاتب ناسیونالیسم یا مارکسیسم برای مقابله با استعمار، وحدت امت اسلامی را مخدوش کرد.
- (۴) در سال نهم هجرت، گروه‌های مختلف برای پذیرش اسلام از سراسر شبه‌جزیره به مدینه آمدند - امت اسلامی با الهام از انقلاب اسلامی و بازگشت به هویت الهی خود مرحله جدیدی در گسترش فرهنگ جهانی اسلام آغاز کرد.

۶۱- به ترتیب، هر یک از موارد زیر با کدام یک از مراحل گسترش فرهنگ اسلامی ارتباط دارد؟

- استفاده از برخی نخبگان کشورهای اسلامی از مکاتب غربی
- مقاومت آشکار فرهنگ جاهلی در برابر اسلام
- شکل‌گیری قدرت جامعه اسلامی بر اساس روابط عشیره‌ای
- شکل‌گیری مقاومت‌ها و جنبش‌های اسلامی در برابر نفوذ و سلطه فرهنگ غرب

- (۱) بیداری اسلامی - نبوی - خلافت - بیداری اسلامی
(۲) استعمار - نبوی - بیداری اسلامی - بیداری اسلامی
(۳) بیداری اسلامی - نبوی - بیداری اسلامی - خلافت
(۴) استعمار - بیداری اسلامی - نبوی - استعمار

۶۲- کدام گزینه به ترتیب، در مورد «سکولاریسم»، «دئیسم» و «روشنگری» درست است؟

- (۱) کنار گذاشتن وحی و شهود در شناخت حقیقت - عدم نیاز به توجیه الهی و آسمانی در خواسته‌های دنیوی - مهم‌ترین ویژگی معرفت‌شناختی فرهنگ غرب
(۲) مهم‌ترین ویژگی هستی‌شناختی فرهنگ معاصر غرب - دین بدون شریعت - روش رویارویی با حقیقت و شناخت
(۳) دنیوی شدن همه ظرفیت‌های وجودی انسان - اعتقاد به خدا بدون داشتن دین - مهم‌ترین ویژگی انسان‌شناختی و معرفت‌شناختی فرهنگ غرب
(۴) مهم‌ترین ویژگی هستی‌شناختی فرهنگ معاصر غرب - دین بدون شریعت - از نتایج منطقی سکولاریسم و به معنای اصالت عقل و تجربه

۶۳- علت هر یک از موارد زیر به ترتیب کدام است؟

- پیدایش و رشد برخی نهضت‌های جدید دینی در غرب
- بحران معرفت‌شناختی غرب
- پدید آمدن علم تجربی سکولار

- (۱) گرایش به معنویت در غرب - نادیده گرفتن شناخت شهودی و وحیانی - صورت عقل‌گرایانه روشنگری
(۲) سکولاریسم پنهان و حذف کامل ابعاد دینی از عرصه اجتماعی - افول عقل‌گرایی - رویکرد دنیوی انسان مدرن
(۳) رویکرد گزینشی جهان غرب به ابعاد معنوی و دینی جهان - افول حس‌گرایی - محدود شدن روشنگری به شناخت حسی و تجربی
(۴) مسیر و سلوک معنوی و مکاشفات الهی انسان - رویکرد دنیوی انسان مدرن - رویکرد هستی‌شناسانه فرهنگ غرب

۶۴- به ترتیب، فرهنگ جدید غرب با پیدایش کدام مورد آغاز شد و رویکرد سکولار و دنیوی از چه طریقی در زندگی اجتماعی و فرهنگ عمومی جهان غرب گسترش پیدا کرد؟ و آمیخته شدن مسیحیت با رویکردهای اساطیری به چه چیزی منجر شد؟

- (۱) اقتصاد صنعتی - هنر و اقتصاد - توجیه کردن عملکرد دنیوی کلیسا در پوشش معنوی و دینی
(۲) فلسفه‌های روشنگری - تفاسیر پروتستانی از دین - دور ماندن مسیحیت با قبول تثلیث از ابعاد عقلانی توحید
(۳) انقلاب فرانسه - فلسفه‌های روشنگری - دنبال کردن نوعی دنیاگرایی در عمل توسط اربابان کلیسا
(۴) فروریختن اقتدار کلیسا - تغییرات اجتماعی مربوط به انقلاب صنعتی - از اعتبار انداختن عقل به بهانه ایمان و وحی توسط آباء کلیسا

۶۵- به ترتیب، هر یک از عبارات زیر مربوط به کدام قسمت جدول است؟

مشخصات	مراحل شکل‌گیری نظام نوین جهانی
«د»	پیوند قدرت با تجارت، سرمایه و صنعت
«ب»	استعمار و ادغام جوامع در نظام نوین جهانی
«الف»	به خدمت گرفتن مبلغان مذهبی و سازمان‌های فراماسونری
«ج»	پیدایش قدرت‌های سیاسی سکولار

- حاکمیت فئودال‌ها و اربابان بزرگ
- انتقال برده‌های سیاه‌پوست آفریقایی به مزارع آمریکایی
- تأثیر بر نخبگان سیاسی جوامع
- هندوستان، اندونزی و الجزایر

- (۱) د - ب - ج - الف
(۲) ج - الف - ب - د
(۳) ج - د - الف - ب
(۴) ب - ج - الف - د

۶۶- درستی یا نادرستی هر یک از عبارات زیر، در رابطه با فرایند به حافظه سپردن اطلاعات، در کدام گزینه آمده است؟

- (الف) رمزگردانی دیداری نسبت به رمزگردانی معنایی، پایداری بیشتری در حافظه دارد.
 (ب) هر چه رمزگردانی کلی‌تر باشد، احتمال خطا در بازیابی اطلاعات جزئی کاهش می‌یابد.
 (ج) در فرایند یادگیری، رمزگردانی مؤثر مرحله‌ای پیش از ذخیره‌سازی و بازیابی است.
 (د) بزرگسالان معمولاً از رمزگردانی کلی استفاده می‌کنند، در حالی که کودکان تمایل به رمزگردانی جزئی دارند.
- (۱) درست - نادرست - نادرست - نادرست
 (۲) نادرست - درست - درست - درست
 (۳) درست - درست - درست - نادرست
 (۴) نادرست - نادرست - درست - درست

۶۷- در هر یک از موارد زیر، خطا در کدامیک از مراحل حافظه رخ داده است؟

- (الف) سمیرا، نام فیلم سینمایی مورد علاقه‌اش را به خاطر نمی‌آورد؛ اما به محض شنیدن حرف اول نام آن، آن را به طور کامل به یاد می‌آورد.
 (ب) حسین در کلاس با دقت، لغات انگلیسی را به همراه معانی آن یاد می‌گیرد، به همین دلیل در طول هفته آنها را مرور نمی‌کند؛ اما نمی‌تواند در جلسه بعدی، به سؤالات پاسخ دهد.
 (ج) در حالی که یاسمن مشغول صحبت با همکلاسی‌اش است، ناظم مدرسه از آنها می‌خواهد تا رضایت‌نامه اردو را فردا به همراه داشته باشند، ولی یاسمن رضایت‌نامه را با خود نمی‌آورد.

- (۱) ذخیره‌سازی - مرحله دوم حافظه - بازیابی - رمزگردانی
 (۲) مرحله دوم حافظه - ذخیره‌سازی - رمزگردانی
 (۳) مرحله سوم حافظه - بازیابی - رمزگردانی
 (۴) بازیابی - اندوزش - رمزگردانی

۶۸- سارا هنگام بازگشت از دانشگاه، در مسیر همیشگی‌اش ناگهان به یاد آورد که سه سال پیش در همین خیابان، در روزی بارانی، دوستش خبر قبولی در کنکور را به او داده بود. او حتی چتر آبی‌رنگ دوستش، بوی خاک باران‌خورده و حس هیجان آن لحظه را به خاطر آورد (موقعیت الف). همچنین زمانی که به خانه رسید و خواهرش از او پرسید: «اصلاً هدف از برگزاری کنکور چیست؟» توانست بدون تردید مفهوم آن را توضیح دهد، هر چند به یاد نیاورد این تعریف را در کجا یا از چه کسی آموخته است (موقعیت ب).

به ترتیب، نوع حافظه در هر موقعیت و دلیل تفاوت در بازیابی آنها در کدام گزینه دقیق‌تر بیان شده است؟

- (۱) در موقعیت «الف»، سارا از حافظه‌ای بهره برده که تجارب فردی را همراه با نشانه‌های زمانی و مکانی ذخیره می‌کند و در موقعیت «ب» از حافظه‌ای استفاده کرده که دانشی کلی و فاقد وابستگی به زمان و مکان را در خود نگهداری می‌کند.
 (۲) در موقعیت «الف»، اطلاعات به صورت نمادهای زبانی و مفاهیم انتزاعی رمزگردانی شده، اما در موقعیت «ب»، جزئیات ادراکی و عاطفی محیط نقش اصلی را در یادآوری داشته‌اند.
 (۳) در موقعیت «الف»، یادآوری اطلاعات نتیجه تمرین و تکرار ذهنی بوده، در حالی که در موقعیت «ب»، رمزگردانی هیجانی و تصویری موجب تقویت یادآوری شده است.
 (۴) در موقعیت «الف»، سارا از حافظه کاری برای نگهداری موقت تجربه استفاده کرده، اما در موقعیت «ب»، اطلاعات در اثر مرور مداوم به حافظه بلندمدت منتقل شده‌اند.

۶۹- در کدامیک از گزینه‌های زیر، تمامی عبارتها درست هستند؟

- (۱) الف: در حافظه کوتاه‌مدت، اطلاعات تنها در صورتی پایدار می‌مانند که تمرین یا تکرار ذهنی انجام گیرد. / ب: حافظه کاری صرفاً برای ذخیره دائم اطلاعات به کار می‌رود و در پردازش ذهنی نقشی ندارد. / ج: حافظه بلندمدت برخلاف حافظه‌های دیگر از نظر ظرفیت نامحدود است.

(۲) الف: اطلاعات در حافظه حسی تنها کسری از ثانیه دوام دارند و با بی‌توجهی از بین می‌روند. / ب: انتقال اطلاعات از حافظه کوتاه‌مدت به بلندمدت از طریق رمزگردانی معنایی و مرور ذهنی انجام می‌شود. / ج: حافظه معنایی دانشی عمومی و فاقد نشانه‌های زمانی و مکانی مشخص را در خود نگه می‌دارد.

(۳) الف: حافظه کاری بخشی از نظام پردازش اطلاعات است که همزمان با نگهداری، بر روی اطلاعات فعالیت ذهنی انجام می‌دهد. / ب: حافظه رویدادی شامل تجربه‌های شخصی در زمان و مکان مشخص است. / ج: حافظه حسی در مرحله دوم پردازش اطلاعات فعال می‌شود، پس از آنکه توجه به محرک جلب شده باشد.

(۴) الف: حافظه معنایی به کمک رمزگردانی معنایی شکل می‌گیرد و حاوی دانش کلی درباره جهان است. / ب: حافظه کوتاه‌مدت می‌تواند بدون تمرکز آگاهانه، اطلاعات را برای مدت طولانی نگه دارد. / ج: حافظه حسی شامل تجارب دیداری و شنیداری زودگذر است که در صورت توجه وارد حافظه کوتاه‌مدت می‌شوند.

۷۰- پدیدخت که دانش آموز پایه یازدهم است در آزمون تشریحی روان‌شناسی نمره خوبی کسب نکرد. معلم او را کنار کشید و پرسید: «درس نخوانده بودی؟!». پدیدخت در جواب گفت: «چرا! اتفاقاً هفته پیش خوندم، تازه اونم پنج ساعت پشت هم.» کدام گزینه درباره عوامل فراموشی پدیدخت و فنونی بهسازی مرتبط، نادرست است؟

- (۱) به دلیل فاصله یک هفته‌ای میان مطالعه تا آزمون، گذشت زمان تأثیر منفی بر حافظه او گذاشته است.
 - (۲) مطالعه پشت سر هم و بدون وقفه، مانند موقعیت پدیدخت، باعث تداخل اطلاعات شده و باعث فراموشی می‌شود.
 - (۳) مرور کارآمد اطلاعات می‌توانست اثر یکی از عوامل دخیل در فراموشی را کاهش دهد.
 - (۴) یادگیری عمیق در این موقعیت تنها راه بهینه‌سازی برای مطالعه پشت سر هم است.
- ۷۱- در هر یک از موقعیت‌های زیر، به ترتیب، کدام یک از ویژگی‌های مسئله مورد غفلت قرار گرفته است؟

- (الف) نرگس می‌خواهد برای ادامه تحصیل در خارج از کشور اقدام کند، اما نمی‌داند از کجا باید شروع کند و چه مدارکی نیاز دارد.
- (ب) رضا قصد دارد در انتخابات شورای شهر شرکت کند، ولی در مدیریت زمان و کنترل استرس در مناظره‌ها عملکرد ضعیفی دارد.
- (ج) مریم با وجود برخورداری از استعداد بالا در طراحی، توجهی به محدودیت توان اقتصادی خود برای شکوفای کردن استعدادش ندارد.
- (د) پویا مدتی است در باشگاه ورزشی تمرین می‌کند. اما نمی‌داند دقیقاً چرا این مسیر را ادامه می‌دهد و دنبال چیست.

- (۱) مشخص بودن موقعیت فعلی - تحت کنترل بودن - شناسایی توانمندی‌ها - هدفمندی
 - (۲) هدفمندی - تحت کنترل بودن - شناسایی توانمندی‌ها - مشخص بودن موقعیت فعلی
 - (۳) مشخص بودن موقعیت فعلی - شناسایی توانمندی‌ها - هدفمندی - تحت کنترل بودن
 - (۴) هدفمندی - شناسایی توانمندی‌ها - تحت کنترل بودن - مشخص بودن موقعیت فعلی
- ۷۲- در جریان اجرای یک پژوهش بین رشته‌ای در یک شرکت داروسازی، گروه‌های مختلفی با چالش‌هایی روبه‌رو می‌شوند. درباره نوع مسئله‌ها کدام گزینه درست‌تر است؟

- (الف) گروه کنترل کیفیت در تلاش است تا معیارهای دقیق سنجش خلوص ترکیب جدید دارویی را تعیین کند.
 - (ب) تیم تولید به دنبال یافتن بهترین روش برای افزایش ماندگاری دارو در شرایط آب و هوایی مختلف است.
 - (ج) گروه بازاریابی قصد دارد محصول جدید را برای بازار کشورهای مختلف معرفی کند، اما نمی‌داند مخاطب اصلی کدام گروه سنی است.
- (۱) هر سه گروه با مسئله‌هایی از نوع خوب تعریف‌نشده روبه‌رو هستند.
 - (۲) گروه‌های «الف» و «ب» مسئله‌هایی از نوع خوب تعریف‌شده دارند و گروه «ج» با مسئله‌ای خوب تعریف نشده درگیر است.
 - (۳) فقط گروه «الف» درگیر مسئله‌ای خوب تعریف‌شده است و دو گروه دیگر در مرحله ابهام‌اند.
 - (۴) گروه‌های «الف» و «ج» با مسئله‌هایی خوب تعریف‌نشده و گروه «ب» با مسئله‌ای خوب تعریف‌شده روبه‌رو هستند.

- ۷۳- سارا بعد از فارغ التحصیلی از دانشگاه، برای قبولی در آزمون‌های استخدامی، در کلاس‌های آموزشی ثبت‌نام کرده و درس می‌خواند. در ادامه برای تقویت رزومه کاری خود شروع به کسب مهارت علمی در زمینه رشته استخدامی می‌کند. بعد از گذشت چند ماه به جای استخدام دولتی برای شغل آینده، بر ساخت برند شخصی خود متمرکز می‌شود. به ترتیب، ثبت‌نام در کلاس‌های آموزشی، کسب مهارت علمی و ساخت برند شخصی، اشاره به کدام یک از مراحل حل مسئله دارد؟

- (۱) اول - چهارم - پنجم (۲) دوم - سوم - چهارم (۳) اول - سوم - چهارم (۴) دوم - چهارم - پنجم
- ۷۴- هر یک از موارد، به ترتیب، با کدام یک از روش‌های حل مسئله مطابقت دارد؟

- (الف) خواهر و برادری که تلاش می‌کنند با پرسیدن بیست سؤال از یکدیگر، کلمه موردنظر در ذهن دیگری را بیابند.
- (ب) دختر بچه‌ای که برای خرید اسباب‌بازی مورد علاقه‌اش، ماهانه مبلغی را پس‌انداز می‌کند.
- (ج) معلمی که پس از بررسی نظرات همه دانش‌آموزان، بهترین بودجه‌بندی آزمون را مشخص می‌کند.
- (د) فردی که غذایی را در رستوران خورده است، با توجه به آنچه در رستوران مشاهده کرده، مواردی همچون «دمای لازم برای پخت»، «مواد اولیه مورد نیاز» و... را آماده می‌سازد و بدین ترتیب مرحله به مرحله، مسیر آماده‌سازی را تعیین می‌کند.

- (۱) کاهش تفاوت وضعیت موجود با وضعیت مطلوب - خرد کردن - تحلیلی - اکتشافی
 - (۲) خرد کردن - کاهش تفاوت وضعیت موجود با وضعیت مطلوب - اکتشافی - شروع از آخر
 - (۳) خرد کردن - کاهش تفاوت وضعیت موجود با وضعیت مطلوب - تحلیلی - کاهش تفاوت وضعیت موجود با وضعیت مطلوب
 - (۴) کاهش تفاوت وضعیت موجود با وضعیت مطلوب - خرد کردن - اکتشافی - شروع از آخر
- ۷۵- تمامی عبارت‌های درست در رابطه با پیامدهای ناتوانی در حل مسئله در کدام گزینه آورده شده است؟

- (الف) علت احساس شکست در بسیاری از افراد، نداشتن مهارت حل مسئله است.
- (ب) تجربه ناکامی با پیامدهای ناگواری به دنبال دارد، از این‌رو یادگیری روش‌های کارآمد حل مسئله توصیه می‌شود.
- (ج) ناتوانی در حل مسئله، پیامدهایی همچون ایجاد یک وضعیت شناختی ناخوشایند، با عنوان ناکامی به دنبال دارد.
- (د) افرادی که بعضاً در حالت فشار روانی قرار دارند، روش‌های کارآمد حل مسئله را نمی‌دانند.

- (۱) الف (۲) الف و ب (۳) الف، ب و ج (۴) ج و د

دفترچه شماره ۲

آزمون

۶

مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

پایه

۱۲

تاریخ آزمون: ۱۴۰۴/۹/۷

آزمون اختصاصی گروه آزمایشی علوم انسانی

مدت پاسخ‌گویی: ۷۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۷۵

عنوان مواد امتحانی آزمون اختصاصی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی
۱	زبان عربی	۲۰	۷۶	۹۵	۲۰ دقیقه
۲	تاریخ	۱۳	۹۶	۱۰۸	۲۰ دقیقه
۳	جغرافیا	۱۲	۱۰۹	۱۲۰	
۴	فلسفه و منطق	۲۰	۱۲۱	۱۴۰	۲۰ دقیقه
۵	اقتصاد	۱۰	۱۴۱	۱۵۰	۱۰ دقیقه

مواد امتحانی	سرفصل دهم	سرفصل یازدهم	سرفصل دوازدهم
زبان عربی	—	درس ۳	درس ۳ (مفحه‌های ۳۷ تا ۴۶)
تاریخ	—	فصل ۲ (درس‌های ۴ تا ۷)	درس‌های ۷ و ۸
جغرافیا	—	فصل ۲ (درس‌های ۳ و ۴)	فصل ۲ (درس ۴ تا انتهای صفحه ۷۰)
فلسفه و منطق	بخش ۵ (درس ۶)	فصل ۲ (درس‌های ۶ و ۷)	بخش ۲ (درس‌های ۵ و ۶)
اقتصاد	فصل ۳ (درس‌های ۸ و ۹)	—	—

تمامی حقوق مادی و معنوی آزمون، متعلق به مرکز سنجش آموزش مدارس برتر بوده و هرگونه استفاده از آن بدون داشتن اجازه‌نامه کتبی از این مرکز، خلاف قانون و عرف و قابل پیگیری می‌باشد.

سال تحصیلی ۱۴۰۴-۱۴۰۵

■ عَيْنِ الْأَنْسَبِ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجَمَةِ أَوْ الْمَفْهُومِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ: (۸۴-۷۶)

۷۶- ﴿مَا تَقَدَّمُوا لِأَنْفُسِكُمْ مِنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ عِنْدَ اللَّهِ﴾

- (۱) هر چه را برای خودتان پیش می‌فرستید بهتر از آن را نزد خداوند پیدا می‌کنید!
 - (۲) هر چه از نیکی برای خودتان از پیش تقدیم کنید همان را نزد خدا خواهید یافت!
 - (۳) آنچه از نیکی برای خودتان پیش بفرستید آن را نزد خداوند می‌یابید!
 - (۴) هر آنچه از کارهای خیر برای خود تقدیم کنید آنها را نزد خدا می‌یابید!
- ۷۷- «لِمَاذَا لَمْ تُجْلِسْهَا عِنْدَكَ وَأَنْتَ تَعْلَمُ أَنَّ الْإِسْلَامَ يَكْرَهُ عَمَلًا يَكُونُ فِيهِ التَّفْرِيقُ بَيْنَ الْأَبْنَاءِ وَ الْبَنَاتِ»!:
- (۱) برای چه نزد او ننشستی در حالی که تو می‌دانی که اسلام ناپسند می‌دارد عملی را که در آن فرق گذاشتن بین پسران و دختران باشد!

- (۲) چرا او را کنار خود ننشاندی در حالی که تو می‌دانی همانا اسلام عملی را که در آن تفاوت گذاشتن بین پسران و دختران باشد ناپسند می‌دارد!
- (۳) چرا او کنارت ننشست در حالی که تو می‌دانستی که اسلام عملی را که در آن فرق گذاشتن میان پسران و دختران باشد ناپسند می‌دارد!
- (۴) برای چه او را کنارت ننشاندی در حالی که تو می‌دانستی که اسلام ناپسند می‌دارد عملی را که در آن فرق گذاشتن میان پسران و دختران باشد!

۷۸- «كَانَ الطَّائِرُ ذَوَالْجَنَاحِ قَدْ اسْتَرَاخَ فَوْقَ جَذَعِ شَجَرَةٍ مَحْرُوقَةٍ بَعْدَ الْعَاصِفَةِ وَ تَحَرُّكَ رِمَالِ الصَّحَرَاءِ ثُمَّ مَا طَارَ إِلَّا خَمْسَمِنَةَ قَدَمٍ فِي قَفْزَةٍ وَاحِدَةٍ!»:

- (۱) پرنده دارای بال بر فراز تنه سوخته درختی بعد از طوفان و حرکت کردن ریگ‌های صحرا استراحت کرده بود سپس جز صد و پنج قدم در یک پرش پرواز نکرد!
- (۲) بعد از گردباد و حرکت دادن ریگ‌های بیابان، پرنده بالدار بر فراز تنه درختان سوخته‌شده خوابیده بود سپس جز ۱۵۰ گام در هر پرش به پرواز درنیامد!
- (۳) پس از طوفان و حرکت شن‌های صحرا، پرنده بالدار بر فراز تنه درخت سوخته‌ای آرمیده بود سپس در یک پرش، فقط پانصد قدم پرواز کرد!
- (۴) پرنده دارای بال پس از گردباد و جابه‌جایی شن‌های بیابان بر فراز تنه درختی سوخته به استراحت می‌پرداخت سپس در یک پرش تنها ۵۰۰ گام می‌پريد!

۷۹- «عِنْدَمَا لَمْ يَقْبَلِ الرَّجُلُ بِنْتَهُ الصَّغِيرَةَ أَنْزَعَ النَّبِيُّ جَذًا وَ كَرِهَ سَلُوكَهُ فِي التَّفْرِيقِ بَيْنَ أَطْفَالِهِ الصَّغَارِ»:

- (۱) هنگامی که مرد دختر کوچکش را نبوسید پیامبر را بسیار آزرده ساخت و ایشان رفتار او را در فرق گذاشتن بین کودکان کوچکش ناپسند دانست!
- (۲) وقتی مرد دختر کوچک خود را نبوسید پیامبر بسیار آزرده شد و رفتار او را با بچه‌های کوچک خود ناپسند دانست!
- (۳) وقتی مرد دختر کوچک خود را نبوسید پیامبر بسیار آزرده گردید و رفتار او را در فرق گذاشتن میان بچه‌های کوچکش ناپسند دانست!
- (۴) پیامبر وقتی دید که مرد دختر کوچکش را نمی‌بوسد واقعاً آزرده شد و رفتار او را در فرق گذاشتن بین بچه‌های کوچکش ناپسند دانست!

۸۰- «إِنْ يَلْعَبُ لَاعِبُو فَرِيقِنَا الْوَطَنِيِّ جَيِّدًا وَ يَتَعَاوَنُوا بِكُلِّ حِمَاسٍ، فَالْشَّعْبُ يَشْكُرُونَهُمْ وَ سَيَدْعُونَ لِفَوْزِهِمْ وَ الْحَصُولِ عَلَى كَأْسِ الْمُبَارَاةِ!»:

- (۱) چنانچه به خوبی بازیکنان ما در تیم ملی بازی کنند و با تمام شور و حرارت همکاری نمایند، مردم از آنها سپاسگزاری می‌کنند و برای موفقیت و به دست آوردن جام مسابقات دعا خواهند کرد!
- (۲) اگر بازیکنان تیم ملی ما بازی خوبی ارائه دهند و با تمام دلاوری‌شان همکاری کنند پس ملت به خاطر پیروزی‌شان و رسیدن به جام مسابقات از ایشان تشکر می‌کنند!
- (۳) اگر بازیکنان تیم ملی‌مان خوب بازی می‌کردند و با تمام شور و حرارت همکاری می‌کردند، مردم از آنها تشکر می‌نمایند و موفقیت و دستیابی‌شان به جام مسابقات را می‌خواستند!
- (۴) اگر بازیکنان تیم ملی‌مان خوب بازی کنند و با تمام دلاوری همکاری نمایند، مردم از آنها قدردانی می‌کنند و برای پیروزی‌شان و به دست آوردن جام مسابقات دعا خواهند کرد!

۸۱- عَيْنَ الصَّحِيحِ فِي التَّرْجُمَةِ:

- (۱) كان الولد يروح بعد انتهاء عمله نحو والديه كل يوم! فرزند هر روز پس از پایان کارش برای پدر و مادرش رحمت و آمرزش می‌خواست!
- (۲) كان لصديقي أخ من الرضاعة يُحِبُّه كثيراً كأنه أخوه الحقيقي! دوستم برادری شیرری داشت که او را بسیار دوست می‌داشت گویی او برادر واقعی اوست!
- (۳) هذان الفريقان تعادلا في المباراة مرة أخرى! این دو تیم بار دیگر در مسابقه برابر می‌شوند!
- (۴) لا تكن من أضعف طلاب يضعفون عن كتمان أسرار زملائهم! از ضعیف‌ترین دانش‌آموزانی نباش که از پنهان کردن رازهای هم‌شاگردی خود ناتوان شدند!

۸۲- عَيْنَ الْخَطَأِ فِي التَّرْجُمَةِ:

- (۱) إن لعب كلا الفريقين بجد ما انتهت المباراة بالتعادل! اگر هر دو تیم با جدیت بازی کنند، مسابقه با تساوی تمام نمی‌شود!
- (۲) هل تعلم أن السمك الطائر لا يستطيع أن يطير إلا باستخدام زعانفه! آیا می‌دانی که ماهی پرنده فقط با به کار بردن باله‌هایش می‌تواند پرواز کند!
- (۳) إذا يأكل التمساح فريسة أكبر من فمه تُفَرَز الدَّمْعُ من عيونهم! هرگاه تمساح شکاری بزرگ‌تر از دهانش بخورد اشک‌ها از چشمانش سرازیر می‌شوند!
- (۴) أعتق الفلاح الطائرة المصابة من القفص و أعادها إلى الطليعة! کشاورز پرنده زخمی را از قفس آزاد کرد و [پرنده] به طبیعت بازگشت!

۸۳- «کوچک‌ترین پرنده روی زمین به دلیل حرکات سریعش، طنان نامیده می‌شود!»

- (۱) إن أصغر الطائر على الأرض يُسمَّى طناناً بسبب الحركات السريعة!
- (۲) الطائر الأصغر في الأرض يُسمَّى طناناً بسبب سرعة حركاته!
- (۳) يُسمَّى أصغر الطائر على الأرض بسبب حركاته السريعة طناناً!
- (۴) يُسمَّى أصغر الطائر على الأرض بسرعة حركاته طناناً!

۸۴- ﴿وَإِذَا خَاطَبَهُمُ الْجَاهِلُونَ قَالُوا سَلَاماً﴾. عَيْنَ مَا لَا يُنَاسِبُ مَفْهُومَ الْعِبَارَةِ:

(۱) پس خموشی به دهد آن را ثبوت	(۱) پس جواب احمقان آمد ثبوت
(۲) ز هشیار دانا نزیبد که دست	(۲) زنده بر گریبان نادان مست
(۳) به نرمی ظفر جوی بر خصم جاهل	(۳) که گه را به نرمی کند پست باران
(۴) دشمن دانا بلندت می‌کند	(۴) بر زمین‌ات می‌زند نادان دوست

■ اِقْرَأِ النَّصَّ التَّالِيَ بِدَقَّةٍ، ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ بِمَا يَنْسَبُ لِلنَّصِّ: (۸۵-۸۹)

«كوكبنا مملوء بالعجائب. الحوت الأزرق أكبر لبونة تعيش في الماء. وزنُ بعضه يبلغ منّي طنّ و لسانه يُعادل وزنَ فيل كبير. طولُ مولوده عند الولادة أكثر من سبعة أمتار و يستهلك يومياً خمسمئة لترّاً من لبن الأم. يتغذى بشكل خاصّ على أحد أصغر الكائنات الشبيهة بالروبين (ميگو)؛ بحيث يسحب عدّة أطنانٍ من الماء بحركة واحدة نحو رناته ثم يقوم بفصل (تفكيك) محتوياتها. لا تُثير الأحواض الاهتمام من حيث حجمها الكبير، بل أيضاً بسبب أصوات تُصيرها. لقد اكتشف العلماء أن بعض الأحواض بالإضافة إلى الأصوات العادية، تُنتج سلسلة من أصواتٍ شبيهة بالألحان و صوت الطيور يسمعونها السكّان في الساحل. التغيرات العالمية تُهدّد حياة هذا الحيوان فليس مستقبل الحوت في أيدينا فقط، بل إن بقاء هذا الكوكب الحيّ أيضاً بين أيدينا.»

۸۵- عَيْنَ الصَّحِيحِ:

- (۱) رنة الحوت قادرة على تفكيك غذاءها من الماء الذي تشربه!
- (۲) يسمع سكّان المناطق الساحلية أصوات طيورٍ من جانب البحر!
- (۳) يشرب الحوت يومياً خمسمئة لترّاً من ماء البحر أو المحيط!
- (۴) وزنُ بعض الأحواض عند الولادة يُعادل وزن فيل كبير!

۸۶- عَيْنَ الْخَطَأِ:

- (۱) بعض أنواع الحيتان تُغني على أصواتٍ و أشكال متنوّعة!
- (۲) كوكب الأرض أصبح مليئاً بالعجائب بسبب التغيرات!
- (۳) لبقاء الأرض حيّاً يجب بقاء عالم الطبيعة و الكائنات!
- (۴) بقاء حياة الأحواض مرهون بتعامل الإنسان مع الطبيعة!

٨٧- عَيْنُ الصَّحِيح:

- (١) الطَّعَامُ الرَّئِيسِيُّ لِلْحَوْتِ هُوَ الرَّوْبِيَانُ!
 (٢) تُرْضِعُ الْأَحْوَاتُ صَغَارَهَا فِي شَاطِئِ الْبَحْرِ!
 (٣) يَقُومُ الْحَوْتُ بِفَصْلِ مَحْتَوِيَّاتِ الْمَاءِ فِي بَطْنِهِ!
 (٤) خَيَّرَتِ الْأَحْوَاتُ الْعُلَمَاءَ بِسَبَبِ قُدْرَتِهَا عَلَى إِنْتَاجِ الْأَصْوَاتِ!

■ عَيْنُ الْخَطَأِ فِي الْإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ: (٨٨ و ٨٩)

- ٨٨- «العجائب - يُعَادِل - الاهتمام - تُهَدَّد»:
 (١) العجائب: جمع مكسر (مفردة: عجيب، أو عجيبة) - معرب / مجرور بحرف جرّ، بالعجائب؛ خبر
 (٢) يُعَادِل: مضارع - للمفرد الغائب - له حرف زائد و هو الألف - معلوم - متعدّ / فعلٌ و مع فاعله جملة فعلية
 (٣) الاهتمام: اسم - مفرد مذكر - مصدر من وزن «افتعال» و له حرفان زائدان / مفعول و منصوب
 (٤) تُهَدَّد: فعل مضارع - للمفرد الغائبة - له حرفان متشابهان في حروفه الأصلية / فعلٌ و الجملة فعلية
 ٨٩- «أكثر - اكتشف - تنتج - السَّكَّان»:
 (١) أكثر: مفرد مذكر - اسم تفضيل (يعادل «صفت برتر» في الفارسية) / خبر و مرفوع
 (٢) اكتشف: ماضٍ - مصدره على وزن «افتعال» - معلوم / فعلٌ و فاعله «العلماء»
 (٣) تنتج: مضارع - للمخاطب - مزيد ثلاثي من باب «إفعال» / فعلٌ و مفعوله «سلسلة»
 (٤) السَّكَّان: اسم - جمع تكسير - اسم فاعل (من الفعل المجرد) - معرب / فاعل و مرفوع

■ عَيْنُ الْمُنَاسِبِ فِي الْجَوَابِ عَنِ الْأَسْئَلَةِ التَّالِيَةِ: (٩٥-٩٠)

- ٩٥- عَيْنُ الْخَطَأِ فِي ضَبْطِ حَرَكَاتِ حُرُوفِ الْكَلِمَات:
 (١) أَنَا شَارَكْتُ فِي جَمِيعِ الْمُبَارَاةِ إِلَّا كُرَّةَ الْمِنْصَدَةِ!
 (٢) سَنَذْهَبُ إِلَى الْمَلْعَبِ قَبْلَ أَنْ يَمْتَلِئَ مِنَ الْمُتَفَرِّجِينَ!
 (٣) قَانَزَ عَجَّ الْمَلِكُ كَثِيرًا وَ أَمَرَ أَنْ يُؤْخَذَ مِنْهُ أَلْفُ دِينَارٍ آخَرَ!
 (٤) الرَّقْزَاقُ طَائِرٌ صَغِيرٌ يُسَاعِدُ التَّمْسَاحَ فِي تَنْظِيفِ أَسْنَانِهِ!
 ٩١- عَيْنُ جَوَابِ الشَّرْطِ فِعْلًا مَاضِيًا:
 (١) إِنْ حَاوَلْتُ هَوْلَاءَ الطَّالِبَاتِ أَكْثَرَ مِمَّا تَرَاهُ تَخْرُجْنَ مِنَ الْجَامِعَةِ بَعْدَ سَنَتَيْنِ!
 (٢) مَنْ قَالَ كَلَامًا يُفَرِّقُ الْمُسْلِمِينَ فَهُوَ قَدْ حَاوَلَ إِجْبَادَ التَّفَرُّقَةِ بَيْنَهُمْ!
 (٣) مَنْ بَعَثْنَا مِنْ مَرْقَدِنَا هَذَا مَا وَعَدَ الرَّحْمَنُ وَ صَدَّقَ الْمُرْسَلُونَ!
 (٤) إِنْ تَسْتَشِيرَ الْكَذَّابَ الَّذِي كَذَبَ مَرَّاتٍ يُبْعِدُ عَلَيْكَ الْقَرِيبَ!
 ٩٢- عَيْنُ الْفِعْلِ الْمَاضِيِّ يُمْكِنُ أَنْ يَتَرَجَّمُ الْمَضَارِعُ الْإِلْتِزَامِيَّةُ:
 (١) إِنْ تَوَكَّلَ الْإِنْسَانُ عَلَى اللَّهِ فِي شُؤْنِ حَيَاتِهِ رَزَقَهُ اللَّهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ!
 (٢) مَا نَسِيَ الطَّالِبُ وَاجِبَهُ وَ مَا قَصَّرَ فِي دُرُوسِهِ وَ سَعَى لِتَحْصِيلِ الْعِلْمِ بِكُلِّ اجْتِهَادٍ!
 (٣) مَا الَّذِي فَعَلَ الْإِنْسَانُ إِذَا رَغِبَ فِي الْحِفَافِ عَلَى الصَّحَّةِ الْجَسَدِيَّةِ وَ الْعَقْلِيَّةِ!
 (٤) مَنْ كَتَبَ الرِّسَالَةَ أَمْسَ وَ قَرَأَهَا بِصَوْتٍ عَالٍ أَمَامَ الْأَصْدِقَاءِ بِعَنَاءٍ!
 ٩٣- عَيْنُ مَا لَمْ يُحَذَفْ فِيهِ الْمُسْتَثْنَى مِنْهُ:
 (١) مَا قَرَأَ الْمَقَالَةَ الْآخِرَةَ إِلَّا بَاحِثٌ كَانَ يَعْمَلُ عَلَى مَوْضُوعٍ مُشَابِهٍ!
 (٢) لَا تُجِيبُ عَنِ السُّؤَالِ الصَّعْبِ إِلَّا طَالِبَةٌ كَانَتْ تَرَاجَعُ دُرُوسَهَا يَوْمِيًّا!
 (٣) لَا يَسْلَمُ مِنَ الْخَطَأِ غَالِبًا إِلَّا مَنْ يَفْكَرُ قَبْلَ الْكَلَامِ!
 (٤) مَا تَرَكَ الْعَامِلُونَ الْمُصْنَعُ إِلَّا مَنْ تَقَاعَدَ بَعْدَ خِدْمَةِ شَرِيفَةٍ!
 ٩٤- عَيْنُ مَا لَيْسَ فِيهِ التَّأَكُّيدُ:
 (١) فِي مِنتَصَفِ النَّهَارِ لَا تَرَى مَوْجُودًا فِي الْفُلُوتِ إِلَّا الْحَيَّةَ الَّتِي تَضَعُ ذَنْبَهَا فِي الرَّمْلِ!
 (٢) مَا اسْتَطَاعَ الشَّاعِرُ الْإِيرَانِيُّ أَنْ يُفَتِّشَ عَيْنَ الْحَيَاةِ إِلَّا فِي الظُّلُمَاتِ!
 (٣) إِنَّ وَالِدِي لَمْ يَسْتَشِيرَا حَتَّى الْآنَ حَوْلَ شِرَاءِ الْبَيْتِ الْجَدِيدِ إِلَّا عَمِّي الْكَبِيرَ!
 (٤) إِذَا طَلَبْنَا أَنْ نَنْجَحَ فِي أَعْمَالِنَا فَلْنَقُمْ بِهِ وَحِيدَيْنِ وَ لَا نَتَوَكَّلْ إِلَّا عَلَى اللَّهِ!

۹۵- عین عبارة لیست ترجمتهاً إلا بشكل واحد:

- (۱) هذه السَّيَّارة لن تنقل إلى مصنع الورق إلا أخشاباً تُشترى من العُمال!
- (۲) ﴿و ما مِن دَابَّةٍ في الأرض و لا طائر يطير بجناحيه إلا أممٌ أمثالكم﴾
- (۳) لا يستعمل هذا الشَّاعر الشَّاب في أشعاره إلا عباراتٍ حول جمال الطَّبيعة!
- (۴) لا تُنَّسِغ الأوعية بما جُعل فيها إلا وعاء العلم!

تاریخ

۹۶- عبارات کدام گزینه مربوط به اوضاع اجتماعی، سیاسی و اقتصادی یثرب می‌باشد؟

- (الف) چند قبیله از سده‌های نخست میلادی از فلسطین به آنجا کوچ کرده بودند.
- (ب) منابع تاریخی و متون دینی اشاره به سلطه اشراف و سران قبیله‌ها در این شهر دارد.
- (ج) بیشتر اعضای قبیله‌های عرب ساکن این شهر یکتاپرست بودند.
- (د) روابط تجاری گسترده‌ای با کشورهای همسایه نداشتند.
- (ه) بت پرستان شهر اطلاعاتی درباره پیامبران الهی داشتند.

- (۱) الف، ج و ه (۲) ب، د و ه (۳) ب، ج و د (۴) الف، د و ه

۹۷- کدام گزینه در ارتباط با خلیفه‌ای است که توسط شورای شش نفره به خلافت رسید؟

- (۱) از هر دو گروه مهاجر و انصار افرادی را به سمت‌های فرماندهی سپاه و حکومت شهرها و نواحی مختلف قلمرو خلافت برمی‌گزید.
- (۲) در حضور وی، ساکنان مسیحی بیت‌المقدس قرارداد صلح و تسلیم شهر را امضا کردند.
- (۳) محدودیت‌هایی که توسط خلیفه قبلی برای ثروت‌اندوزی سران قریش ایجاد شده بود را نادیده گرفت.
- (۴) در ابتدای خلافتش، سه گروه به مخالفت با حکومت وی پرداختند و او با گردآوری سپاهی به مقابله با شورش‌ها پرداخت.

۹۸- کدام موارد درباره مقایسه فتح شام و مصر در دوره خلفای نخستین درست است؟

- (الف) محتوای پیمان‌های صلح با مصر با مسلمانان شباهت زیادی به قرارداد صلح مسلمانان با شام دارد.
- (ب) اعراب مسلمان، اغلب شهرهای شام را با صلح و شهرهای مصر را با جنگ و یا با صلح گشودند.
- (ج) مسیحیان مصر با اعراب مسلمان و مسیحیان شام با رومیان اختلاف مذهبی اساسی داشتند.
- (د) فتوحات مسلمانان در شام برخلاف مصر نتیجه مقاومت نکردن مردم آنها در برابر سپاه اسلام بود.

- (۱) ب و ج (۲) الف و ب (۳) ج و د (۴) الف و د

۹۹- در کدام گزینه ترتیب رویدادهای زیر به درستی آمده است؟

- (الف) قتل ابن مقفع متفکر شجاع و مترجم کتاب
- (ب) انتقال مرکز خلافت از مدینه به کوفه
- (ج) منصوب شدن معاویه به حکومت شام
- (د) عزیمت به مکه برای ابلاغ سوره براءت

- (۱) جدیدتر الف ب ج د قدیمی‌تر (۲) جدیدتر الف ب ج د قدیمی‌تر

- (۳) جدیدتر د ب ج الف قدیمی‌تر (۴) جدیدتر د الف ب ج قدیمی‌تر

۱۰۰- درستی یا نادرستی عبارات‌های زیر را مشخص کنید.

- (الف) مسیحیان در پایان قرن ۸ هجری همیشه به حکومت مسلمانان در اندلس پایان دادند.
- (ب) عمر بن خطاب به پیشنهاد هرمزان، دیوان جند (سپاه) را در مدینه تشکیل داد.
- (ج) در بیشتر دوران حکومت فاطمیان، اهل تسنن آزادانه به زندگی و فعالیت دینی و اجتماعی خود مشغول بودند.
- (د) دوران امامت امام محمد باقر (علیه السلام)، یکی از سخت‌ترین دوران برای اهل بیت و شیعیان بود.

- (۱) نادرست - درست - نادرست - نادرست (۲) نادرست - نادرست - نادرست - درست

- (۳) درست - درست - درست - نادرست (۴) درست - نادرست - درست - نادرست

۱۰۱- در کدام گزینه زمان وقوع رویدادها به درستی مقایسه شده است؟

- (الف) پایه‌ریزی حکومت امویان اندلس
- (ب) تغییر پایتخت از مرو به بغداد
- (ج) تأسیس دیوان در دوره اسلامی
- (د) تشکیل حکومت فاطمیان مصر
- (۱) «الف» بر «د» و «ب» بر «ج» مقدم است.
- (۲) «ب» بر «د» و «ج» بر «الف» مقدم است.
- (۳) «الف» بر «ج» و «ب» بر «د» مقدم است.
- (۴) «ب» بر «ج» و «الف» بر «ب» مقدم است.

۱۰۲- به ترتیب هر یک از موارد زیر به درستی در کدام گزینه آمده است؟

- ملاک تقسیم دوران خلافت عباسی به دو دوره متفاوت
- خلفایی که در دوران آنها فعالیت‌های علمی و فکری مسلمانان به اوج خود رسید.
- در زمان او خلافت فاطمیان به اوج قدرت سیاسی رسید.
- عاملی که به گسترش علم کلام در عصر خلافت عباسیان کمک کرد.

(۱) مشروعیت و مقبولیت خلفا - منصور و مهدی - عبیدالله مهدی - بروز اختلافات دینی در میان مسلمانان در شکل‌گیری فرقه‌ها و مذاهب مختلف اسلامی

(۲) قدرت و نفوذ خلفا - منصور و هارون - مستنصر - حضور پیروان ادیان دیگر

(۳) مشروعیت و مقبولیت خلفا - هارون و مهدی - عبیدالله مهدی - بروز اختلافات دینی در میان مسلمانان در شکل‌گیری فرقه‌ها و مذاهب مختلف اسلامی

(۴) قدرت و نفوذ خلفا - هارون و مأمون - مستنصر - حضور پیروان ادیان دیگر

۱۰۳- اجرای برنامه تغییر سلطنت در ایران از سوی انگلیسی‌ها، بیش از هر چیز با هدف انجام شد.

(۱) کاهش هزینه‌های نظامی و حفظ نفوذ در ایران از طریق عوامل دست‌نشانده

(۲) جلوگیری از نفوذ روسیه با استقرار مستقیم نیروهای انگلیسی در ایران

(۳) تأمین استقلال سیاسی ایران در برابر دولت‌های استعماری

(۴) ایجاد زیرساخت‌های مناسب برای رشد صنایع در ایران

۱۰۴- کدام گزینه تقدم و تأخر رویدادهای زیر را به درستی نشان می‌دهد؟

(الف) سرکوب شورش خزل

(ج) سفر احمدشاه به اروپا

(۱) «ج» بر «الف» و «د» بر «ب» مقدم است.

(۲) «الف» بر «د» و «ج» بر «ب» مقدم است.

(۳) «الف» بر «ج» و «ب» بر «د» مقدم است.

(۴) «ج» بر «ب» و «الف» بر «د» مقدم است.

۱۰۵- به گمان رضاشاه کدام امر مهم‌ترین راه پیشرفت و توسعه کشور محسوب می‌شد؟

(۱) تغییرات در شیوه اداره کشور

(۲) نابودی دین و سنن اصیل ایرانی

(۳) تقلید از غرب و اشاعه فرهنگ غربی

(۴) یک شکل کردن لباس و کشف حجاب

۱۰۶- یک مورخ بعد از بررسی و تحقیق درباره ظهور حکومت‌های خودکامه تک‌حزبی و نظامی، نتایج تحقیق خود را به صورت زیر دسته‌بندی کرده است. هر کدام از عبارت‌ها به کدام حکومت مربوط است؟

(الف) علاوه بر بستن پیمان‌های دو یا چندجانبه با برخی کشورها، برنامه‌های توسعه طلبانه سرحدی و سرزمینی خود را پیش بردند.

(ب) اقتصاد آن وابسته به واردات مواد خام بود.

(ج) اساس برنامه صنعتی آن بر تولید کالاهای سرمایه‌ای و سلاح‌های جنگی استوار بود.

(د) رشد صنعتی آن با قدرت نظامی و دریانوردی ارتباط تنگاتنگی داشت.

(۱) الف: آلمان ب: ژاپن ج: شوروی د: ژاپن

(۲) الف: شوروی ب: ایتالیا ج: آلمان د: ایتالیا

(۳) الف: ایتالیا ب: ژاپن ج: شوروی د: آلمان

(۴) الف: آلمان ب: شوروی ج: ایتالیا د: ژاپن

۱۰۷- کدام گزینه ترتیب رویدادهای منتهی به جنگ جهانی دوم و بعد از آن را به درستی نمایش می‌دهد؟

(الف) کشتار یهودیان توسط نازی‌ها و رژیم‌های فاشیستی (هولوکاست)

(ب) لشکرکشی ژاپن به چین

(ج) تصرف نیمه غربی لهستان توسط آلمان

(د) تأسیس جمهوری خلق چین

(۱) الف ب ج د

(۲) ج ب د الف

(۳) ب د ج الف

(۴) د ج ب الف

۱۰۸- گزینه‌های درست و نادرست به ترتیب کدامند؟

● الگوی توسعه سیاسی - اقتصادی ژاپن در نیمه دوم قرن نوزدهم مبتنی بر دموکراسی و اختیار نمایندگان ملت بود.

● کشورهای شوروی، ایتالیا و آلمان در فاصله جنگ‌های جهانی اول و دوم با انگیزه‌های متفاوت درصدد گسترش مرزها، فتح سرزمین‌های جدید و تسلط بر برخی کشورها بودند.

● رقابت‌ها و تنش‌های مکرر و جنگ‌های نیابتی بین آمریکا و شوروی باعث شد تا از دوران بعد از جنگ جهانی دوم تحت عنوان دوران جنگ سرد یاد کنند.

(۱) درست - نادرست - نادرست

(۲) نادرست - نادرست - درست

(۳) نادرست - درست - درست

(۴) درست - درست - نادرست

۱۰۹- کدام گزینه دربارهٔ واژه‌های «ایزوبار» و «هکتوپاسکال» درست است؟

- ۱) خطوطی که از وصل کردن نقاطی که بیشترین فشار را دارند به دست می‌آید - وسیلهٔ اندازه‌گیری فشار هوا
- ۲) خطوطی که از وصل کردن نقاطی که بیشترین فشار را دارند به دست می‌آید - واحد اندازه‌گیری فشار هوا
- ۳) خطوطی که از وصل کردن نقاطی که فشار برابر دارند به دست می‌آید - واحد اندازه‌گیری فشار هوا
- ۴) خطوطی که از وصل کردن نقاطی که فشار برابر دارند به دست می‌آید - وسیلهٔ اندازه‌گیری فشار هوا

۱۱۰- کدام گزینه با توجه به موارد داده‌شده، به درستی تدوین شده است؟

- الف) بیابان نامیب ب) بیابان تکل‌ماکان ج) بیابان گبی د) بیابان آتاکاما

- ۱) «الف» همانند «د» و برخلاف «ب» و «ج» به دلیل استقرار مرکز پرفشار شکل گرفته است.
- ۲) «ب» برخلاف «ج» و همانند «د» به دلیل دوری از دریاها و منابع رطوبتی شکل گرفته است.
- ۳) «الف» همانند «د» و برخلاف «ب» و «ج» به دلیل شکل و جهت ناهمواری شکل گرفته است.
- ۴) «ج» همانند «ب» و برخلاف «الف» و «د» به دلیل استقرار مرکز پرفشار شکل گرفته است.

۱۱۱- هر یک از شکل‌های داده‌شده، کدام پدیده را نمایش می‌دهند؟

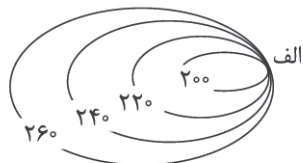
- ۱) الف: سیکلون / ب: جبههٔ گرم
- ۲) الف: آنتی سیکلون / ب: جبههٔ سرد
- ۳) الف: سیکلون / ب: جبههٔ سرد
- ۴) الف: آنتی سیکلون / ب: جبههٔ سرد

۱۱۲- با توجه به موارد زیر، کدام نمودار به درستی ترسیم شده است؟

- الف) طی میلیون‌ها سال، باد شیارهای موازی و U شکل در رسوبات نرم به‌جامانده از دریاچه‌های قدیم ایجاد کرده است.
- ب) به صورت هلالی شکل و منفرد است که دو زائده یا بازو در جهت باد دارد.
- ج) ماسه‌هایی که به وسیلهٔ باد در سطح زمین حرکت می‌کنند، اگر به موانعی برخورد کنند و متوقف شوند یا سرعت باد در منطقه کاهش یابد، این پدیده را به وجود می‌آورد.
- د) در نواحی دارای ماسه‌های ریز و به ویژه فاقد پوشش گیاهی، باد ذرات را از محل خود جابه‌جا کرده و به تدریج حفره‌ها یا چاله‌هایی وسیع پدید می‌آورد.

- ۱) «الف» → مغایر با «ج» → مطابق با «ب» / «ب» → مطابق با «د» → مغایر با «الف»
- ۲) «ب» → مغایر با «ج» → مطابق با «الف» / «الف» → مطابق با «د» → مغایر با «ب»
- ۳) «الف» → مغایر با «ج» → مطابق با «ب» / «ب» → مطابق با «د» → مغایر با «ب»
- ۴) «ب» → مغایر با «ج» → مطابق با «الف» / «الف» → مطابق با «د» → مغایر با «الف»

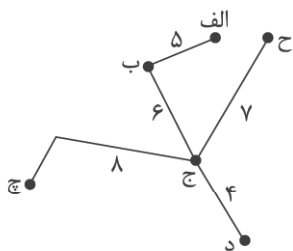
۱۱۳- کدام گزینه با توجه به منحنی میزان داده‌شده درست است؟

- ۱) یک چالهٔ متقارن که نقطهٔ «الف» شیب کم را نشان می‌دهد.
- ۲) یک چالهٔ نامتقارن که نقطهٔ «الف» پرتگاه را نشان می‌دهد.
- ۳) یک تپهٔ متقارن که نقطهٔ «الف» شیب زیاد را نشان می‌دهد.
- ۴) یک تپهٔ نامتقارن که نقطهٔ «الف» پرتگاه را نشان می‌دهد.

۱۱۴- در کدام گزینه‌ها نوع هوازدگی یکسان است؟

- الف) گرم و سرد شدن و انبساط و انقباض ب) اکسید شدن آهن در اثر اکسیژن موجود در هوا
- ج) تنفس گیاهان د) رشد ریشهٔ درختان
- ۱) ب و د ۲) الف و ب ۳) الف و ج ۴) ب و ج

۱۱۵- با توجه به سؤالات مطرح شده، کدام گزینه پاسخ درست را دارد؟

الف) قابلیت دسترسی شهر «الف» به شهر «د» مطلوب تر است یا شهر «ح» به شهر «ج»؟
ب) اگر فاصله مستقیم شهر «الف» تا «د» ۱۰ کیلومتر باشد، شاخص انحراف بین این دو شهر چقدر است؟

- ۱) شهر «ح» تا شهر «ج» - ۱۵۰
- ۲) شهر «الف» تا شهر «د» - ۱۲۰
- ۳) شهر «الف» تا شهر «د» - ۱۵۰
- ۴) شهر «ح» تا شهر «ج» - ۱۲۰

۱۱۶- کدام گزینه موجب آلودگی منظر می شود؟

- ۱) تخریب پوشش گیاهی
 - ۲) سروصدای خودروها و هواپیماها و قطارها
 - ۳) انبوه موتورسیکلت ها و کانتینرها
 - ۴) تردد کشتی ها و نفت کش ها در دریاها و بنادر
- ۱۱۷- به ساکنان مناطق نزدیک ریل های قطار باید آموزش داده شود که از توقف روی ریل ها خودداری کنند، زیرا

- ۱) خطرات پرتاب اشیاء، موجب زخمی شدن مسافران می شود.
- ۲) رانندگان قطار نمی توانند بلافاصله پس از مشاهده عبور پیاپی، قطار را متوقف کنند.
- ۳) با خطر انفجار و سوختگی شدید روبه رو می شوند.
- ۴) موجب خسارت زدن به اموال عمومی می شوند.

۱۱۸- کدام گزینه به ترتیب از مزایا و معایب استفاده از اتوبوس برقی محسوب می گردد؟

- ۱) آلوده نکردن هوا - هزینه بالای خرید این نوع از اتوبوس ها
- ۲) زیاد بودن عمر موتور آنها - هزینه بالای خرید این نوع از اتوبوس ها
- ۳) آلوده نکردن هوا - حمل تعداد محدودی مسافر
- ۴) زیاد بودن عمر موتور آنها - هزینه بر بودن گسترش شبکه برق رسانی برای آنها

۱۱۹- دوبرخه برای چند کیلومتر مسافت در شهر مناسب است و در کدام کشورها سهم دوبرخه از سفرهای درون شهری بین ۱۰ تا ۳۰ درصد است؟

- ۱) ۵ کیلومتر - هلند و دانمارک
- ۲) ۱۰ کیلومتر - انگلستان و سوئد
- ۳) ۵ کیلومتر - انگلستان و سوئد
- ۴) ۱۰ کیلومتر - هلند و دانمارک

۱۲۰- کدام گزینه از محاسن گسترش حمل و نقل ریلی درون شهری محسوب می گردد؟

الف) ایجاد آلایندهی کمتر	ب) هزینه پایین احداث	ج) نداشتن ترافیک	د) امنیت زیاد
۱) الف و د	۲) ب و ج	۳) الف و ج	۴) ب و د

فلسفه و منطق

۱۲۱- نوع کدام قضیه متفاوت است؟

- ۱) بی تو مهتاب شبی باز از آن کوچه گذشتم.
- ۲) عقلانیت در تمام مسیر زندگی حضور دارد.
- ۳) ایران و ژاپن هر دو کشوری تاریخی در آسیا هستند.
- ۴) دانش آموزان باید تک تک دروس را مطالعه کنند.

۱۲۲- کدام گزینه را می توان درباره عبارت زیر پذیرفت؟

«گفتم که کتاب منطق را به مدرسه بیاورید.»

- ۱) جمله انشایی است که قابلیت صدق ندارد.
- ۲) اگر استاندارد شود، صرفاً یک عبارت خبری داریم.
- ۳) نمی توان از آن هیچ گونه خبر یا حکمی مستقل را برداشت کرد.
- ۴) شامل دو جمله خبری و انشایی می باشد، پس فقط بخشی از آن در منطق بررسی می شود.

۱۲۳- کدام قضیه سور کلی می تواند بگیرد؟

- ۱) نجارها مشغول به کار شدند.
- ۲) بشر موجودی فراموش کار است.
- ۳) دانش آموزان افراد پرتلاشی هستند.
- ۴) فلز در اثر حرارت، دارای انبساط می شود.

۱۲۴- کدام قضیه محصوره است؟

- ۱) تو را دانش دین رهاند درست.
- ۲) کارمندان اداره برق تهران، هزار نفر هستند.
- ۳) هما مخفف کلمات هواپیمایی ملی ایران می باشد.
- ۴) زمین تنها سیاره قابل سکونت منظومه راه شیری است.

۱۲۵- کدام گزینه درست است؟

- ۱) سور که همان قید ابتدا قضایای محصوره می باشد، کیفیت قضیه نامیده می شود.
- ۲) قضایای حملی برخلاف قضایای شرطی، صرفاً شامل عبارات خبری و دارای حکم است.
- ۳) قضایای حملی قابلیت این را دارند که جای موضوع و محمول شان با یکدیگر جابه جا شود.
- ۴) قضایای خبری علاوه بر خبر درباره واقعیت، گاهی بیان کننده تمایلات افراد یا اشخاص هم می باشد.

۱۲۶- کدام گزینه درباره شناخت درست است؟

- (۱) شناخت انسان امری تدریجی است و به صورت دفعی رخ نمی‌دهد و نمی‌تواند افزایش پیدا کند.
- (۲) محدود بودن شناخت انسان به عنوان یک پیش‌فرض است و این همان نوعی علم به جهل خود است.
- (۳) خطاپذیری، وصف شناخت انسانی است و هیچ‌گاه به شناخت بدون هیچ سطحی از خطا نمی‌توان رسید.
- (۴) شناخت از یک موضوع واحد برای هر فردی می‌تواند متفاوت باشد لذا شناخت امری فردی و نسبی قلمداد می‌شود.

۱۲۷- کدام گزینه درباره نظر گرگیاس درست است؟

- (۱) دیدگاه او در قالب یک استدلال مطرح شده است که با انکار اصل واقعیت، راه را برای انکار امکان شناخت، هموار می‌کند.
- (۲) او اعتقاد دارد که اگر انسان شناختی هم داشته باشد، امکان و قابلیت انتقال به دیگران را ندارد و خود نیز این قاعده را رعایت کرده است.

- (۳) می‌توان گزاره اول دیدگاه او را قبول کرد، ولی در ادامه گزاره‌های دوم و سوم را نپذیرفت و این امر تناقضی در ذهن انسان ایجاد نمی‌کند.

- (۴) دیدگاهی اشتباه و متناقض درباره شناخت دارد که مبنای دیدگاه او آن است که انسان ابزاری برای شناخت و شناختن هستی دارا نمی‌باشد.

۱۲۸- براساس دیدگاه گرگیاس، کدام یک از گزاره‌های زیر با اندیشه او سازگارتر است؟

- (۱) انسان توانایی شناخت واقعیت را دارد، ولی در بیان و انتقال آن دچار محدودیت است.
- (۲) شناخت واقعیت ممکن است، اما درک آن تنها برای افراد خاص امکان‌پذیر است.
- (۳) هیچ واقعیتی وجود ندارد و اگر هم وجود داشته باشد، قابل شناخت و انتقال به دیگران نیست.
- (۴) شناخت واقعیت تنها از راه حواس ممکن است و عقل در آن نقشی ندارد.

۱۲۹- کدام گزینه درباره شک در شناخت مورد پذیرش است؟

- (۱) هیچ‌گاه انسان نمی‌تواند درباره هیچ سطحی از موضوع شناخت پرسشی مطرح کند، زیرا شناخت در انسان امری بدیهی می‌باشد.
- (۲) کشف و تولید واکسن کرونا، همان مصداق پیشرفت دانش و شناخت انسانی است از جهت حل مجهولات و دستیابی به اطلاعات جدید.

- (۳) دستیابی انسان به دانش‌های جدید و گوناگون علتی است برای تلاش‌های او از ابتدای پیدایش، برای درک و شناخت جهان پیرامون خود.

- (۴) پی بردن به اشتباهات گذشتگان و تصحیح آن اشتباهات یکی از راه‌های شناخت است که صرفاً با استفاده از داده‌های حسی انجام می‌شود.

۱۳۰- کدام گزینه درباره شناخت حسی درست است؟

- (۱) برطرف‌سازی نیازهایمان در زندگی با استفاده از شناخت حسی، نشان‌دهنده اعتبار و اهمیت آن است و بیان‌کننده کافی بودن شناخت حسی برای زیستن است.

- (۲) شناخت حسی می‌تواند خطا داشته باشد، ولی همین ادراک خطا خود نشان‌دهنده امکان شناخت است و بعد از فهمیدن اشتباه بودن شناخت، به دنبال شناخت معتبر می‌رویم.

- (۳) شناخت حسی در قلمرو امور محسوس در جریان است و امکان ورود به امور معقول را ندارد؛ پس برای ادراک امور پیچیده و مهم باید از ابزار دیگری مانند عقل کمک دریافت کرد.

- (۴) ادراک تفاوت و تمایز اشیا به کمک قوه حس رخ می‌دهد و می‌توان با همکاری عقل، استفاده مناسب از هر چیزی را درک کرد که این ادراک نوع استفاده از هر چیزی، به صورت بدیهی نیست.

۱۳۱- در ارتباط همکاری حس و عقل در شناخت تجربی کدام گزینه دقیق‌تر است؟

- (۱) عقل در این مسیر، دو وظیفه دارد، اول با تحلیل داده‌های حسی، یک قانون تجربی ایجاد می‌کند و کار دیگر او ساختن باوری بر چرایی اعتماد به علوم تجربی است.

- (۲) همکاری عقل در کنار حس برای دستیابی به قوانین و قواعد در علم تجربی، نشانه‌ای از اعتماد و باور به عدم ابطال‌پذیری شناخت‌های به دست آمده است.

- (۳) بر پایه دیدگاه ابن‌سینا، قانونی مانند علیت که در شناخت هر پدیده‌ای استفاده می‌شود با باور و اعتماد به تجربه حاصل شده است و مبنایی بر شناخت تجربی است.

- (۴) اصلی مانند یکسان عمل کردن طبیعت که مبنای علوم تجربی است با استفاده از ابزار حس به دست آمده است و در کنار اصول عقلی مانند علیت و سنخیت قرار گرفته است.

۱۳۲- کدام گزینه درباره فضای جامعه آتن در زمان یونان باستان درست است؟

- (۱) آنها هر واقعیتی در جهان را منشأ و مبدأ یک خدا می‌دانستند.
- (۲) انکار خدایان همواره منتج به از دست دادن جان افراد انکارکننده می‌شد.
- (۳) زئوس خدای آسمان و باران بود و آرمیس خدای خویشتن‌داری معرفی می‌شد.
- (۴) آنها باور جمعی درباره خدایان متعدد داشتند که این عقاید منجر به عدم شرک در جامعه بود.

- ۱۳۳- دربارهٔ سخن ارسطو که خدا را ضرورتاً موجود می‌داند، کدام گزینه درست است؟
- (۱) لازمهٔ باور به این ویژگی برای خداوند به معنی وجود الزامی سایر مخلوقات نیست.
 - (۲) در مقایسهٔ خدا با سایر موجودات، پی به ضرورت وجودی خدا برده است.
 - (۳) می‌توان وصف دمیورژ را نیز از همین ضرورتاً موجود برداشت کرد.
 - (۴) توصیف خداوند در مرتبهٔ خلق است که باید او خالق نهایی باشد.
- ۱۳۴- کدام گزینه دربارهٔ مقدمات مشهورترین برهان ارسطو درست است؟
- (۱) خداوند یا محرک نامتحرک در ابتدا سلسلهٔ جهان قرار دارد.
 - (۲) حرکت ذاتی هیچ متحرکی نیست همان مقدمهٔ دوم برهان است.
 - (۳) مبنای این برهان استفاده از داده‌های صرفاً عقلی محض می‌باشد.
 - (۴) تسلسل متحرک‌های نامتناهی در این برهان، باطل فرض شده است.
- ۱۳۵- اگر دیدگاه دکارت را این‌گونه معرفی کنیم که چون من می‌توانم خدا را تصور کنم، پس خدا هست؛ کدام گزینه قابل بیان است؟
- (۱) نتیجهٔ برهان عقلی محض دکارت است که وجود خدا را اثبات می‌کند.
 - (۲) عبارتی نادرست است، زیرا وجود متناهی نمی‌تواند تصویری از نامتناهی داشته باشد.
 - (۳) نتیجه‌گیری دکارت است که بر مبنای قرار داده شدن تصور خودش در انسان، نتیجه‌گیری شده است.
 - (۴) گزاره‌ای دقیق نیست، زیرا دکارت بر مبنای عدم ساخت تصور نامتناهی در موجود متناهی خدا را اثبات کرد.
- ۱۳۶- کدام گزینه درست است؟
- (۱) کانت با اثبات عقلی وجود خدا با استفاده از وجدان اخلاقی، بیان کرد با پذیرش وجود خدا، زندگی انسان معنای حقیقی پیدا می‌کند.
 - (۲) ویلیام جیمز هنگامی که از تجربه‌های درونی صحبت کرد قصد داشت بگوید که باید خدایی باشد که آن احساسات درونی را به ما بدهد.
 - (۳) کرکگور معتقد بود با به دست آوردن ایمان، می‌توان قدم در مسیری گذاشت که خداوند را بیابیم، تا زندگی ما مسیر تاریکی نداشته باشد.
 - (۴) کاتینگهام معتقد است که اگر زندگی خود را در مسیر معنا و ارزشمندی قرار بدهیم، آنگاه می‌توان در قدم بعدی خدا را باور کنیم.
- ۱۳۷- ایراد برتراند راسل دربارهٔ برهان فارابی، برگرفته از کدام گزینه است؟
- (۱) او باور نداشت که خدایی وجود دارد.
 - (۲) تسلسل علل نامتناهی محال نمی‌تواند باشد.
 - (۳) ایراد او عدم درک درست مقدمهٔ دوم برهان بوده است.
 - (۴) هر چیزی را باید نیازمند دلیلی برای ایجاد شدن بدانیم.
- ۱۳۸- ابن‌سینا از کدام قاعده در برهانش استفاده نکرده است؟
- (۱) اصل امتناع تسلسل علل نامتناهی.
 - (۲) همهٔ موجودات ممکن‌الوجود هستند.
 - (۳) ممکن‌الوجود نیازمند واجب‌الوجود بالذات است.
 - (۴) علت ایجاد شدن موجودات، نباید ممکن‌الوجود باشد.
- ۱۳۹- کدام گزینه دربارهٔ برهان ملاصدرا عبارتی نادرست است؟
- (۱) با مشاهدهٔ مقدمهٔ اول برهان او، پی به آن می‌بریم که ملاصدرا اصل واقعیت مستقل از ذهن را قبول داشته است.
 - (۲) تفاوت برهان ابن‌سینا و ملاصدرا در مبنای قرار دادن واقعیت اشیا به ماهیت یا وجود برمی‌گردد که ملاصدرا به وجود واقعیت‌ها توجه داشت.
 - (۳) ملاصدرا علاوه بر آنکه خداوند را علت ایجاد شدن همهٔ موجودات و واقعیت‌ها می‌دانست، علت بقا و ماندن آنها را هم خداوند می‌دانست.
 - (۴) امکان فقری همان وابستگی کل هستی به ذات خداوند است که این وابستگی همان تبدیل شدن حالت امکانی به وجوبی بیان می‌شود.
- ۱۴۰- کدام گزینه دربارهٔ نظرات فلاسفهٔ مسلمان دربارهٔ معنای زندگی درست است؟
- (۱) بعد از باور دینی به خداوند، آنها با استدلال‌های عقلی وجود خدا و معیارهای معنابخشی به زندگی را کشف می‌کنند.
 - (۲) توضیح ابن‌سینا دربارهٔ مفهوم عشق به نوعی، بیان همان ویژگی گرایش به خیر و زیبایی در بستر ذات انسان می‌باشد.
 - (۳) صرفاً پس از باور عقلی به وجود خداوند، می‌توان با جست‌وجو معیارهای زندگی معنادار، زندگی خود را در بستر درستی قرار بدهیم.
 - (۴) اشتیاق ذاتی و ذوق فطری که همان عشق است امری است که صرفاً در وجود انسان قرار گرفته است و سبب بقای وجود او می‌باشد.

اقتصاد

۱۴۱- خانم منصوری دارای مدرک کارشناسی رشته اقتصاد است ولی به عنوان دبیر ورزش مشغول به فعالیت است. دوست خانم منصوری به صورت پاره وقت در یک کتابخانه مشغول به کار است. در حالی که او در جست و جوی شغلی تمام وقت است. کدام گزینه تحلیل مناسبی از وضعیت اشتغال این دو نفر است؟

(۱) خانم منصوری شاغل محسوب می شود ولی نحوه اشتغال او ارتباطی به محاسبه نرخ بیکاری ندارد. دوست خانم منصوری خود را شاغل به حساب می آورد.

(۲) خانم منصوری شاغل محسوب نمی شود زیرا مغایر با تخصص خود، مشغول به کار است. دوست خانم منصوری خود را شاغل به حساب می آورد.

(۳) خانم منصوری جزء بیکاران ساختاری محسوب می شود، چون کار او با مهارت او تطبیق ندارد. دوست خانم منصوری احتمالاً در جست و جوی شغل تمام وقت است، ولی در حال حاضر خود را شاغل به حساب می آورد.

(۴) خانم منصوری شاغل محسوب می شود اما نحوه اشتغال او باعث می شود که نرخ بیکاری از مقدار واقعی اش فاصله داشته باشد. دوست خانم منصوری گرچه ممکن است خود را شاغل به حساب نیاورد ولی از لحاظ محاسبه نرخ بیکاری، او شاغل است.

۱۴۲- هر یک از عبارات زیر به ترتیب مربوط به کدام نوع بیکاری است؟

الف) بیکاری که در زیر منحنی PPF به وجود می آید.

ب) به دلیل جنگ ۱۲ روزه در ایران بسیاری از کارخانه های تولید لوازم خانگی به دلیل کاهش تقاضای لوازم خانگی مجبور به تعدیل بعضی از نیروهای متخصص خود شدند.

ج) احسان در مغازه فرش فروشی دوستش مشغول به کار است او به دلیل مجادله با دوستش تصمیم گرفته است که در یک کارگاه کابینت سازی مشغول به کار شود اما هنوز موفق نشده است.

د) مهسا با مدرک کارشناسی ارشد مدیریت صنعتی به دنبال کار است اما به تازگی متوجه شده است که نیازمندی های جامعه بیشتر در رشته حسابداری است.

(۱) بیکاری ساختاری - بیکاری دوره ای - بیکاری اصطکاکی - بیکاری ساختاری

(۲) بیکاری ساختاری - بیکاری ساختاری - بیکاری دوره ای - بیکاری اصطکاکی

(۳) بیکاری دوره ای - بیکاری دوره ای - بیکاری اصطکاکی - بیکاری ساختاری

(۴) بیکاری دوره ای - بیکاری ساختاری - بیکاری دوره ای - بیکاری ساختاری

۱۴۳- براساس اطلاعات موجود در جدول:

۱	ارزش کل مسکوکات	۴۰۰۰ واحد
۲	ارزش کل چک پول	۳۰ درصد ارزش کل مسکوکات
۳	حساب پس انداز کوتاه مدت	۱/۵ برابر ارزش کل چک پول ها
۴	سپرده دیداری	۳۰۰۰ واحد
۵	حساب پس انداز بلندمدت	۵۰۰۰ واحد
۶	ارزش کل اسکناس	۱۰ درصد مجموع ردیف های ۱ و ۲

الف) حجم شبه پول

ب) نقدینگی کدام است؟

(۱) الف: ۸۷۲۰ ب: ۱۶۵۲۰

(۲) الف: ۶۸۰۰ ب: ۱۵۳۵۰

(۳) الف: ۸۷۲۰ ب: ۱۵۲۵۰

(۴) الف: ۶۸۰۰ ب: ۱۵۵۲۰

۱۴۴- درست یا نادرست بودن عبارات زیر در کدام گزینه آمده است؟

● بیکاری و رکود از پیامدهای غم انگیز فقر است.

● با درآمد یکسان، فردی که در روستا زندگی می کند ممکن است رفاه بالاتری را نسبت به فردی که در شهر زندگی می کند تجربه کند.

● فقر مطلق معیار مناسبی برای سنجش میزان رکود کشورهای ضعیف است.

● در تعریف انواع فقر همیشه به وضعیتی که ما در آن هستیم صورت می گیرد.

● معیار بانک جهانی برای فقر محاسبه درآمد افراد بر پایه دلار آمریکاست.

(۱) نادرست - درست - نادرست - نادرست - درست - نادرست

(۲) درست - درست - درست - درست - درست - نادرست

(۳) درست - نادرست - نادرست - نادرست - درست - نادرست

(۴) نادرست - درست - نادرست - نادرست - نادرست - درست

محل انجام محاسبات

۱۴۵- اطلاعات جدول زیر مربوط به سبد کالا در سه کشور فرضی A، B و C است:

الف) در کدام کشور مردم نسبت به سایر کشورها رفاه بیشتری را تجربه می کنند؟

ب) تفاوت درصد تغییر شاخص قیمت مصرف کننده در دو کشور A و B چند درصد است؟

کشور	سال	ابتدای سال ۲۰۱۸ م	انتهای سال ۲۰۱۹ م
A	۱/۲	۱/۲	۱/۸
B	۲/۲	۲/۲	۲/۸
C	۳/۲	۳/۲	۳/۷

(۱) الف: A ب: ۲۷ درصد

(۲) الف: C ب: ۲۳ درصد

(۳) الف: A ب: ۷۲ درصد

(۴) الف: C ب: ۳۲ درصد

۱۴۶- با توجه به اطلاعات ارائه شده پیرامون سطح عمومی قیمت ها در یک سال مشخص برای سه کشور A، B و C:

الف) سطح عمومی قیمت ها در انتهای سال برای کشور A چقدر است؟

ب) نرخ CPI کشور C چقدر است؟

کشور	ابتدای سال (واحد پولی)	انتهای سال (واحد پولی)	نرخ تورم (درصد)
A	۴۰۰	؟	دو برابر C
B	۵۲۰	۶۷۶	۳۰
C	۲۳۰	۲۷۶	؟

(۱) ۵۶۰ - ۴۰ درصد

(۲) ۵۶۰ - ۲۰ درصد

(۳) ۴۸۰ - ۴۰ درصد

(۴) ۴۸۰ - ۲۰ درصد

۱۴۷- چه تعداد از عبارات زیر درست است؟

الف) در شاخص فقر مطلق، ارزش دلار از طریق نوسانات نرخ ارز محاسبه می شود.

ب) اختلال در بازارهای انرژی جهان عاملی برای افزایش نرخ تورم در کشور می باشد.

ج) قانون گذاری های متعدد و متنوع عاملی برای ثبات اقتصادی در فضای کسب و کار می باشد.

د) افرادی که به امید بهره مندی از بیمه بیکاری با مأموران آمارگیری درباره وضعیتشان با صداقت برخورد نمی کنند بیکار محسوب نمی شوند.

(۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴

۱۴۸- اطلاعات یک جامعه فرضی مطابق جدول زیر است. اگر ۲٪ از جمعیت شاغلین، به امید یافتن شغل بهتر، کار خود را ترک کنند، دچار

چه نوع بیکاری شده اند و جمعیت شاغلین در این حالت چقدر است؟

جمعیت کل	۱۵,۰۰۰,۰۰۰ نفر
جمعیت پایین تر از ۱۵	۲۰٪ جمعیت کل
جمعیت غیرفعال	۲۵٪ جمعیت بالای ۱۵ سال
جمعیت بیکار	۳,۰۰۰,۰۰۰ نفر

(۱) اصطکاکی - ۶,۰۰۰,۰۰۰

(۲) اصطکاکی - ۵,۸۸۰,۰۰۰

(۳) ساختاری - ۵,۶۲۵,۰۰۰

(۴) ساختاری - ۵,۵۰۰,۰۰۰

۱۴۹- سیر تکاملی پول در کدام گزینه به درستی بیان شده است؟

(۱) کالای خاص ← پول فلزی ← رسید ← اسکناس ← پول تحریری ← پول ثبتي ← پول الکترونیکی

(۲) تهاتری ← کالای خاص ← اسکناس ← فلزات گران بها ← پول ثبتي ← پول الکترونیکی

(۳) کالای خاص ← پول فلزی ← اسکناس ← رسید ← پول تحریری ← پول الکترونیکی ← پول های نوظهور

(۴) تهاتری ← کالای خاص ← پول فلزی ← رسید ← پول کاغذی ← پول تحریری ← پول الکترونیکی ← پول های نوظهور

۱۵۰- به سؤالات زیر پاسخ دهید.

● تسهیل خرید و فروش کالاهای مختلف کدام وظیفه پول است؟

● اگر پول نتواند در برابر نوسانات حفظ ارزش کند، کدام یک از وظایف خود را نمی تواند به خوبی انجام دهد؟

● کدام یک از عبارات زیر صحیح است؟

(۱) حفظ ارزش - پرداخت آینده - قدرت خرید پول با سطح عمومی قیمت ها رابطه مستقیم دارد.

(۲) سنجش ارزش - پس انداز و حفظ ارزش - قدرت خرید پول با سطح عمومی قیمت ها رابطه مستقیم دارد.

(۳) حفظ ارزش - پس انداز و حفظ ارزش - قدرت خرید پول با تورم رابطه مستقیم دارد.

(۴) سنجش ارزش - پرداخت آتی - قدرت خرید پول با تورم رابطه عکس دارد.

محل انجام محاسبات

مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

آزمون شماره ۶
۷ آذر ۱۴۰۴

پاسخنامه انسانی

ردیف	نام درس	سرگروه	گروه طراحی و بازننگری (به ترتیب حروف الفبا)	ویراستاران	
۱	ریاضی و آمار	مهران موحدی	وحید رباعی – عباس سعیدی	محمد منتظران – ابوالفضل فروغی	
۲	علوم و فنون ادبی	حنیف افخمی	حنیف افخمی – احمد بهزادی – داود تالشی مصطفی داداشی – علی عطری – افشین محی‌الدین	محمد کاووسی – مهتاب بیشه	
۳	جامعه‌شناسی	بهزاد اندرز	بهزاد اندرز – هانی رکن‌الدینی – شیما کریمی	احسان اسدی – مهتاب بیشه	
۴	روان‌شناسی	مهدی جاهدی	فرزانه حاجی – سجاد رشیدی – فاطمه عباسی	نگار کاتبی – غزاله انتظاری	
۵	زبان عربی	محسن آهوپی	ولی برجی – زهرا فرزانه امینه کارآمد – خالد مشیرپناهی	مبینا بهرامی – حسن اسدی	
۶	تاریخ	معین‌الدین تقی‌زاده	منصوره حاجی‌زاده – سمیه طباطبایی	سپهر علیپور – احسان اسدی	
۷	جغرافیا	بهروز یحیی			احسان اسدی – سپهر علیپور
۸	فلسفه و منطق	محمد تفقیدی	نگین تربیتی – محمد تفقیدی	احسان اسدی – مهتاب بیشه	
۹	اقتصاد	علی محسنی	نوشین خدایی‌نیا – سجاد گلاب	غزاله انتظاری – سارا صدیقی	

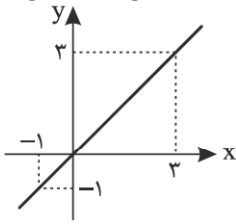
واحد فنی (به ترتیب حروف الفبا)

زهرا احدی - امیرعلی الماسی - مبینا بهرامی - معین‌الدین تقی‌زاده - مهرداد شمس - راضیه صالحی - انسیه مرزبان

برای اطلاع از اخبار مرکز سنجش آموزش مدارس برتر، به کانال تلگرام @taraaznet مراجعه نمایید.

$$D_f = \mathbb{R}, R_f = \mathbb{R}$$

تابع $f: A \rightarrow B$ را که در آن مجموعه $R = \{c\}$ برد تابع است، تابع ثابت می‌نامند. در تابع ثابت، برد تابع تنها شامل یک عضو است. حال به بررسی گزینه‌ها می‌پردازیم:

(۱) نادرست، اگر دامنه و برد یک تابع برابر باشند، لزوماً تابع همانی نیست.

(۲) نادرست، اگر f تابعی ثابت باشد، $f(x) = c$ بنابراین $f(2x) = f(x) = c$

(۳) درست، اگر f تابعی همانی باشد، حاصل $f(\Delta) + f(-\Delta)$ برابر صفر است.

(۴) نادرست، اگر $f(x) = \sqrt{x}$ باشد، تابع f تابعی ثابت است. (ریاضی و آمار یازدهم، صفحه ۳۲)

گزینه ۱ صحیح است.

با توجه به محدوده هر ضابطه، مقادیر تابع را محاسبه می‌کنیم و داریم:

$$\begin{cases} f(-1) = a(-1) = -a \\ f(2) = 2^2 = 4 \\ f(\pi) = -2 \end{cases} \Rightarrow f(-1) + f(2) = f(\pi) \Rightarrow -a + 4 = -2 \Rightarrow -a = -6 \Rightarrow a = 6$$

(ریاضی و آمار دهم، صفحه ۳۳)

گزینه ۴ صحیح است.

با توجه به تعاریف، $f(x) = x$ و $g(x) = k$ است. بنابراین:

$$\begin{cases} f(3/5) = 3/5 \\ g(\pi) = k \\ f(-5/5) = -5/5 \end{cases} \Rightarrow \frac{f(3/5) - g(\pi)}{f(-5/5)} = 2 \Rightarrow \frac{3/5 - k}{-5/5} = 2 \Rightarrow 3/5 - k = -1 \Rightarrow k = 4/5$$

(ریاضی و آمار یازدهم، صفحه‌های ۲۶ و ۳۰)

گزینه ۲ صحیح است.

با توجه به نمودار داده‌شده، ضابطه تابع f را می‌توانیم بنویسیم:

$$f(x) = \begin{cases} -x & x \leq 0 \\ x & 0 \leq x \leq 2/5 \\ 2/5 & x \geq 2/5 \end{cases}$$

بنابراین حاصل $f(1) - f(-4)$ برابر $2/5 - (-4) = 42/5$ است.

(ریاضی و آمار یازدهم، صفحه ۳۲)

گزینه ۲ صحیح است.

با توجه به تعریف تابع ثابت باید در نمایش زوج مرتبی همه مؤلفه‌های دوم یکسان باشند که تنها در گزینه ۲ این مورد آمده است. بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) بازای $a \neq 1$ تابعی غیرثابت است.

(۳) بازای مقادیر مختلفی چون $a = 1$ تابعی غیرثابت است.

(۴) بازای $a \neq 0$ تابعی غیرثابت است.

(ریاضی و آمار یازدهم، صفحه ۲۶)

گزینه ۴ صحیح است.

با توجه به دو نقطه $A(0, 1)$ و $B(-1, -1)$ و خطی بودن تابع f ، ضابطه تابع f را به دست می‌آوریم:

$$m = \frac{1 - (-1)}{0 - (-1)} = \frac{2}{1} = 2 \quad (\text{شیب خط})$$

$$\Rightarrow y = f(x) = 2x + h \Rightarrow 1 = 2(0) + h \Rightarrow h = 1$$

$$\Rightarrow y = f(x) = 2x + 1$$

ریاضی و آمار

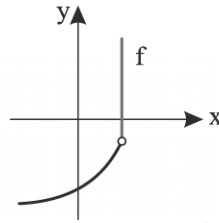
۱. گزینه ۴ صحیح است.

نکته: نمایش پیکانی یک رابطه، وقتی تابع است که از هر عضو مجموعه اول تنها یک پیکان خارج شده باشد.

نمایش زوج مرتب یک رابطه، وقتی تابع است که هیچ دو زوج مرتبی مؤلفه اول یکسان نداشته باشند.

نمایش مختصاتی یک رابطه، وقتی تابع است که هر خط موازی محور عرض‌ها نمودار را حداکثر در یک نقطه قطع کند.

با توجه به نکته، هر سه گزینه ۱، ۲ و ۳ تابع هستند و تنها گزینه ۴ بیانگر تابع نیست.

(ریاضی و آمار یازدهم، صفحه ۲۳)

۲. گزینه ۱ صحیح است.

برای محاسبه اعضای برد تابع کافی است اعضای مجموعه A را در ضابطه تابع $f(x) = 2x^2 - 1$ قرار دهیم:

$$\begin{cases} x = \frac{1}{4} \Rightarrow f(\frac{1}{4}) = 2(\frac{1}{4})^2 - 1 = 2(\frac{1}{16}) - 1 = \frac{1}{8} - 1 = -\frac{7}{8} \\ x = -1 \Rightarrow f(-1) = 2(-1)^2 - 1 = 2 - 1 = 1 \\ x = 0 \Rightarrow f(0) = 2(0)^2 - 1 = -1 \end{cases}$$

بنابراین $R_f = \{-1, -\frac{7}{8}, 1\}$ است.

(ریاضی و آمار یازدهم، صفحه ۲۲)

۳. گزینه ۳ صحیح است.

نکته: برای نوشتن معادله خط گذرنده از دو نقطه $A(x_A, y_A)$ و $B(x_B, y_B)$ ابتدا شیب خط را محاسبه کرده و سپس با استفاده از معادله خط $y = mx + b$ و یکی از نقاط A یا B ، b را به دست می‌آوریم. بنابراین:

$$m = \frac{y_B - y_A}{x_B - x_A} = \frac{1 - 3}{\frac{1}{3} - 1} = \frac{-2}{-\frac{2}{3}} = 3$$

$$\Rightarrow y = 3x + b \xrightarrow{A \in f} 3 = 3(1) + b \Rightarrow b = 0$$

بنابراین ضابطه تابع خطی f به صورت $f(x) = 3x$ است و $f(-2) = -6$ خواهد بود.

(ریاضی و آمار یازدهم، صفحه ۲۴)

۴. گزینه ۱ صحیح است.

نکته: تابع $f: A \rightarrow B$ را که در آن مجموعه $R = \{c\}$ برد تابع است، تابع ثابت می‌نامند. در تابع ثابت، برد تابع تنها شامل یک عضو است. با توجه به نکته و رابطه داده‌شده داریم:

$$\begin{cases} f(a) = f(b) = c \\ f(a) \times f(b) = f(a) + f(b) \Rightarrow c \times c = c + c \Rightarrow c^2 = 2c \end{cases} \Rightarrow c^2 - 2c = 0 \Rightarrow c(c - 2) = 0 \Rightarrow \begin{cases} c = 0 \\ \text{یا} \\ c = 2 \end{cases}$$

(ریاضی و آمار یازدهم، صفحه ۳۲)

۵. گزینه ۳ صحیح است.

نکته: تابع با ضابطه $f(x) = x$ را تابع همانی می‌نامند. با توجه به ضابطه تابع، در تابع همانی دامنه و برد همواره با یکدیگر برابرند. از لحاظ هندسی نمودار این تابع نیمساز ناحیه اول و سوم است.

$$d = -2 \Rightarrow -2 = \text{شیب خط} \Rightarrow y = -2x + 1 : \text{تابع خطی}$$

$$y = -2x + 1 \Rightarrow a_n = -2n + 1 \xrightarrow{n=1} a_1 = -2(1) + 1$$

$$\Rightarrow a_1 = -1$$

$$a_n = -2n + 1 \xrightarrow{n=10} a_{10} = -2(10) + 1 \Rightarrow a_{10} = -19$$

$$S_n = \frac{n}{2}(a_1 + a_n) \xrightarrow{n=10} S_{10} = \frac{10}{2}(a_1 + a_{10})$$

$$\Rightarrow S_{10} = 5(-1 - 19) \Rightarrow S_{10} = -100$$

(ریاضی و آمار دوازدهم، صفحه ۶۶ و کار در کلاس صفحه ۶۷)

۱۹. گزینه ۳ صحیح است.

$$a_1 = 15$$

$$a_{15} = 43 \Rightarrow a_1 + 14d = 43 \xrightarrow{a_1=15} 15 + 14d = 43$$

$$\Rightarrow 14d = 28 \Rightarrow d = 2$$

$$a_{21} = a_1 + 20d \Rightarrow a_{21} = 15 + 20(2) \Rightarrow a_{21} = 55$$

(ریاضی و آمار دوازدهم، کار در کلاس صفحه ۷۰)

۲۰. گزینه ۲ صحیح است.

$$S_{15} = \frac{15}{2}[2a + 14d] \Rightarrow 300 = \frac{15}{2}(2a + 14d)$$

$$300 = 15(a + 7d) \Rightarrow a + 7d = 20 \Rightarrow a_8 = 20$$

(ریاضی و آمار دوازدهم، تمرین صفحه ۷۱)

علوم و فنون ادبی

۲۱. گزینه ۴ صحیح است.

این از ویژگی‌های ادبی سبک عراقی است.

(علوم و فنون ادبی یازدهم، صفحه‌های ۳۶ و ۳۷)

۲۲. گزینه ۳ صحیح است.

گزینه ۳ در شعر این دوره وجود دارد، نه نثر!

(علوم و فنون ادبی یازدهم، صفحه‌های ۳۷ و ۳۹)

۲۳. گزینه ۳ صحیح است.

موارد ۲، ۳ و ۵ جا به جا بیان شده‌اند.

(علوم و فنون ادبی یازدهم، صفحه‌های ۳۷ و ۳۸)

۲۴. گزینه ۴ صحیح است.

در مورد اول ویژگی سبک عراقی بیان شده است و سپس ویژگی سبک خراسانی

(علوم و فنون ادبی یازدهم، صفحه ۳۸)

۲۵. گزینه ۱ صحیح است.

مورد (ه) از ویژگی‌های زبانی شعر این دوره محسوب می‌شود.

(علوم و فنون ادبی یازدهم، صفحه ۳۷)

۲۶. گزینه ۲ صحیح است.

بررسی عبارت‌های نادرست:

(ج) نثر فنی در قرن هشتم از بین می‌رود.

(و) زیرا دلیل رواج نگارش فرهنگ‌های لغت زیاد شدن کاربرد کلمات غیرفارسی در نثر این دوره است.

(علوم و فنون ادبی یازدهم، صفحه‌های ۳۷ تا ۳۹)

۲۷. گزینه ۳ صحیح است.

بررسی گزینه‌ها:

(۱) استفاده از آرایه‌های بدیعی و بیانی تکرار و تشبیه (آینه چشم) و تشخیص و استعاره (حکم عشق) این بیت از حکیم نزاری را در زمره ابیات عراقی قرار می‌دهد.

(۲) استفاده از آرایه‌های تشبیه (دامگاه عشق - باز هجر) و تضاد (مرغ و باز، چون باز شکار کننده مرغان است) و تناسب بین مرغ و باز و استعاره (مرغ در استعاره از عاشق) این بیت از سیف فرغانی را هم در زمره اشعار عراقی قرار می‌دهد.

(۳) عدم استفاده از آرایه‌های بدیع و بیان، این بیت از پروین اعتصامی را از ابیات عراقی دور می‌کند.

بنابراین مقدار تابع در $x = 2$ برابر $f(2) = 5$ است و برد تابع f به صورت $\{5, 1, -1\}$ خواهد بود. پس مجموع اعضای برد تابع ۵ است.

(ریاضی و آمار یازدهم، صفحه ۲۴)

۱۱. گزینه ۳ صحیح است.

$$d = \frac{1}{4} \xrightarrow{\text{دنباله حسابی}} -2, -\frac{3}{4}, -1, -\frac{5}{4}, \dots$$

جمله عمومی دنباله حسابی:

$$a_n = a_1 + (n-1)d$$

$$\Rightarrow a_n = -2 + (n-1)\left(\frac{1}{4}\right)$$

$$\Rightarrow a_n = -2 + \frac{1}{4}n - \frac{1}{4} \Rightarrow a_n = \frac{1}{4}n - \frac{9}{4}$$

(ریاضی و آمار دوازدهم، کار در کلاس صفحه ۶۷)

۱۲. گزینه ۴ صحیح است.

$$a_{11} = 48 \Rightarrow \begin{cases} a_1 + 10d = 48 \\ a_1 + 18d = 88 \end{cases} \xrightarrow{\text{حل دستگاه}} a_1 = -2, d = 5$$

$$a_{19} = 88 \Rightarrow \begin{cases} a_1 + 18d = 88 \\ a_1 + 29d = -2 + 29(5) = -2 + 145 = 143 \end{cases}$$

خواسته مسئله:

(ریاضی و آمار دوازدهم، تمرین صفحه ۷۱)

۱۳. گزینه ۲ صحیح است.

$$9, \bigcirc, \bigcirc, \bigcirc, \bigcirc, \bigcirc, 13/5$$

$$\downarrow$$

$$a_1$$

$$a_7 = a_1 + 6d$$

$$\Rightarrow 13/5 = 9 + 6d$$

$$\Rightarrow 4/5 = 6d$$

$$\Rightarrow d = \frac{4/5}{6} = 2/15$$

$$9, (9/75), (10/5), (11/25), (12), (12/75), 13/5$$

$$\downarrow$$

$$a_1$$

$$a_7 = a_1 + 6d$$

$$\Rightarrow 13/5 = 9 + 6d$$

$$\Rightarrow 4/5 = 6d$$

$$\Rightarrow d = \frac{4/5}{6} = 2/15$$

خواسته مسئله:

(ریاضی و آمار دوازدهم، تمرین صفحه ۷۱)

۱۴. گزینه ۳ صحیح است.

$$3, 1, -1, \dots \Rightarrow a_1 = 3, d = -2$$

$$a_n = a_1 + (n-1)d \Rightarrow -555 = 3 + (n-1)(-2)$$

$$\Rightarrow -555 = 3 - 2n + 2 \Rightarrow -555 = -2n + 5 \Rightarrow 2n = 560$$

$$\Rightarrow n = 280$$

(ریاضی و آمار دوازدهم، تمرین صفحه ۷۱)

۱۵. گزینه ۱ صحیح است.

$$a_5 + a_7 + a_{15} = 75 \Rightarrow a_1 + 4d + a_1 + 6d + a_1 + 14d = 75$$

$$\Rightarrow 3a_1 + 24d = 75 \xrightarrow{\div 3} a_1 + 8d = 25 \Rightarrow a_9 = 25$$

(ریاضی و آمار دوازدهم، صفحه ۶۳)

۱۶. گزینه ۳ صحیح است.

$$\begin{cases} a_{n+1} = a_n + 7 \\ a_1 = 3 \end{cases} \xrightarrow{\text{دنباله حسابی}} d = 7$$

$$a_n = a_1 + (n-1)d \Rightarrow 108 = 3 + (n-1)(7) \Rightarrow 108 = 3 + 7n - 7$$

$$\Rightarrow 112 = 7n \Rightarrow n = 16$$

(ریاضی و آمار دوازدهم، تمرین صفحه ۷۱)

۱۷. گزینه ۱ صحیح است.

$$1, 3, 5, 7, \dots \Rightarrow \begin{cases} a_1 = 1, d = 2 \\ S_{10} = ? \end{cases}$$

خواسته مسئله:

$$S_n = \frac{n}{2}(2a_1 + (n-1)d) \Rightarrow S_{10} = \frac{10}{2}(2(1) + (10-1)(2))$$

$$\Rightarrow S_{10} = 5(2 + 18) \Rightarrow S_{10} = 5 \times 20 = 100$$

(ریاضی و آمار دوازدهم، کار در کلاس صفحه ۷۰)

۱۸. گزینه ۳ صحیح است.

می‌دانیم دنباله ساخته شده از یک تابع خطی، جملات یک دنباله حسابی را مشخص می‌کند که شیب خط همان اختلاف مشترک دنباله حسابی است.

۳۵. گزینه ۲ صحیح است.

بررسی ابیات:

(الف) واژه‌های «شهر، دشت و جهان» مجاز از مردم

(ب) «سر» در مصرع دوم (سر دینار) مجاز از قصد و تصمیم.

دینار و درم مجاز از پول و ثروت

(علوم و فنون ادبی یازدهم، صفحه ۵۱)

۳۶. گزینه ۴ صحیح است.

(الف) واژه «سر»: مجاز از قصد و تصمیم

(ب) واژه «سر»: مجاز از وجود

(ج) واژه «چمن»: مجاز از بوستان

(د) واژه‌های «یک جو» و «یک مو» مجاز از مقدار بسیار کم

(علوم و فنون ادبی یازدهم، صفحه ۵۳)

۳۷. گزینه ۳ صحیح است.

در مصرع اول بیت گزینه ۳ اختیارات «کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند» و «حذف همزه» حاضر هستند اما این اختیارات در دو هجای مجاور هم قرار نگرفته‌اند.

اختیار کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند: هجای پنجم مصرع اول / حذف همزه: هجای دوازدهم مصرع اول

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) اختیار کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند: هجای دوم مصرع اول / حذف همزه: هجای سوم مصرع اول (مو س یز)

(۲) اختیار کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند: هجای ششم مصرع اول / حذف همزه: هجای هفتم مصرع اول (دی د یان)

(۴) اختیار کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند: هجای دوم مصرع اول / حذف همزه: هجای سوم مصرع اول (رف ت یز)

(علوم و فنون ادبی دوازدهم، صفحه‌های ۴۹ و ۵۲)

۳۸. گزینه ۴ صحیح است.

واژه «گوی» در هیچ بیتی مشمول اختیار «کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند» نخواهد شد.

نکته: واژگان مختوم به مصوت بلند «و» اگر تک‌بخشی (مثل: م، جو، رو، بو، گو و...) باشند، هیچ‌گاه مشمول اختیار «کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند» نخواهند شد و به صورت «م، ج، ر، ب، گ و...» در نمی‌آیند، به جز

واژه «سو» که در صورت اضافه شدن به واژه‌ای دیگر (مثل: سوی من) ممکن است مشمول اختیار «کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند» شود و به صورت «س ی من» در نظر گرفته شود.

(علوم و فنون ادبی دوازدهم، صفحه ۵۲)

۳۹. گزینه ۳ صحیح است.

بَر	سَن	ر	بَا	لِی	نَ	مِی	خِض	ر	مَ	سِی	حَا	دَم	بَ	یَا
-	U	U	-	-	U	-	-	U	-	-	-	-	U	-
رَف	تِ	اَم	اَز	خِی	ش	تَن	اِی	عِی	سِی	ی	مَر	یَم	بَ	یَا
-	U	-	-	-	U	-	-	-	U	-	-	-	U	-
فاعلاتن	فاعلاتن	فاعلاتن	فاعلاتن	فاعلاتن	فاعلاتن	فاعلاتن	فاعلاتن	فاعلاتن	فاعلاتن	فاعلاتن	فاعلاتن	فاعلاتن	فاعلاتن	فاعلاتن

حضور عبارت گزینه ۳ سازنده اختیار «بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه» در هجای یازدهم و «کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند» در هجای دهم مصرع اول می‌شود.

(علوم و فنون ادبی دوازدهم، صفحه‌های ۵۰ و ۵۲)

۴۰. گزینه ۳ صحیح است.

باید دقت داشت در مصرع دوم بیت گزینه ۳، واژه «تو» در جایگاه «هجای پایانی نیم‌مصرع دوری» قرار گرفته است و این هجای کوتاه در این جایگاه با توجه به اختیار وزنی «بلند» در نظر گرفتن هجای پایان مصرع» باید بلند در نظر گرفته شود! نه به دلیل اختیار زبانی «بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه»! پس این واژه مشمول اختیار وزنی است نه اختیار زبانی! در سایر ابیات، واژه «تو» دارای اختیار زبانی «بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه» است.

(علوم و فنون ادبی دوازدهم، صفحه ۴۸)

(۴) استفاده آرایه‌های بدیعی و بیانی تشبیه (ابروی یار به چوگان و خود شاعر به گوی)، تشخیص و استعاره مکنیه (ابروی یار کسی را اسیر خود کند) در این بیت از حافظ عزیز از ویژگی‌های ادبی شعر عراقی است.
(علوم و فنون ادبی یازدهم، صفحه ۳۷)

۲۸. گزینه ۱ صحیح است.

بررسی گزینه‌ها:

(۱) عشق در این بیت زمینی است که با شعر خراسانی سازگارتر است.

(۲) غم‌گرایی در این بیت آشکار است.

(۳) مفهوم «تقدیرگرایی» که از مفاهیم رایج شعر عراقی است در این بیت آشکار است.

(۴) بالا و آسمانی بودن جایگاه محبوب در این آشکار است.

(علوم و فنون ادبی یازدهم، صفحه ۳۷)

توجه: نظر به اهمیت کسب مهارت در سوالات ترکیبی آرایه ادبی و لزوم تکرار و تمرین روی آرایه‌های ادبی آزمون‌های گذشته، سوالات این موضوع در آزمون‌ها به صورت تجمعی، و از مجموع مفاهیم بررسی شده از آزمون اول تا آزمون حاضر طرح می‌شود. لطفاً این روال در ادامه آزمون‌ها نیز حفظ خواهد شد.

۲۹. گزینه ۱ صحیح است.

مجاز به علاقه مشابهت یا استعاره مصرحه در ابیات (الف)، (ب) و (ج) دیده می‌شود:

(الف) لعل: مجاز از لب معشوق

(ب) شمع: مجاز از معشوق

(ج) نوبهار: مجاز از جوانی

(علوم و فنون ادبی یازدهم، صفحه ۵۳)

۳۰. گزینه ۳ صحیح است.

خون در بیت سوم مجاز از کشتن به کار رفته است (رقم خون دادن: دستور قتل و کشتن دادن)

(علوم و فنون ادبی یازدهم، صفحه ۵۱)

۳۱. گزینه ۲ صحیح است.

تشبیه: باد صبا همانند من رو به چمن می‌نهد.

مجاز: چمن ← باغ و بوستان

تشخیص: نسترن پرده از رخس برمی‌دارد / باد صبا به سمت چمن می‌رود.

(علوم و فنون ادبی یازدهم، صفحه‌های ۲۶ و ۵۱)

۳۲. گزینه ۳ صحیح است.

بررسی موارد (الف) و (ج):

(الف) سر: مجاز از قصد و تصمیم

(ج) سر من: مجاز از وجود من / از سر ناز: مجاز از قصد

(علوم و فنون ادبی یازدهم، صفحه ۵۱)

۳۳. گزینه ۱ صحیح است.

مجاز: سر ← قصد و تصمیم / (دلارام - دل آرام) جناس تام (همسان)

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) سر مجاز ندارد.

(۳) نگین مجاز از قدرت اما جناس ندارد.

(۴) جناس ناهمسان (دنبال، دنباله) اما مجاز ندارد.

(علوم و فنون ادبی دهم، صفحه ۹۷)

(علوم و فنون ادبی یازدهم، صفحه ۵۱)

۳۴. گزینه ۳ صحیح است.

مجاز: نگین ← قدرت / جناس ناهمسان (می‌دید - می‌داد)

تلمیح: اشاره به داستان حضرت سلیمان و انگشتی او

استعاره: لعل (لب معشوق)

(علوم و فنون ادبی دهم، صفحه ۹۷)

(علوم و فنون ادبی یازدهم، صفحه‌های ۵۲ و ۷۱)

(علوم و فنون ادبی دوازدهم، صفحه ۳۱)

(علوم و فنون ادبی، یازدهم، صفحہ ۴۱)

روانشناسی

۶۶. گزینه ۴ صحیح است.

بررسی عبارت‌ها:

- (الف) نادرست، رمزگردانی دیداری موقتی‌تر است و معمولاً در حافظه حسی ذخیره می‌شود، نه در حافظه‌های کوتاه‌مدت و بلندمدت.
(ب) نادرست، درست است که احتمال خطا در رمزگردانی کلی و خلاصه کمتر است، اما اگر هدف به خاطر سپردن جزئیات باشد، رمزگردانی کلی پرخطا خواهد بود.
(ج) درست، رمزگردانی مرحله اول حافظه است و بدون آن ذخیره‌سازی و یادآوری اطلاعات ممکن نیست.
(د) درست، کودکان در آغاز از رمزگردانی حسی و جزئی استفاده می‌کنند؛ بزرگسالان با رشد شناختی به رمزگردانی معنایی و کلی‌تر گرایش پیدا می‌کنند.

(روانشناسی یازدهم، صفحه‌های ۹۲ و ۹۳)

۶۷. گزینه ۴ صحیح است.

بررسی عبارت‌ها:

- (الف) در پدیده نوک زبانی، فرد هنگام بازیابی اطلاعات، دچار مشکل می‌شود؛ یعنی علی‌رغم اینکه اطلاعات را در خاطر دارد (رمزگردانی و ذخیره‌سازی کرده است)، نمی‌تواند آن را به زبان بیاورد.
(ب) به دلیل مرور نکردن اطلاعات در زمان مناسب، خطا در مرحله دوم حافظه (ذخیره‌سازی یا اندوزش) رخ داده است. توجه داشته باشید حسین با دقت اطلاعات را آموخته است؛ به همین خاطر رمزگردانی خوبی داشته است.
(ج) خطا در مرحله اول حافظه (رمزگردانی) ایجاد شده است؛ زیرا یاسمن در حال صحبت با دوستش بوده و به صدای ناظم توجهی نکرده تا آن را ادراک کرده و به حافظه بسپرد.

(روانشناسی یازدهم، صفحه‌های ۹۲ تا ۹۴)

۶۸. گزینه ۱ صحیح است.

- در حافظه رویدادی، فرد تجربه‌ای شخصی را که مؤلفه‌های زمانی و مکانی مشخص دارد به یاد می‌آورد.
در حافظه معنایی، دانش عمومی و مفاهیم کلی ثبت می‌شوند که به زمان یا مکان مشخصی مربوط نیستند.
در بخش (الف) سؤال، حافظه فعال شده رویدادی است چون رویدادی شامل زمان (سه سال پیش) و مکان مشخص (خیابان) است.
در بخش (ب)، سارا دانشی انتزاعی و کلی (هدف کنکور) را بازیابی کرده که به هیچ زمان یا مکان مشخصی وابسته نیست.
بنابراین تنها گزینه ۱ تعریف علمی هر دو نوع حافظه و تفاوت آنها را دقیق و کامل بیان می‌کند.

(روانشناسی یازدهم، صفحه‌های ۹۷ و ۹۸)

۶۹. گزینه ۲ صحیح است.

بررسی گزینه‌ها:

- (۱) الف: درست، حافظه کوتاه‌مدت در صورت تکرار ذهنی (مرور) می‌تواند اطلاعات را اندکی بیشتر نگه دارد. ب: نادرست، زیرا حافظه کاری نه تنها اطلاعات را نگه می‌دارد بلکه آنها را پردازش و مقایسه کرده و به کار می‌گیرد. ج: نادرست، حافظه حسی نیز مانند حافظه بلندمدت ظرفیت اندوزش بی‌نهایت و نامحدود دارد.
(۲) الف: درست، ردهای حسی در حافظه حسی فقط کسری از ثانیه دوام دارند و در صورت بی‌توجهی از بین می‌روند. ب: درست، انتقال اطلاعات از حافظه کوتاه‌مدت به بلندمدت با رمزگردانی معنایی و مرور ذهنی (بازگویی و تمرین) انجام می‌شود. ج: درست، حافظه معنایی نگهدارنده دانش کلی و فاقد زمان و مکان مشخص است.
(۳) الف: درست، تعریف حافظه کاری همین است: نگهداری محدود و پردازش همزمان اطلاعات. ب: درست، حافظه رویدادی شامل تجربه‌های شخصی با مؤلفه‌های زمانی و مکانی مشخص است. ج: نادرست، حافظه حسی در اولین مرحله از پردازش فعال می‌شود، نه بعد از جلب توجه.
(۴) الف: درست، حافظه معنایی با رمزگردانی معنایی شکل می‌گیرد و دانش کلی و عمومی درباره جهان را نگه می‌دارد. ب: نادرست، حافظه

۵۹. گزینه ۴ صحیح است.

شباهت شهادت‌طلبی، فداکردن جان برای وطن و خودکشی، دست شستن از جان و زندگی در دنیا و استقبال از مرگ است و تفاوت آنها در معنای متفاوتشان است.

(جامعه‌شناسی دوازدهم، صفحه ۴۶)

۶۰. گزینه ۲ صحیح است.

بررسی گزینه‌های نادرست:

- (۱) نادرست، شمال غربی شبه‌جزیره تحت نفوذ امپراتوری روم بود - نادرست
(۳) نادرست، رسول خدا طی ۱۰ سال حکومت موانع سیاسی پیش رو را برداشت - نادرست
(۴) درست - درست

(جامعه‌شناسی یازدهم، صفحه‌های ۲۸، ۳۱ و ۳۲)

۶۱. گزینه ۱ صحیح است.

- در عصر بیداری اسلامی، برخی نخبگان کشورهای اسلامی برای مقابله با غرب، از روش‌ها و مکاتب غربی استفاده می‌کردند.
- فرهنگ جاهلی در عصر نبوی تا فتح مکه، در برابر اسلام آشکارا مقاومت کرده بود.
- در دوران خلافت، ارزش‌ها، هنجارها و رفتارهای جاهلی دوباره در جامعه اسلامی نمایان شد و به تدریج قدرت جامعه اسلامی را براساس روابط قبیله‌ای و عشیره‌ای شکل داد.
- در عصر بیداری اسلامی، مقاومت‌هایی برای مقابله با سلطه جهان غرب شکل گرفت.

(جامعه‌شناسی یازدهم، صفحه‌های ۲۸، ۲۹، ۳۱ و ۳۲)

۶۲. گزینه ۲ صحیح است.

- مهم‌ترین ویژگی هستی‌شناختی فرهنگ معاصر غرب ← سکولاریسم
- دین بدون شریعت ← دئیسم
- روش رویارویی با حقیقت و شناخت ← روشنگری

(جامعه‌شناسی یازدهم، صفحه‌های ۳۸، ۴۱ و ۴۲)

۶۳. گزینه ۳ صحیح است.

- سکولاریسم پنهان به معنای رویکرد گزینشی جهان غرب به ابعاد معنوی و دینی جهان است. این عقیده سبب پیدایش و رشد برخی نهضت‌های جدید دینی شده است که از آن به عنوان پروتستانیسم یاد می‌شود.
- در پایان قرن ۲۰، حس گرایی دچار افول شد، این موضوع باعث شد که همه روش‌های شناخت در فرهنگ غرب، با بحران مواجه شود. (بحران معرفت شناختی)
- روشنگری در معنای خاص در قرن‌های ۱۹ و ۲۰، شکلی حس‌گرایانه داشت، روشنگری حس‌گرایانه منجر به پدیدآمدن نوعی علم تجربی سکولار و ابزاری شد که توانایی داوری درباره پدیده‌های نامحسوس را نداشت.

(جامعه‌شناسی یازدهم، صفحه‌های ۳۸، ۴۱ و ۴۲)

۶۴. گزینه ۲ صحیح است.

- فرهنگ جدید غرب با پیدایش فلسفه‌های روشنگری آغاز می‌شود.
- رویکرد سکولار و دنیوی از طریق هنر و تفاسیر پروتستانی از دین در زندگی اجتماعی و فرهنگ عمومی غرب گسترش پیدا کرد.
- آمیخته شدن مسیحیت با رویکردهای اساطیری منجر شد مسیحیت با قبول تثلیث از ابعاد عقلانی توحید دور بماند.

(جامعه‌شناسی یازدهم، صفحه‌های ۴۷، ۴۹ و ۵۰)

۶۵. گزینه ۳ صحیح است.

مشخصات	مراحل شکل‌گیری نظام نوین جهانی
(د) انتقال برده‌های سیاه‌پوست آفریقایی به مزارع آمریکایی	پیوند قدرت با تجارت، سرمایه و صنعت
(ب) هندوستان، اندونزی و الجزایر	استعمار و ادغام جوامع در نظام نوین جهانی
(الف) تأثیر بر نخبگان سیاسی جوامع سازمان‌های فراماسونری	به خدمت گرفتن مبلغان مذهبی و
(ج) حاکمیت فئودال‌ها و اربابان بزرگ	پیدایش قدرت‌های سیاسی سکولار

(جامعه‌شناسی یازدهم، صفحه‌های ۵۷ تا ۶۰)

گروه ج: هنوز نمی‌داند دقیقاً چه می‌خواهد و چه گروهی از جامعه هدف اوست. در اینجا نه هدف شفاف است و نه مسیر استنادی وجود دارد؛ پس مسئله خوب تعریف نشده است.

(روان‌شناسی یازدهم، صفحه‌های ۱۱۷ تا ۱۱۹)

۷۳. گزینه ۴ صحیح است.

– ثبت‌نام در کلاس‌های آموزشی ← به کارگیری راه‌حل مناسب، مرحله دوم

– کسب مهارت‌های عملی ← مربوط به مرحله بازبینی و اصلاح راه‌حل می‌شود زیرا راه‌حل مورد استفاده را ارتقا داده و بهبود بخشیده است، مرحله چهارم

– ساخت برند شخصی به جای استخدام دولتی ← انتخاب راه‌حل جایگزین، مرحله پنجم

(روان‌شناسی یازدهم، صفحه‌های ۱۱۹ و ۱۲۰)

۷۴. گزینه ۴ صحیح است.

بررسی عبارت‌ها:

(الف) حل بازی بیست سؤالی، نمونه‌ای از روش کاهش تفاوت وضعیت موجود با وضعیت مطلوب است، چرا که گام‌های مسئله در طول مسیر و با توجه به گام‌های قبلی مشخص می‌شود و با طی شدن این گام فرد حل‌کننده مسئله فاصله فعلی خود را با وضعیت مطلوب کاهش می‌دهد. (ب) در این روش، یک مسئله بزرگ به چند مسئله کوچک (پس‌انداز ماهیانه) تقسیم شده است؛ در نتیجه از روش خرد کردن استفاده شده است. (ج) در روش استفاده‌شده، تمام راه‌حل‌های احتمالی که ممکن است درست باشند، ارائه شده است و سپس بهترین آنها انتخاب شده است؛ در نتیجه به روش بارش مغزی که یکی از روش‌های اکتشافی حل مسئله است اشاره شده است.

(د) در این روش فرد از هدف نهایی شروع کرده و پله به پله به عقب برگشته است؛ در نتیجه از روش شروع از آخر (مهندسی معکوس) استفاده کرده است.

(روان‌شناسی یازدهم، صفحه‌های ۱۲۳ تا ۱۲۹)

۷۵. گزینه ۱ صحیح است.

بررسی عبارت‌ها:

(الف) درست، بسیاری از افرادی که احساس شکست می‌کنند، مشکلات عاطفی جدی ندارند، بلکه مهارت‌های حل مسئله را نمی‌دانند. (ب) نادرست، ناکامی‌های مکرر پیامدهای ناگوار به دنبال دارد و تجربه ناکامی در حد معمولی آسیب‌زا نبوده و طبیعی است. (ج) نادرست، ناکامی وضعیت عاطفی ناخوشایندی است نه وضعیت شناختی ناخوشایند. (د) نادرست، افرادی که مدام در حالت فشار روانی قرار دارند، روش‌های کارآمد حل مسئله را نمی‌دانند.

(روان‌شناسی یازدهم، صفحه‌های ۱۳۰ و ۱۳۱)

زبان عربی

۷۶. گزینه ۳ صحیح است.

کلمات مهم: ما (ادات شرط): هر چه، آنچه / تَقَدَّمُوا: پیش بفرستید / اُنْفِصِم: خودتان / خَيْر: خوبی / تَجِدُوا: می‌یابید

خطاهای سایر گزینه‌ها:

(۱) پیش می‌فرستید «تَقَدَّمُوا» فعل شرط است ولی به صورت مضارع اخباری ترجمه شده است) – بهتر («خَيْر» به صورت صفت برتر ترجمه شده در صورتی که اسم تفضیل نیست).

نکته ویژه: در جملات شرطی، فعل شرط به صورت مضارع التزامی و جواب شرط به صورت مضارع اخباری ترجمه می‌شود.

(۲) همان (اضافه ترجمه شده است) – از پیش تقدیم کنید (ترجمه دقیقی برای «تَقَدَّمُوا» نیست) – خواهید یافت («تَجِدُوا» فعل مضارع است ولی به صورت آینده ترجمه شده است)

(۴) کارهای خیر («خَيْر» مفرد است) – تقدیم کنید (مانند گزینه ۲) – آنها (ضمیر «ه» به کلمه «خَيْر» که مفرد است برمی‌گردد بنابراین «آن» صحیح می‌باشد)

(عربی یازدهم، صفحه ۳۸)

کوتاه‌مدت برای مدت کوتاه چند دقیقه‌ای اطلاعات را نگه می‌دارد و نیازمند تمرکز آگاهانه است. ج: درست، حافظه حسی محرک‌های دیداری و شنیداری را ثبت می‌کند و ورودی‌های حسی در اثر توجه به کوتاه‌مدت منتقل می‌شوند.

(روان‌شناسی یازدهم، صفحه‌های ۹۴ تا ۹۸)

۷۰. گزینه ۴ صحیح است.

بررسی گزینه‌ها:

(۱) درست، به دلیل گذشت زمان طولانی بین مطالعه و آزمون، شاهد اثر گذشت زمان بر فراموشی هستیم.

(۲) درست، مطالعه پشت سرهم موجب تداخل اطلاعات شده و موجب فراموشی است.

(۳) درست، برای کنترل اثر گذشت زمان می‌توان از مرور مناسب استفاده کرد.

(۴) نادرست، در فنون بهسازی حافظه دو فن مرتبط با تداخل اطلاعات بیان شده است: اولی: کاهش اثر تداخل مطالب: برای کنترل اثر تداخل، یادگیری عمیق داشته باشید. و دومی: یادگیری با استراحت: برای کنترل اثر تداخل، از یادگیری با فاصله استفاده کنید. یادگیری جدید مانع یادآوری قبلی می‌شود. یادگیری با فاصله، اثر تداخل را کاهش می‌دهد. بنابراین مطالعه عمیق مطالب، تنها راه مقابله با تداخل اطلاعات نیست.

(روان‌شناسی یازدهم، صفحه‌های ۱۰۰ تا ۱۰۹)

۷۱. گزینه ۱ صحیح است.

هر مسئله دارای چهار ویژگی اصلی است:

۱- هدفمندی: تعریف دقیق از آنچه باید به آن رسید.

۲- تحت کنترل بودن: توانایی تنظیم مسیر و نظارت بر روند حل مسئله.

۳- شناسایی توانمندی‌ها و محدودیت‌ها: درک امکانات و محدودیت‌های فردی.

۴- مشخص بودن موقعیت فعلی یا مبدأ: شناخت نقطه آغاز برای شروع مسیر.

فقدان هر یک از این ویژگی‌ها باعث می‌شود درک مسئله ناقص و حل آن دشوار شود.

بررسی عبارت‌ها:

(الف) نرگس نمی‌داند از کجا شروع کند، پس دچار غفلت از مشخص بودن موقعیت فعلی یا مبدأ است، در نتیجه موانع احتمالی را به خوبی نمی‌شناسد.

(ب) رضا هدف و انگیزه دارد، اما نمی‌تواند عملکردش را در مناظره‌ها کنترل کند؛ بنابراین تحت کنترل بودن در مسئله او غائب است.

(ج) مریم از استعداد خود آگاه است اما به شرایط اقتصادی مورد نیاز برای شکوفایی کردن استعدادش توجهی ندارد؛ پس مشکل او در زمینه شناسایی و دسترسی به توانمندی‌ها است.

(د) پویا مسیر دارد اما هدف روشنی ندارد؛ بنابراین ویژگی هدفمندی در او مورد غفلت قرار گرفته است.

به این ترتیب، ویژگی‌هایی که در هر موقعیت مورد غفلت قرار گرفته‌اند عبارتند از: مشخص بودن موقعیت فعلی یا مبدأ – تحت کنترل بودن – شناسایی توانمندی‌ها – هدفمندی.

(روان‌شناسی یازدهم، صفحه ۱۱۶)

۷۲. گزینه ۲ صحیح است.

مسئله‌های خوب تعریف‌شده هدف، راه‌حل و مراحل مشخص و استاندارد دارند (مثل حل معادله یا طراحی آزمایش علمی). در مقابل، مسئله‌های خوب تعریف نشده دارای ابهام در هدف یا مسیر هستند، پاسخ قطعی ندارند و نیازمند خلاقیت و تحلیل‌اند.

بررسی عبارت‌ها:

گروه الف: در حال تعیین معیارهای دقیق سنجش است، یعنی مسیر، هدف و استانداردهای کاری روشن و علمی وجود دارد؛ بنابراین مسئله از نوع خوب تعریف‌شده است.

گروه ب: به دنبال یافتن روش‌های مشخص و آزمایش‌پذیر برای افزایش ماندگاری دارو است. هرچند مسیر متنوع است، اما چارچوب تحقیق روشن و قابل کنترل است، پس مسئله خوب تعریف‌شده محسوب می‌شود.

نکته: حرف «ت» در ابتدای فعل‌های ماضی در باب‌های تَفْعُل و تَفَاعُل را با حرف «ت» مضارع اشتباه نگیریم.

(۴) «یضعفون» مضارع است که ماضی ترجمه شده است. ترجمه صحیح آن (ناتوان می‌شوند) می‌باشد، در این گزینه «زُملاء» نیز جمع است که مفرد ترجمه شده است.

(عربی یازدهم، صفحه ۳۸)

(عربی دوازدهم، صفحه‌های ۳۶ تا ۴۰)

۸۲. گزینه ۴ صحیح است.

«أعاد»: بازگرداندن ماضی باب افعال است و متعدی ترجمه می‌شود. «أعادها»: او را بازگرداندن ضمیر «ها» به فعل چسبیده و مفعول است.

(عربی یازدهم، صفحه‌های ۳۴، ۳۹ و ۴۱)

(عربی دوازدهم، صفحه ۳۸)

۸۳. گزینه ۳ صحیح است.

کوچک‌ترین پرنده: أصغر الطائر (رد گزینه ۲) / حرکات سریع: حرکاته السريعة (رد سایر گزینه‌ها) / نامیده می‌شود: یُسَمَّى (مضارع مجهول مذکر) (رد گزینه ۱)

نکته ۱: فعل مضارع مجهول عربی: حرکت حرف اول ضمه و دومین حرف اصلی آن فتحه دارد.

برای ترجمه فعل مجهول از «..... شد» و «..... می‌شود» استفاده می‌کنیم.

نکته ۲: هرگاه اسمی هم مضاف‌الیه داشته باشد و هم صفت، در ساختار عربی ابتدا مضاف‌الیه ذکر می‌شود و بعد صفت، اما در ساختار فارسی اول صفت می‌آید و بعد مضاف‌الیه.

حرکاته السريعة: ضمیر «ه» مضاف‌الیه / السريعة: صفت برای «حرکات» = حرکات سریع او

(عربی یازدهم، صفحه ۳۲)

۸۴. گزینه ۴ صحیح است.

عنوان سؤال خواسته است بیتی را انتخاب کنیم که با مفهوم آیه (هرگاه افراد نادان، آنها را خطاب کنند سخنی آرام می‌گویند) مناسب نباشد.

پیام آیه قرآن این است که انسان‌های عاقل و دانا هرگاه افراد نادان خطابشان کنند به آرامی پاسخ می‌گویند یا سکوت می‌کنند و به عبارت دیگر در مقابل رفتارها و گفتارهای ناشایسته آنها مانند آنها رفتار نمی‌کنند تا جایگاه خودشان حفظ شود. با توجه به این مفهوم می‌توان نتیجه گرفت هر سه بیت به جز بیت گزینه ۴ به مفهوم این آیه نزدیک است.

(عربی یازدهم، صفحه ۳۷)

ترجمه متن:

سیاره ما سرشار از شگفتی‌هاست. نهنگ آبی بزرگ‌ترین پستانداری است که در آب زندگی می‌کند. وزن برخی از آنها به دویست تن می‌رسد و زبانش معادل وزن یک فیل بزرگ است. طول نوزادش هنگام تولد بیش از هفت متر است و روزانه پانصد لیتر از شیر مادر مصرف می‌کند. به روش خاصی از یکی از ریزترین موجودات شبیه به میگو تغذیه می‌کند؛ به گونه‌ای که با یک حرکت چندین تن آب را به سوی شش‌هایش می‌کشد، سپس به جداسازی محتویات آن می‌پردازد. نهنگ‌ها صرفاً از جهت حجم بزرگشان مورد توجه نیستند، بلکه به دلیل صداهایی که تولید می‌کنند نیز مورد توجه قرار گرفته‌اند. دانشمندان کشف کرده‌اند که برخی از نهنگ‌ها علاوه بر صداهای معمولی، زنجیره‌ای از صداهایی شبیه به آهنگ‌ها و صدای پرندگان را هم تولید می‌کنند که ساکنان ساحل آنها را می‌شنوند. تغییرات جهانی حیات این حیوان را تهدید می‌کند، در نتیجه تنها آینده نهنگ در دستان ما نیست، بلکه بقای این سیاره زنده نیز در دستان ما قرار دارد.

۸۵. گزینه ۱ صحیح است.

[گزینه] درست را مشخص کن.

(۱) شش نهنگ می‌تواند غذایش را از آبی که می‌نوشد، جدا نماید.

(۲) ساکنان مناطق ساحلی صداهای پرندگانی را از کنار دریا می‌شنوند.

(۳) نهنگ روزانه پانصد لیتر از آب دریا یا اقیانوس را می‌نوشد.

(۴) وزن برخی از نهنگ‌ها هنگام تولد معادل یک فیل بزرگ است.

۷۷. گزینه ۴ صحیح است.

لَمْ تُجَلِّسْها: او را نشانندی (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / وَأَنْتَ تعلم: (فعل در جمله حالیه مضارع است و فعل جمله قبلی از نظر معنی به صورت ماضی آمده است، پس مضارع در جمله حالیه نیز به صورت ماضی استمراری می‌آید): در حالی که تو می‌دانستی (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / أَنْ: که (رد گزینه ۲)

نکته: هرگاه لَمْ بر سر فعل مضارع بیاید معنای آن را ماضی منفی ساده یا ماضی منفی نقلی می‌کند. دقت کنیم لَمْ را با لَمْ (برای چه، چرا) اشتباه نگیریم. لَمْ مضارع را نیز مجزوم می‌کند.

نکته: «تُجَلِّسْ» فعل مضارع باب افعال است، فعل‌ها معمولاً در دو باب افعال و تفعیل متعدی می‌شوند و به مفعول نیاز دارند.

(عربی دوازدهم، صفحه ۳۸)

۷۸. گزینه ۳ صحیح است.

خَمْسَمِئَةٍ (خمسائة): پانصد (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / تحرك: حرکت کردن، حرکت (رد گزینه ۲) (تحريك: حرکت دادن - تحرك: حرکت کردن)

جذع شجرة محروقة: تنه درختی سوخته (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / قفزة واحدة: یک پرش (رد گزینه ۲) / كان قد استراح: استراحت کرده بود (كان + قد + ماضی: معادل ماضی بعید) (رد گزینه ۴) / ما طار إلّا ...: جز ... پرواز نکرد، تنها ... پرواز کرد (رد گزینه ۴)

نکته: در جمله‌های دارای «إلّا» که مستثنی منه در آنها محذوف است، می‌توان جمله را مثبت و مؤکد ترجمه کرد.

(عربی یازدهم، صفحه‌های ۳۲ تا ۳۴)

۷۹. گزینه ۳ صحیح است.

عندما الرجل: وقتی که مرد (رد گزینه ۴) / لم يُقَبَّلْ: نبوسید (رد گزینه ۴) / انزعج: ناراحت شد، آزرده گردید (رد گزینه ۱) / جداً: بسیار (رد گزینه ۴) / التفريق: فرق گذاشتن (رد گزینه ۲).

نکته: دقت کنیم معنای فعل‌های «قَبَّلَ - يُقَبِّلُ» را با «أَقْبَلَ - يُقْبِلُ» اشتباه نگیریم؛ اولی به معنای (بوسید، می‌بوسد) است و دومی به معنای (آمد، می‌آید) می‌باشد و «أَقْبَلَ علی» در معنای (روی آورد) می‌باشد.

(عربی دوازدهم، صفحه ۳۹)

۸۰. گزینه ۴ صحیح است.

إن یلعب: اگر ... بازی کنند (رد گزینه ۳) / فریقنا الوطنی: تیم ملی مان (رد گزینه ۱)

نکته ۱: در جملات شرطی، فعل شرط معادل مضارع التزامی و جواب شرط به صورت مضارع اخباری ترجمه می‌شوند.

نکته ۲: هرگاه اسمی هم مضاف‌الیه داشته باشد و هم صفت، در ساختار عربی ابتدا مضاف‌الیه ذکر می‌شود و بعد صفت، اما در ساختار فارسی اول صفت می‌آید و بعد مضاف‌الیه.

فریقنا الوطنی: تیم ملی ما (الوطنی صفت برای «فریق» و ضمیر «نا» مضاف‌الیه است)

فوزهم: موفقیتشان (رد گزینه ۱) / جیداً: به خوبی، خوب (قید) (رد گزینه ۲) / بكلّ حماس: با تمام دلاوری (رد گزینه ۲) / سیدعون: دعا خواهند کرد (رد گزینه ۳) / الحصول علی: دستیابی به (رد گزینه ۳)

(عربی یازدهم، صفحه ۴۰)

۸۱. گزینه ۲ صحیح است.

بررسی گزینه‌ها:

(۱) «كان یروح» درست ترجمه نشده است و معنی صحیح آن (می‌رفت) است. «راح - یروح» مترادف «ذهب - یذهب» می‌باشد. در این گزینه «نحو» نیز به معنای (به طرف) است که درست ترجمه نشده است.

(۲) خطایی وجود ندارد. دقت کنیم ترکیب‌های «كان + ل / كان + عند» به معنای (داشت) می‌باشند.

(۳) «تَعَادَلَا» به معنای (برابر شدند) است چون ماضی باب تفاعل است و نباید آن را با مضارع اشتباه بگیریم.

۸۶. گزینه ۲ صحیح است.

- [گزینه] نادرست را مشخص کن.
 (۱) برخی از انواع نهنکها با صداها و شکل‌های مختلفی آواز می‌خوانند.
 (۲) سیاره زمین به خاطر تغییرات، پر از شگفتی‌ها شده است.
 (۳) برای زنده ماندن زمین، باید جهان طبیعت و موجودات زنده بمانند.
 (۴) بقای زندگی نهنکها به رفتار انسان با طبیعت بستگی دارد.

۸۷. گزینه ۴ صحیح است.

- [گزینه] درست را مشخص کن.
 (۱) غذای اصلی نهنک همان میگو است.
 (۲) نهنکها در ساحل به بچه‌هایشان شیر می‌دهند.
 (۳) نهنک در شکمش به جداسازی محتویات آب می‌پردازد.
 (۴) نهنکها دانشمندان را به دلیل توانایی‌شان بر تولید صداها حیران ساخته‌اند.

۸۸. گزینه ۱ صحیح است.

- [بالعجائب] جار و مجرور است و خبر نیست. در این جمله «مملوء» خبر می‌باشد.

۸۹. گزینه ۳ صحیح است.

- للمخاطب ← للغائب [تَنْج] فعل مضارع صيغة «مفرد مؤنث غایب = للغائبة (هی)» است.

۹۰. گزینه ۳ صحیح است.

- إِنْزَعَجَ ← إِنْزَعَجَ [بِر وزن إِنْفَعَلَ] فعل ماضی باب «إِنْفَعَلَ» است. [أَخْرَجَ ← أَخْرَجَ] به معنی «دیگر» است و با «آخر (پایان، انتها)» فرق دارد.
 (عربی یازدهم، صفحه ۳۲)
 (عربی دوازدهم، صفحه‌های ۳۸ و ۴۰)

۹۱. گزینه ۱ صحیح است.

- تیتز سؤال خواسته است که گزینه‌ای را انتخاب کنیم که جواب شرط در آن ماضی باشد.
 بررسی گزینه‌ها:
 (۱) «تَخَرَّجَ» جواب شرط و ماضی است.
 ترجمه عبارت: اگر این دانشجویان بیشتر از آنچه می‌بینیم تلاش کنند پس از دو سال از دانشگاه فارغ‌التحصیل می‌شوند.
 (۲) «هو قد حاولَ» جواب شرط از نوع جمله اسمیه است و «حاولَ» اگر چه ماضی است اما به تنهایی جواب شرط نیست.
 (۳) ادات شرطی وجود ندارد، در این گزینه «مَنْ» استفهامی و به معنای (چه کسی) و «ما» نیز موصولی و به معنای (آنچه - چیزی که) است.
 (۴) «يُبْعَدُ» جواب شرط و مضارع است.
 (عربی یازدهم، صفحه ۳۵)

۹۲. گزینه ۱ صحیح است.

- در صورت سؤال خواسته فعل ماضی را پیدا کنید که به صورت مضارع التزامی ترجمه می‌شود. که باید دنبال جمله شرطی باشیم که فعل شرط ماضی باشد.
 نکته: در جملات شرطی اگر فعل شرط، ماضی باشد در ترجمه می‌توان به صورت مضارع التزامی ترجمه کرد.
 بررسی گزینه‌ها:
 (۱) جمله شرطی است. «إِنْ» ادات شرط / «تَوَكَّلَ» فعل شرط که ماضی باب تفعّل است بنابراین می‌تواند به صورت مضارع التزامی ترجمه شود / «زَرَقَ» جواب شرط است
 (۲) «ما» حرف نفی است و جمله شرطی نیست.
 (۳) بعد از «ما» اسم آمده پس قطعاً جمله شرطی نیست.
 (۴) «مَنْ» از ادات استفهامی است.
 (عربی یازدهم، صفحه ۳۶)

۹۳. گزینه ۴ صحیح است.

- صورت سؤال استثنایی را خواسته که مستثنی‌منه داشته باشد. در استثنایی که مستثنی‌منه وجود ندارد، جمله قبل إِنْ از نظر معنایی ناقص است و یکی از ارکان جمله را ندارد.

بررسی گزینه‌ها:

- (۱) «باحث» مستثنی و «ما قرأ» فعل و جمله فاعل (مستثنی‌منه) ندارد. (مقاله اخیر را نخواند جز پژوهشگری که روی موضوع مشابه کار می‌کرد).
 (۲) «طالبة» مستثنی و «لا تجيب» فعل و جمله فاعل (مستثنی‌منه) ندارد. (به سؤال سخت پاسخ نمی‌دهد جز دانش‌آموزی که روزانه درس‌هایش را دوره می‌کرد).
 (۳) «مَنْ» مستثنی و «لا يسلم» فعل و جمله فاعل (مستثنی‌منه) ندارد. (غالباً از اشتباه در امان نمی‌ماند جز کسی که قبل از سخن گفتن فکر می‌کند).
 (۴) «مَنْ» مستثنی و «ما ترك» فعل و «العاملون» فاعل (مستثنی‌منه) و «المصنع» مفعول است و ارکان جمله قبل إِنْ کامل می‌باشد. (کارگران کارخانه را ترک نکردند جز کسی که بعد از خدمتی شرافتمندانه بازنشست شد).

(عربی دوازدهم، صفحه‌های ۴۳ و ۴۵)

۹۴. گزینه ۱ صحیح است.

- در کدام گزینه تأکید وجود ندارد؟ بعضی از مواردی که دلالت بر تأکید دارند:
 - وجود «إِنْ»
 - جمله‌ای که در آن مستثنی‌منه محذوف است.
 در گزینه ۱ «موجوداً» مستثنی‌منه است و در جمله تأکیدی وجود ندارد. در سایر گزینه‌ها مستثنی‌منه محذوف است پس دارای تأکیدند.
 (عربی دوازدهم، صفحه‌های ۴۳ تا ۴۵)

۹۵. گزینه ۴ صحیح است.

- عبارتی را مشخص کن که ترجمه‌اش فقط به یک شکل است:
 در جمله دارای «إِلَّا» ممکن است مستثنی‌منه مذکور باشد و ممکن است محذوف باشد.
 اگر مستثنی‌منه در جمله مذکور باشد، جمله به همان شکلی که هست، ترجمه می‌شود؛ اما اگر مستثنی‌منه در جمله محذوف باشد، می‌توان جمله را به همان شکلی که هست ترجمه کرد و یا آن را مثبت و مؤکد ترجمه کرد.
 در گزینه ۴ «لأوعية» مستثنی‌منه است و جمله فقط به شکلی که هست ترجمه می‌شود. (ظرف‌ها با آنچه که در آنها قرار داده شود، فراخ می‌شوند جز ظرف دانش)
 در سایر گزینه‌ها مستثنی‌منه محذوف است و می‌توان جمله را مثبت و مؤکد ترجمه کرد. (به دو شکل می‌توان آنها را ترجمه کرد)
 (عربی دوازدهم، صفحه‌های ۴۳ تا ۴۵)

تاریخ

۹۶. گزینه ۴ صحیح است.

- بررسی موارد:
 (الف) گروه یهود متشکل از چندین قبیله بودند که در سده‌های نخست میلادی به سبب آزار و اذیت امپراتوری روم، از فلسطین به یثرب کوچیده بودند.
 (ب) منابع تاریخی و متون دینی اشاره‌ای به وجود حکومت و یا سلطه اشراف و سران قبیله‌ها در یثرب نکرده‌اند.
 (ج) اکثر قبیله‌های عرب ساکن شهر یثرب بت‌پرست بودند.
 (د) یثربیان برخلاف مکیان، روابط تجاری و سیاسی گسترده‌ای با قبایل و ساکنان دیگر شهرها و مناطق عربستان و کشورهای همسایه نداشتند.
 (ه) حضور یهودیان در آن شهر سبب شده بود که بت‌پرستان، اخبار و اطلاعاتی درباره تاریخ پیامبران الهی داشته باشند.
 (تاریخ یازدهم، صفحه‌های ۳۰ و ۳۱)

۹۷. گزینه ۳ صحیح است.

- عثمان بن عفان توسط شورای شش‌نفره به خلافت رسید و محدودیت‌هایی که خلیفه قبلی برای ثروت اندوزی سران قریش ایجاد کرده بود را نادیده گرفت.
 (تاریخ یازدهم، صفحه‌های ۴۴ و ۴۷)

۱۰۳. گزینه ۱ صحیح است.

(تاریخ دوازدهم، صفحه ۹۲)

۱۰۴. گزینه ۱ صحیح است.

ترتیب تقدم و تأخر عبارات به صورت: د ← ج ← الف ← ب است.
(تاریخ دوازدهم، صفحه‌های ۹۴ و ۹۵)

۱۰۵. گزینه ۳ صحیح است.

رضاشاه که تصور می‌کرد مهم‌ترین راه پیشرفت و توسعه کشور تقلید از غرب و اشاعه فرهنگ غربی است، پس از مسافرت به ترکیه و آشنایی با آتاتورک (رئیس‌جمهور آن کشور)، به تقلید از او به مبارزه با همه سنت‌های اسلامی پرداخت.

(تاریخ دوازدهم، صفحه ۹۷)

۱۰۶. گزینه ۱ صحیح است.

الف) در بعد روابط خارجی، نازی‌ها به رهبری هیتلر علاوه بر بستن پیمان‌های دو و چندجانبه با برخی کشورها برنامه‌های توسعه طلبانه سرحدی و سرزمینی خود را پیش بردند.
ب) و د) اقتصاد ژاپن وابسته به واردات مواد خام بود و رشد صنعتی این کشور با قدرت نظامی و دریانوردی ارتباط تنگاتنگی داشت.
ج) اساس برنامه صنعتی استالین بر تولید کالاهای سرمایه‌ای و سلاح‌های جنگی استوار بود. با اجرای این برنامه تولید ماشین‌آلات صنعتی، نفت، برق، فولاد و زغال‌سنگ به طرز فوق‌العاده‌ای افزایش یافت.

(تاریخ دوازدهم، صفحه‌های ۱۰۱، ۱۰۳ و ۱۰۴)

۱۰۷. گزینه ۴ صحیح است.

بررسی موارد:
الف) این واقعه در اواسط جنگ جهانی دوم روی داد.
ب) این حمله قبل از جنگ جهانی دوم اتفاق افتاده است.
ج) این رویداد در ابتدای جنگ اتفاق افتاد.
د) این اتفاق بعد از جنگ به وقوع پیوست.
(تاریخ دوازدهم، صفحه‌های ۱۰۴، ۱۰۵، ۱۱۰ و ۱۱۱)

۱۰۸. گزینه ۳ صحیح است.

در نیمه دوم قرن نوزدهم حکومتی کاملاً مرکزی در ژاپن مستقر بود که نظامیان هدایت سیاست داخلی و خارجی را بر عهده داشتند.
پس از پایان جنگ جهانی اول، حکومت‌های خودکامه تک‌حزبی و نظامی به دنبال تسلط بر کشورهای دیگر و گسترش مرزهای خود بودند:
حکومت استالین در عرصه خارجی به دنبال گسترش مرزها و تسلط بر برخی کشورها و سرزمین‌های اروپای شرقی بود.
موسولینی احیای دوباره امپراتوری روم باستان و تسلط بر دریای مدیترانه و شمال آفریقا را در سر می‌پروراند.
هیتلر عقیده داشت که آلمان برای به دست آوردن فضای حیاتی، باید سرزمین‌هایی در اروپا را فتح کند.

(تاریخ دوازدهم، صفحه‌های ۱۰۱، ۱۰۲ و ۱۰۹)

جغرافیا

۱۰۹. گزینه ۳ صحیح است.

در نقشه‌های هواشناسی، نقاطی که فشار برابر دارند، با خطوط منحنی به یکدیگر وصل می‌شوند. به این خطوط، منحنی‌های هم‌فشار یا «ایزوبار» گفته می‌شود. واحد اندازه‌گیری فشار هوا «هکتوپاسکال» است.
نکته: فشار هوا به وسیله فشارسنج اندازه‌گیری می‌شود.
(جغرافیا یازدهم، صفحه‌های ۲۴ و ۲۵)

۱۱۰. گزینه ۱ صحیح است.

بیابان‌های «نامیب» (الف) و «اتاکاما» (د) به دلیل قرار گرفتن مرکز پرفشار در آن نواحی شکل گرفته‌اند و بیابان‌های «تکله ماکان» (ب) و «گبی» (ج) به دلیل دوری از دریاها و منابع رطوبتی و یا شکل و جهت ناهمواری‌ها و قرار گرفتن در پشت کوه‌ها، شکل گرفته‌اند.

(جغرافیا یازدهم، صفحه ۳۴)

۹۸. گزینه ۲ صحیح است.

بررسی عبارت‌های نادرست:
ج) مسیحیان مصر با رومیان و مسیحیان شام در برخی مسائل مذهبی با کلیسای قسطنطنیه اختلاف داشتند.
د) فتوحات مسلمانان در سرزمین مصر، بیشتر نتیجه مقاومت نکردن مردم آن سرزمین در برابر سپاه اسلام بود.
(تاریخ یازدهم، صفحه‌های ۴۹ تا ۵۱)

۹۹. گزینه ۱ صحیح است.

ترتیب زمانی د ← ج ← ب ← الف
د) با نزول سوره براءت (توبه) در آخرین ماه‌های سال ۹ هجری، رسول خدا به حضرت علی (علیه السلام) مأموریت داد تا برای ابلاغ سوره براءت عازم مکه شود.
ج) حکومت طولانی مدت او (معاویه) از زمان عمر) بر منطقه شام که تا زمان خلافت امام علی (علیه السلام) هم در این مقام باقی ماند.
ب) امام علی (علیه السلام) برای مقابله با سرکشی و آشوبگری اشراف بنی امیه مرکز خلافت را از مدینه به کوفه منتقل کرد.
الف) از اقدامات منصور عباسی این بود که ابن مقفع (که متفکری شجاع و مترجم کتاب‌هایی از زبان پهلوی به عربی بود) را به قتل رساند.
(تاریخ یازدهم، صفحه‌های ۳۹، ۴۵، ۵۴ و ۶۷)

۱۰۰. گزینه ۳ صحیح است.

الف) مسیحیان از عدم اتحاد و انسجام مناسب مسلمانان در هنگام ضعف قدرت سیاسی و نظامی اندلس، استفاده کردند و به تدریج بر فرمانروایی مسلمانان بر آن سرزمین پایان دادند. (۸۹۸ ق)
ب) در دوره عمر، به پیشنهاد هرمزان نخستین دیوان به نام دیوان جند (سپاه) در مدینه تشکیل شد.
ج) در دوران حاکمیت فاطمیان، اهل تسنن آزادانه به زندگی و فعالیت دینی و اجتماعی خود مشغول بودند.
بررسی مورد نادرست:
د) دوران امامت امام سجاد (علیه السلام) یکی از سخت‌ترین دوران‌ها برای اهل بیت و شیعیان بود.
(تاریخ یازدهم، صفحه‌های ۶۲، ۶۴، ۷۰ و ۷۶)

۱۰۱. گزینه ۲ صحیح است.

بررسی موارد:
الف) پایه‌ریزی حکومت امویان اندلس، پس از سقوط امویان و همزمان با تشکیل عباسیان اتفاق افتاده است.
ب) تغییر پایتخت از مرو به بغداد در دوره مأمون که پایان دوره اقتدار عباسیان است روی داده است.
ج) تأسیس دیوان در دوره اسلامی در دوران عمر بن خطاب اتفاق افتاده است.
د) تشکیل حکومت فاطمیان مصر در شرایطی که خلافت عباسی در سراسر شبه جزیره و انحطاط (بعد از پایان اقتدار) بوده، روی داده است.
ترتیب وقایع (بدون توجه به تاریخ دقیق و سال رویداد و تنها با توجه به منطق رویداد) بدین شکل است: ج، الف، ب و د
(تاریخ یازدهم، صفحه‌های ۶۹، ۷۰ و ۷۴)

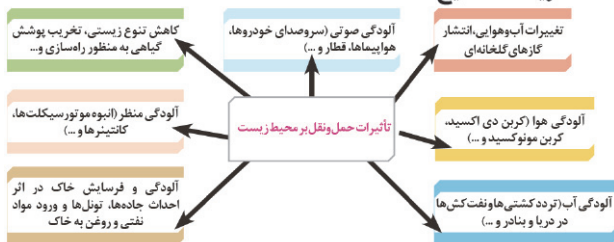
۱۰۲. گزینه ۴ صحیح است.

دوره‌های خلافت عباسیان به لحاظ قدرت و نفوذ خلفا به دو دوره: نیرومندی و شکوفایی (۱۳۲ - ۲۳۲ ق) و ضعف و تجزیه (۲۳۲ - ۶۵۶ ق) تقسیم می‌شود.
در دوران خلفایی چون هارون و مأمون فعالیت‌های علمی و فکری مسلمانان به نحو چشمگیری افزایش یافت.
در دوران خلافت مستنصر عباسی (۴۲۷ - ۴۸۷ ق)، خلافت فاطمیان به اوج قدرت سیاسی شکوفایی فرهنگی و رونق اقتصادی دست یافت و قلمرو آن به نهایت وسعت خود رسید.
حضور پیروان ادیان دیگر از جمله یهودیان، مسیحیان و زرتشتیان در کنار مسلمانان، موجب شد که پیروان اسلام برای دفاع از باورهای دینی خود در برابر عقاید غیراسلامی به علوم عقلی و به خصوص علم کلام توجه نشان دهند.

(تاریخ یازدهم، صفحه‌های ۶۸، ۷۱، ۷۲ و ۷۴)

۱۱۶. گزینه ۳ صحیح است.

انبوه موتورسیکلت‌ها و کانتینرها و... موجب آلودگی منظر می‌شود.
بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) کاهش تنوع زیستی را به دنبال دارد.
- (۲) آلودگی صوتی را به همراه می‌آورد.
- (۳) موجب آلودگی آب می‌شود.

(جغرافیا دوازدهم، صفحه ۶۳)

۱۱۷. گزینه ۲ صحیح است.

به ساکنان مناطق نزدیک ریل‌های قطار باید آموزش داده شود که از توقف روی ریل‌ها خودداری کنند؛ زیرا رانندگان قطار نمی‌توانند بلافاصله پس از مشاهده عبور پیاپی، قطار را متوقف کنند.
بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱ و ۴) مربوط به پرتاب اشیاء به سمت قطار است.
- (۳) مربوط به حفاری‌های غیرمجاز در خطوط لوله انتقال نفت و گاز است.

(جغرافیا دوازدهم، صفحه ۶۴)

۱۱۸. گزینه ۴ صحیح است.

استفاده از اتوبوس‌های برقی سابقه‌ای بسیار طولانی دارند و هوا را آلوده نمی‌کنند و عمر موتورشان زیاد است. البته گسترش شبکه برق‌رسانی برای آنها، هزینه‌بر است.
نکته: در ایران فقط در تهران چند مسیر اتوبوس برقی وجود دارد.

(جغرافیا دوازدهم، صفحه ۶۹)

۱۱۹. گزینه ۱ صحیح است.

دوچرخه وسیله‌ای مناسب برای سفرهای تا ۵ کیلومتر مسافت در شهرهاست. امروزه در کشورهایی مانند هلند، دانمارک، آلمان و سوئد، سهم دوچرخه از سفرهای درون‌شهری بین ۱۰ تا ۳۰ درصد است.

(جغرافیا دوازدهم، صفحه ۶۹)

۱۲۰. گزینه ۳ صحیح است.

حمل و نقل درون‌شهری ریلی مانند مترو، تراموا و مونوریل، آلاینده‌گی کمتری دارد و تعداد زیادی از مسافران شهری را جابه‌جا می‌کند و ترافیک ندارد.

(جغرافیا دوازدهم، صفحه ۶۸)

فلسفه و منطق

۱۲۱. گزینه ۱ صحیح است.

موضوع این قضیه من است که ضمائر در جملات جزئی هستند و این قضیه شخصیه می‌باشد. استاندارد شده این مصرع «من بدون تو شبی مجدد از این کوچه گذر کردم»، است.
بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۲) عقلانیت یک مفهوم کلی است و قضیه محصوره است.
 - (۳) محمول قابلیت حمل بر تک‌تک افراد موضوع را دارد، پس قضیه محصوره است.
 - (۴) یک جمله امری است و قضیه نمی‌باشد.
- نکته: هنگامی که موضوع قضیه یک اسم جمع یا مجموعه است، اگر محمول بر تک‌تک افراد موضوع حمل کرد، قضیه محصوره است و اگر محمول فقط امکان حمل بر کل موضوع را داشت قضیه شخصیه است. کارمندان اداره برق ۸ نفر هستند. کل کارمندان ۸ نفر هستند، پس قضیه شخصیه است.

(منطق دهم، صفحه ۵۸)

۱۱۱. گزینه ۴ صحیح است.

شکل «الف» نشان‌دهنده کانون پرفشار (آنتی‌سیکلون) و شکل «ب» نشان‌دهنده جبهه سرد است.

نشان‌دهنده سیکلون (کم‌فشار) و

نشان‌دهنده جبهه گرم است.

(جغرافیا یازدهم، صفحه ۳۵)

۱۱۲. گزینه ۳ صحیح است.

کلویت یا یاردانگ: طی میلیون‌ها سال، باد شیارهای موازی و U شکل در رسوبات نرم به‌جامانده از دریاچه‌های قدیم ایجاد کرده است (الف) مانند چاله‌های بادی؛ در نواحی دارای ماسه‌های ریز و به ویژه فاقد پوشش گیاهی باد ذرات را از محل خود جابه‌جا کرده و به تدریج حفره‌ها یا چاله‌های وسیعی پدید می‌آورد (د) مربوط به فرسایش کاوشی هستند. برخان: به صورت هلالی شکل و منفرد است که دو زائده یا بازو در جهت باد دارد. (ب) مانند تپه‌های ماسه‌ای (دون): ماسه‌هایی که به وسیله باد در سطح زمین حرکت می‌کنند، اگر به موانعی برخورد کنند و متوقف شوند یا سرعت باد در منطقه کاهش یابد، شکل می‌گیرند (ج) مربوط به فرسایش تراکمی هستند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) درست - نادرست
- (۲) نادرست - درست
- (۴) نادرست - نادرست

(جغرافیا یازدهم، صفحه‌های ۴۷ تا ۴۹)

۱۱۳. گزینه ۲ صحیح است.

منحنی میزان خطی است که نقاطی را که ارتفاع یکسان دارند به یکدیگر وصل می‌کند.
شکل داده‌شده یک چاله نامتقارن را نشان می‌دهد. به دلیل اینکه فاصله خطوط میزان در دو دامنه متفاوت بوده و اعداد به سمت داخل کم می‌شوند و در ضمن نقطه «الف» پرتگاه را نشان می‌دهد. زیرا خطوط منحنی میزان در این نقطه با هم مماس شده‌اند.

(جغرافیا یازدهم، صفحه ۵۱)

۱۱۴. گزینه ۴ صحیح است.

هوازدگی عبارت است از فرایندی که طی آن، سنگ‌ها خرد و متلاشی و تجزیه می‌شوند.
اکسیده شدن آهن در اثر اکسیژن موجود در هوا (ب) و تنفس گیاهان (ج) مربوط به هوازدگی شیمیایی است.
بررسی سایر موارد:
(الف) و (د) مربوط به هوازدگی فیزیکی است.

(جغرافیا یازدهم، صفحه ۴۱)

۱۱۵. گزینه ۱ صحیح است.

قابلیت دسترسی شهر «ح» تا شهر «ج» مطلوب‌تر است زیرا تعداد گره‌های این نقطه کمتر از تعداد گره‌های شهر «الف» تا «د» است.

$$100 \times \frac{\text{طول مسیر قابل احداث بین دو مکان}}{\text{طول مسیر مستقیم بین دو مکان}} = \text{شاخص انحراف} \%$$

$$\Rightarrow \text{شاخص انحراف} = 100 \times \frac{4+6+5}{10} = 150 \%$$

(جغرافیا دوازدهم، صفحه‌های ۶۰ و ۶۱)

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) شناخت انسان می‌تواند افزایش پیدا کند، اما این افزایش شناخت، امری یکباره و دفعی نیست.
- (۳) انسان می‌تواند به شناختی که خطا نداشته باشد، دست پیدا کند.
- (۴) شناخت افراد می‌تواند از یک موضوع واحد متفاوت باشد، اما از آن شناخت‌های متفاوت فقط یکی درست است و شناخت اساساً نسبی نیست.

(فلسفه یازدهم، صفحه ۴۵)

۱۲۷. گزینه ۱ صحیح است.

نظر گرگیاس (شکاکیت مطلق)

- ۱- اولاً چیزی وجود ندارد (انکار واقعیت)
 - ۲- ثانیاً اگر هم چیزی وجود داشته باشد برای انسان قابل شناخت نیست و انسان ابزار شناخت آن را ندارد. (انکار امکان شناخت)
 - ۳- ثالثاً اگر برای انسان قابل شناخت باشد نمی‌تواند آن را به دیگران بیاموزد و منتقل نماید. (انکار امکان انتقال شناخت یا انکار آموزش)
 - نکته: قبول فرض اول به معنی قبول فرض دوم و سوم است و هر سه گزاره تناقض ذهنی دارد.
 - ۴- او با انکار اصل واقعیت که مبنای نظری‌اش است، در ادامه نتیجه می‌گیرد که حال که واقعیت خارج از ذهن و مستقل از ذهن وجود ندارد، پس توانایی شناخت یا امکان شناختی هم وجود ندارد.
- بررسی سایر گزینه‌ها:
- (۲) او دیدگاه خود را رعایت نکرده است. او می‌گوید که اگر انسان شناختی هم داشته باشد، نمی‌تواند به دیگران انتقال دهد، حال آنکه خودش با بیان این نظر در حال انتقال دیدگاهش به دیگران است.
 - (۳) با قبول فرض اول، الزاماً باید دو فرض دیگر او را هم قبول کرد.
 - (۴) مبنای نظر او نبود واقعیت است یا به بیان بهتر او می‌گوید چون هیچ واقعیتی وجود ندارد (انکار اصل واقعیت مستقل از ذهن)، پس امکان شناخت و انتقال شناخت هم وجود ندارد.

(فلسفه یازدهم، صفحه ۴۷)

۱۲۸. گزینه ۳ صحیح است.

- این گزینه دقیقاً بازگوکننده سه‌گانه معروف گرگیاس است:
- «هیچ چیز وجود ندارد، اگر هم باشد قابل شناخت نیست و اگر شناخته شود، قابل انتقال نیست.»
- یعنی انکار کامل وجود، معرفت و ارتباط معرفتی.
- بررسی سایر گزینه‌ها:
- (۱) گرگیاس سه مرحله نفی را مطرح می‌کند:
 - ۱- چیزی وجود ندارد،
 - ۲- اگر وجود داشته باشد، قابل شناخت نیست،
 - ۳- اگر قابل شناخت باشد، قابل انتقال نیست.
- پس او اصل وجود و شناخت را انکار می‌کند، نه فقط انتقال آن را؛ در حالی که در این گزینه، وجود و شناخت پذیرفته شده است.
- (۲) این دیدگاه بیشتر به نخبه‌گرایی معرفتی یا عرفانی شباهت دارد، نه به شک‌گرایی یا انکار مطلق گرگیاس.
 - گرگیاس نمی‌گوید برخی می‌دانند و برخی نه، بلکه می‌گوید هیچ کس نمی‌تواند بداند.
 - (۴) این گزاره دیدگاهی تجربه‌گرایانه است، نه سوفیستی.
- گرگیاس به طور کلی شناخت را انکار می‌کند، چه از راه حس و چه از راه عقل.
- بنابراین، این گزینه هیچ سازگاری با نظر او ندارد.

(فلسفه یازدهم، صفحه ۴۷)

۱۲۹. گزینه ۲ صحیح است.

- کشف واکسن کرونا مصداق پیشرفت دانش از جهت حل مجهولات است. زیرا با ایجاد شدن یک پرسش و مشکل، اینکه راه جلوگیری و درمان این بیماری جدید چیست، واکسنی کشف شد.

۱۲۲. گزینه ۲ صحیح است.

در منطق جملات خبری یا قضیه باید به صورت الف ب است یا الف ب نیست بیان شود، لذا اگر یک جمله فعل اسنادی نداشته باشد باید استانداردسازی انجام دهیم. استاندارد شده این عبارت می‌شود: ما گوینده جمله کتاب منطق را به مدرسه بیاورید هستیم. این عبارت بعد از استاندارد شدن در منطق، صرفاً یک جمله خبری می‌شود که قابلیت صدق و کذب هم دارد.

(منطق دهم، صفحه ۵۷)

۱۲۳. گزینه ۴ صحیح است.

یک بحث بسیار مهم در مبحث قضیه محصوره این است که اگر یک قضیه محصوره دارای سور نباشد، چگونه سور آن قضیه را تشخیص دهیم. به صورت کلی بدانید که قاعده این است که قضیه محصوره‌ای که دارای سور نیست، سور جزئی دارد مگر قضیه درباره یک حکم کلی باشد یا دارای یک حکم عقلی باشد. در این صورت آن قضیه سور کلی می‌گیرد.

بررسی گزینه‌ها:

- (۱) نجارها مشغول به کار شدند (چون حکم کلی ندارد): بعضی نجارها مشغول به کار شدند.
 - (۲) بشر موجودی فراموش کار است (چون حکم کلی ندارد): بعضی از بشرها موجودی فراموش کار است.
 - (۳) دانش‌آموزان افراد پرتلاشی هستند (چون حکم کلی ندارد): بعضی از دانش‌آموزان افراد پرتلاش هستند.
 - (۴) فلز در اثر حرارت منبسط می‌شود. (چون حکم کلی دارد): هر فلزی در اثر حرارت منبسط می‌شود.
- تنها قضیه گزینه ۴ یک حکم کلی دارد و سورش کلی می‌باشد.

(منطق دهم، صفحه‌های ۵۸ و ۵۹)

۱۲۴. گزینه ۱ صحیح است.

استاندارد این عبارت به صورت دانش و دین رهننده تو است، می‌باشد که موضوع قضیه دانش و دین است و چون محمول بر تک‌تک افراد موضوع حمل پیدا می‌کند، قضیه محصوره است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۲) محمول بر کل افراد موضوع حمل پیدا می‌کند، پس قضیه شخصیه است. همه کارمندان اداره برق با هم هزار نفر هستند و نه تک‌تک
- (۳) هرگاه موضوع قضیه‌ای اشاره لفظ یک مفهوم داشته باشد، موضوع جزئی است و قضیه هم شخصیه می‌باشد.
- (۴) محمول بر کل افراد موضوع حمل پیدا می‌کند، پس قضیه شخصیه است.

(منطق دهم، صفحه ۵۸)

۱۲۵. گزینه ۳ صحیح است.

یکی از نکات قضایای محصوره آن است که موضوع و محمول جایگاه مکانی ندارند، یعنی هر اسمی که ابتدای جمله بیاید موضوع نیست، موضوعی کلمه یا کلماتی است که خبری درباره آنها در قضیه داده شده باشد.

پایتخت ایران تهران است. در اینجا تهران موضوع و پایتخت ایران محمول است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) سور همان کمیت قضیه می‌باشد.
- (۲) قضیه چه حملی و چه شرطی یعنی جمله‌ای خبری که دارای حکم و قابلیت صدق و کذب است.
- (۴) قضایای انشایی که دارای حکم نیستند یا حالتی را بیان می‌کنند یا تمایلاتی را مطرح می‌کنند.

(منطق دهم، صفحه‌های ۵۵ تا ۵۷)

۱۲۶. گزینه ۲ صحیح است.

یکی از ویژگی‌های شناخت انسان محدود بودن است، یعنی هر مقدار هم که شناخت انسان بیشتر شود، باز نسبت به ندانسته‌های خود، حجم و مقدار کمی شناخت دارد. اینکه انسان می‌داند که یک سری موضوعات را نمی‌شناسد، همان علم و آگاهی به چهل یا ندانسته‌ها است.

۱۳۲. گزینه ۳ صحیح است.

سقراط، افلاطون و ارسطو در جامعه‌ای زندگی می‌کردند که مردم آن به خدایان متعدد اعتقاد داشتند و هر کدام را مبدأ و منشأ یکی از واقعیت‌های جهان می‌شمردند. (مشترک)
 زئوس خدای آسمان و باران، آپولون خدای خورشید و هنر و موسیقی، آرمیس خدای عفت و خویشن‌داری
 بررسی سایر گزینه‌ها:
 (۱) آنها هر خدایی را منشأ و مبدأ هر واقعیتی در هستی می‌دانستند و نه برعکس.

(۲) اعتقاد به این خدایان که تعدادشان به ده‌ها مورد می‌رسید، چنان محکم و ریشه‌دار بود که انکار آنها طرد از جامعه یونان (همواره) و گاه از دست دادن جان را به دنبال داشت. (گاهی اوقات)
 (۴) باور جمعی آنها به خدایان متعدد، یعنی باورهای شرک‌آمیز در جامعه وجود داشت.

(فلسفه دوازدهم، صفحه ۳۱)

۱۳۳. گزینه ۱ صحیح است.

ارسطو خداوند را ضرورتاً موجود می‌داند. یعنی خدا وجودی است که ضرورت عقلی دارد که وجود داشته باشد. لازمه این باور، وجود سایر موجودات نیست. می‌توان خدا را ضرورتاً موجود دانست ولی فرض کرد که موجود دیگری را ایجاد نکرده باشد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) این وصف در مقایسه خدا با سایر موجودات به دست نیامده است، بلکه با توجه به یک اصل عقلی و نگاه عقلانی به خود خدا حاصل شده است.

(۳) صفت دمیورژ که افلاطون به خداوند داده بود اشاره به خالق بودن خداوند است نه به ذات او.

(۴) این صفت اشاره به خالق بودن خداوند ندارد.

(فلسفه دوازدهم، صفحه ۳۴)

۱۳۴. گزینه ۲ صحیح است.

برهان حرکت (برهان مشهور ارسطو)

وجود حرکت در عالم نیازمند محرکی (حرکت‌دهنده) است که خود آن محرک، حرکت نداشته باشد؛ زیرا اگر آن نیز حرکت داشته باشد نیازمند یک محرک دیگر است و آن محرک دوم به همین ترتیب نیازمند محرک دیگری است و سلسله محرک‌ها تا بی‌نهایت جلو خواهد رفت و چنین تسلسلی عقلاً محال است.

مقدمه ۱: در جهان حرکت وجود دارد.

مقدمه ۲: هر حرکتی نیاز به محرک (حرکت‌دهنده) دارد. (یا می‌شود گفت حرکت ذاتی هیچ متحرکی (دارای حرکت) نیست.)

مقدمه ۳: تسلسل محرک‌های نامتناهی محال است.

نتیجه: یک محرک نامتحرک وجود دارد (خدا). (متحرک نامتحرک غلط هست)

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) این گزاره نتیجه این برهان است نه جزئی از مقدمات

(۳) مبنای این برهان حس و تجربه است، زیرا وجود حرکت با حواس قابل شناسایی است.

(۴) تسلسل محرک‌ها (حرکت‌دهنده) نامتناهی باطل است و اشاره‌ای به تسلسل متحرک‌ها در مقدمات نشده است.

(فلسفه دوازدهم، صفحه ۳۴)

۱۳۵. گزینه ۴ صحیح است.

برهان دکارت

مقدمه ۱: من تصویری از خالقی که حقیقت نامتناهی است دارم.

مقدمه ۲: تصور وجود نامتناهی نمی‌تواند از یک وجود متناهی ناشی شود. (چه خودم چه دیگران)

نتیجه: یک موجود نامتناهی هست که این تصور از او ناشی شده و در من قرار داده شده است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) انسان می‌تواند از شناخت و شناختن پرسش داشته باشد، می‌تواند ابهام از جهت واژه وجود داشته باشد. همچنین می‌توان از میزان درستی شناخت‌ها هم پرسش داشت.

(۳) تلاش‌های بشر از ابتدای پیدایش برای شناخت جهان پیرامون خود، علتی بود که منجر به پیشرفت دانش و شکل‌گیری شاخه‌های مختلف دانش شد (معلول).

(۴) پی بردن به اشتباهات گذشتگان و تصحیح آن اشتباهات یکی از راه‌های شناخت است. این تصحیح شناخت می‌تواند درباره شناخت‌های عقلی هم باشد.

(فلسفه یازدهم، صفحه ۴۸)

۱۳۰. گزینه ۴ صحیح است.

حس می‌تواند ادراک کند که اشیای مختلف چه ویژگی‌هایی دارند و چه تفاوت‌هایی دارند. حال عقل با تحلیل این داده حسی می‌تواند بیان کند از هر شیئی چه استفاده‌ای باید انجام دهیم. شناخت استفاده کردن درست از اشیای مختلف، امری بدیهی نیست و حاصل همکاری حس و عقل با هم است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) یکی از نشانه‌های ارزش و اعتبار شناخت حسی آن است که نیازهایمان را با آن برطرف می‌کنیم، اما این به معنی کافی بودن شناخت حسی برای زندگی نیست و ما نیازمند سایر شناخت‌های دیگر هم هستیم.

(۲) انسان زمانی می‌تواند متوجه اشتباه بودن یک شناخت شود که شناخت درستی از آن پدیده را ادراک کرده باشد نه آنکه ابتدا بفهمد شناختی اشتباه بوده و سپس به دنبال شناخت درستش باشد.

(۳) شناخت حسی هم می‌تواند درباره امور پیچیده و مهم باشد. لزوماً شناخت حسی، شناخت غیرمهمی نیست.

(فلسفه یازدهم، صفحه ۵۱)

۱۳۱. گزینه ۱ صحیح است.

عقل در بحث شناخت تجربی که شناختی هست که حاصل همکاری حس و عقل با هم است، به نوعی دو تا کار انجام می‌دهد.

۱- عقل با کمک حواس و تحلیل عقلانی یافته‌های حسی، می‌تواند به بسیاری از اسرار و رموز طبیعت پی ببرد و قوانین طبیعی را بشناسد. این کار اول عقل هست. در اینجا عقل با استدلال کردن یک قانون تجربی ایجاد می‌کند. خوب این قانون مگر نوعی استدلال کردن با استفاده از داده‌های حسی نیست؟ چرا هست. پس استدلال ساختن و ایجاد قانون‌های تجربی مثل اینکه فلز در اثر حرارت منبسط می‌شود، کار اول عقل در بحث شناخت تجربی است.

۲- کشف و شناسایی مبانی علوم تجربی (همان قواعد عقلی که شناخت تجربی بر آن استوار است). توجه داشته باشید این مبانی که همان چرایی اعتماد به تجربه است، با استفاده از استدلال عقلی به دست آمده است. این کار دوم عقل در بحث شناخت تجربی است.

پس عقل در این مسیر، دو وظیفه دارد، اول با تحلیل داده‌های حسی، یک قانون تجربی ایجاد می‌کند و کار دیگر او ساختن باوری بر چرایی اعتماد به علوم تجربی است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) یکی از ویژگی‌های مهم علم تجربی و قانون تجربی ابطال‌پذیری است. اینکه عقل در کسب شناخت تجربی همکاری می‌کند، دلیلی بر عدم خطا در این شناخت نیست؛ زیرا اساساً خود عقل امکان اشتباه دارد. (مغالطات منطقی اساساً پوشش‌دهنده همین اشتباهات است.)

(۳) از نظر ابن‌سینا باور به علیت، پایه و اساس حس و تجربه است و نه برعکس.

(۴) شناخت تجربی بر چند قاعده عقلی استوار است و دانشمند در هنگام بررسی داده‌های حسی آن قاعده‌ها را در نظر دارد.

۱- علیت ۲- سنخیت ۳- یکسان عمل کردن طبیعت
 اصل یکسان عمل کردن طبیعت هم اصلی عقلی است. اساساً مبنای اعتماد به علم تجربی و تجربه نمی‌تواند از سنخ تجربه باشد. اصول عقلی این اعتماد را به ما داده است.

(فلسفه یازدهم، صفحه‌های ۵۲ و ۵۳)

۱۳۹. گزینه ۴ صحیح است.

برهان ملاصدرا:

مقدمه اول: به موجودات پیرامون که نگاه می‌کنی می‌بینیم که وجودشان عین وابستگی است (اصل واقعیت) (تأیید گزینه ۱)

مقدمه دوم: موجودات وابسته باید به وجودی متصل باشند که آن موجود در ذات خود نیازی به غیر نداشته باشد.

نتیجه: پس موجودات این جهان وابسته به وجودی بی‌نیاز و غیروابسته هستند.

طبق نظریه امکان فقری یا فقر وجودی جهان هستی یکپارچه نیاز و تعلق به ذات خداست و از خود هیچ استقلالی ندارد.

اگر ذات الهی آنی پرتوی عنایت خویش را باز گیرد کل موجودات نابود می‌گردند و نور وجود آنها خاموش می‌شود. (علت بقا) (تأیید گزینه ۳)

نکته: مبنای ابن‌سینا توجه به ماهیت اشیا بود و امکان ماهوی گفته می‌شود، ولی مبنای ملاصدرا توجه به وجود اشیا بود که فقر وجودی یا امکان فقری نامیده می‌شود. (تأیید گزینه ۲)

(۴) تبدیل شدن حالت امکانی به حالت وجودی دیدگاه ابن‌سینا بود نه ملاصدرا. ملاصدرا همه موجودات و واقعیات جهان را وابسته می‌داند که هیچ استقلالی ذاتاً ندارند.

هیچ استقلالی ذاتاً ندارند.

(فلسفه دوازدهم، صفحه‌های ۴۶ و ۴۷)

۱۴۰. گزینه ۲ صحیح است.

ابن‌سینا در رساله‌ای که درباره عشق نوشته برخی از معیارهای زندگی معنادر را نشان داده است.

هر یک از ممکنات به واسطه حقیقت وجود خود همیشه مشتاق کمالات و خیرات است و برحسب فطرت از بدی‌ها گریزان؛ همین اشتیاق ذاتی و ذوق فطری که سبب بقای ممکنات و مخلوقات است عشق است.

مشتاق کمالات و خیرات بودن و برحسب فطرت از بدی‌ها گریزان بودن همان اشاره به ویژگی برای انسان که گرایش به خیر و زیبایی قائل باشد و بداند که این خیر و زیبایی یک امر خیالی نیست بلکه در یک حقیقت متعالی وجود دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ و ۳) باور دینی به خداوند جایگاهی در دیدگاه فلسفی آنها ندارد. آنها ابتدا خداوند را از طریق عقل اثبات می‌کنند و سپس با آن ارتباط معنوی برقرار می‌کنند (ایمان) و سپس صفات او را می‌پذیرند و در نهایت معیارهای زندگی معنادر را کشف می‌کنند.

۴) ابن‌سینا نشان می‌دهد که عشق و محبت به خیر و زیبایی اختصاص به انسان ندارد (برای همه ممکن‌الوجودها است) و هر موجودی در این جهان، به‌رهمند از جاذبه عشق الهی است و خداست که چنین عشقی را در کنه و ذات جهان هستی به امانت قرار داده است.

۱ و ۳) باور دینی به خداوند جایگاهی در دیدگاه فلسفی آنها ندارد. آنها ابتدا خداوند را از طریق عقل اثبات می‌کنند و سپس با آن ارتباط معنوی برقرار می‌کنند (ایمان) و سپس صفات او را می‌پذیرند و در نهایت معیارهای زندگی معنادر را کشف می‌کنند.

۴) ابن‌سینا نشان می‌دهد که عشق و محبت به خیر و زیبایی اختصاص به انسان ندارد (برای همه ممکن‌الوجودها است) و هر موجودی در این جهان، به‌رهمند از جاذبه عشق الهی است و خداست که چنین عشقی را در کنه و ذات جهان هستی به امانت قرار داده است.

۱ و ۳) باور دینی به خداوند جایگاهی در دیدگاه فلسفی آنها ندارد. آنها ابتدا خداوند را از طریق عقل اثبات می‌کنند و سپس با آن ارتباط معنوی برقرار می‌کنند (ایمان) و سپس صفات او را می‌پذیرند و در نهایت معیارهای زندگی معنادر را کشف می‌کنند.

۴) ابن‌سینا نشان می‌دهد که عشق و محبت به خیر و زیبایی اختصاص به انسان ندارد (برای همه ممکن‌الوجودها است) و هر موجودی در این جهان، به‌رهمند از جاذبه عشق الهی است و خداست که چنین عشقی را در کنه و ذات جهان هستی به امانت قرار داده است.

(فلسفه دوازدهم، صفحه‌های ۴۷ و ۴۸)

اقتصاد

۱۴۱. گزینه ۴ صحیح است.

همه کسانی را که در غیر از زمینه تخصصی‌شان مشغول به کار و فعالیت باشند شاغل محسوب می‌کنند مانند خانم منصوری که با مدرک کارشناسی رشته اقتصاد دبیر ورزش است. (از جمله دلایلی است که نرخ بیکاری از مقدار واقعی‌اش فاصله دارد.)

همه کسانی که به صورت پاره‌وقت مشغول به کار هستند، شاغل به حساب می‌آیند در حالی که در جست‌وجوی شغل تمام‌وقت هستند و خود را شاغل به حساب نمی‌آورند. (مانند دوست خانم منصوری که به صورت پاره‌وقت در یک کتابخانه مشغول به کار است.)

همه کسانی که به صورت پاره‌وقت مشغول به کار هستند، شاغل به حساب می‌آیند در حالی که در جست‌وجوی شغل تمام‌وقت هستند و خود را شاغل به حساب نمی‌آورند. (مانند دوست خانم منصوری که به صورت پاره‌وقت در یک کتابخانه مشغول به کار است.)

همه کسانی که به صورت پاره‌وقت مشغول به کار هستند، شاغل به حساب می‌آیند در حالی که در جست‌وجوی شغل تمام‌وقت هستند و خود را شاغل به حساب نمی‌آورند. (مانند دوست خانم منصوری که به صورت پاره‌وقت در یک کتابخانه مشغول به کار است.)

(اقتصاد دهم، صفحه ۸۶)

۱۴۲. گزینه ۳ صحیح است.

بررسی عبارت‌ها:

الف) بیکاری که در زیر منحنی PPF (مرز امکانات تولید) بیکاری دوره‌ای است چرا که در زیر منحنی مرز امکانات تولید جامعه دچار رکود اقتصادی شده است و بیکاری دوره‌ای بیکاری است که هنگام رکود اقتصادی رخ می‌دهد. در دوره رکود تولید کاهش می‌یابد و به همین دلیل شرکت‌ها استخدام خود را متوقف می‌کنند یا بخشی از نیروی خود را بیکار می‌کنند.

الف) بیکاری که در زیر منحنی PPF (مرز امکانات تولید) بیکاری دوره‌ای است چرا که در زیر منحنی مرز امکانات تولید جامعه دچار رکود اقتصادی شده است و بیکاری دوره‌ای بیکاری است که هنگام رکود اقتصادی رخ می‌دهد. در دوره رکود تولید کاهش می‌یابد و به همین دلیل شرکت‌ها استخدام خود را متوقف می‌کنند یا بخشی از نیروی خود را بیکار می‌کنند.

الف) بیکاری که در زیر منحنی PPF (مرز امکانات تولید) بیکاری دوره‌ای است چرا که در زیر منحنی مرز امکانات تولید جامعه دچار رکود اقتصادی شده است و بیکاری دوره‌ای بیکاری است که هنگام رکود اقتصادی رخ می‌دهد. در دوره رکود تولید کاهش می‌یابد و به همین دلیل شرکت‌ها استخدام خود را متوقف می‌کنند یا بخشی از نیروی خود را بیکار می‌کنند.

الف) بیکاری که در زیر منحنی PPF (مرز امکانات تولید) بیکاری دوره‌ای است چرا که در زیر منحنی مرز امکانات تولید جامعه دچار رکود اقتصادی شده است و بیکاری دوره‌ای بیکاری است که هنگام رکود اقتصادی رخ می‌دهد. در دوره رکود تولید کاهش می‌یابد و به همین دلیل شرکت‌ها استخدام خود را متوقف می‌کنند یا بخشی از نیروی خود را بیکار می‌کنند.

او دارد می‌گوید چون من از یک موجود نامتناهی تصور ذهنی دارم که این تصور را یک موجود متناهی نمی‌تواند بسازد، پس خود این موجود متناهی هست که این تصور را درون من قرار داده است. (نمی‌گوید چون من خدا رو می‌توانم تصور کنم، پس خدا هم وجود دارد.)

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ و ۳) دکارت نگفته است چون من می‌توانم خدا را تصور کنم، پس خدا هست. او گفت چون این تصور امر نامتناهی از من متناهی ساخته نمی‌شود، پس خدا باید باشد که این تصور را در من قرار دهد.

۲) فرض مقدمه برهان دقیقاً همین گزاره است که موجود متناهی دارای تصور از امر نامتناهی است اما این تصور را خود نمی‌تواند بسازد.

۲) فرض مقدمه برهان دقیقاً همین گزاره است که موجود متناهی دارای تصور از امر نامتناهی است اما این تصور را خود نمی‌تواند بسازد.

۲) فرض مقدمه برهان دقیقاً همین گزاره است که موجود متناهی دارای تصور از امر نامتناهی است اما این تصور را خود نمی‌تواند بسازد.

۲) فرض مقدمه برهان دقیقاً همین گزاره است که موجود متناهی دارای تصور از امر نامتناهی است اما این تصور را خود نمی‌تواند بسازد.

۲) فرض مقدمه برهان دقیقاً همین گزاره است که موجود متناهی دارای تصور از امر نامتناهی است اما این تصور را خود نمی‌تواند بسازد.

۲) فرض مقدمه برهان دقیقاً همین گزاره است که موجود متناهی دارای تصور از امر نامتناهی است اما این تصور را خود نمی‌تواند بسازد.

۲) فرض مقدمه برهان دقیقاً همین گزاره است که موجود متناهی دارای تصور از امر نامتناهی است اما این تصور را خود نمی‌تواند بسازد.

۲) فرض مقدمه برهان دقیقاً همین گزاره است که موجود متناهی دارای تصور از امر نامتناهی است اما این تصور را خود نمی‌تواند بسازد.

۲) فرض مقدمه برهان دقیقاً همین گزاره است که موجود متناهی دارای تصور از امر نامتناهی است اما این تصور را خود نمی‌تواند بسازد.

۲) فرض مقدمه برهان دقیقاً همین گزاره است که موجود متناهی دارای تصور از امر نامتناهی است اما این تصور را خود نمی‌تواند بسازد.

۲) فرض مقدمه برهان دقیقاً همین گزاره است که موجود متناهی دارای تصور از امر نامتناهی است اما این تصور را خود نمی‌تواند بسازد.

۲) فرض مقدمه برهان دقیقاً همین گزاره است که موجود متناهی دارای تصور از امر نامتناهی است اما این تصور را خود نمی‌تواند بسازد.

۲) فرض مقدمه برهان دقیقاً همین گزاره است که موجود متناهی دارای تصور از امر نامتناهی است اما این تصور را خود نمی‌تواند بسازد.

۲) فرض مقدمه برهان دقیقاً همین گزاره است که موجود متناهی دارای تصور از امر نامتناهی است اما این تصور را خود نمی‌تواند بسازد.

۲) فرض مقدمه برهان دقیقاً همین گزاره است که موجود متناهی دارای تصور از امر نامتناهی است اما این تصور را خود نمی‌تواند بسازد.

۲) فرض مقدمه برهان دقیقاً همین گزاره است که موجود متناهی دارای تصور از امر نامتناهی است اما این تصور را خود نمی‌تواند بسازد.

۲) فرض مقدمه برهان دقیقاً همین گزاره است که موجود متناهی دارای تصور از امر نامتناهی است اما این تصور را خود نمی‌تواند بسازد.

۲) فرض مقدمه برهان دقیقاً همین گزاره است که موجود متناهی دارای تصور از امر نامتناهی است اما این تصور را خود نمی‌تواند بسازد.

۲) فرض مقدمه برهان دقیقاً همین گزاره است که موجود متناهی دارای تصور از امر نامتناهی است اما این تصور را خود نمی‌تواند بسازد.

۲) فرض مقدمه برهان دقیقاً همین گزاره است که موجود متناهی دارای تصور از امر نامتناهی است اما این تصور را خود نمی‌تواند بسازد.

۲) فرض مقدمه برهان دقیقاً همین گزاره است که موجود متناهی دارای تصور از امر نامتناهی است اما این تصور را خود نمی‌تواند بسازد.

۲) فرض مقدمه برهان دقیقاً همین گزاره است که موجود متناهی دارای تصور از امر نامتناهی است اما این تصور را خود نمی‌تواند بسازد.

۲) فرض مقدمه برهان دقیقاً همین گزاره است که موجود متناهی دارای تصور از امر نامتناهی است اما این تصور را خود نمی‌تواند بسازد.

۲) فرض مقدمه برهان دقیقاً همین گزاره است که موجود متناهی دارای تصور از امر نامتناهی است اما این تصور را خود نمی‌تواند بسازد.

۲) فرض مقدمه برهان دقیقاً همین گزاره است که موجود متناهی دارای تصور از امر نامتناهی است اما این تصور را خود نمی‌تواند بسازد.

۲) فرض مقدمه برهان دقیقاً همین گزاره است که موجود متناهی دارای تصور از امر نامتناهی است اما این تصور را خود نمی‌تواند بسازد.

۲) فرض مقدمه برهان دقیقاً همین گزاره است که موجود متناهی دارای تصور از امر نامتناهی است اما این تصور را خود نمی‌تواند بسازد.

۲) فرض مقدمه برهان دقیقاً همین گزاره است که موجود متناهی دارای تصور از امر نامتناهی است اما این تصور را خود نمی‌تواند بسازد.

۲) فرض مقدمه برهان دقیقاً همین گزاره است که موجود متناهی دارای تصور از امر نامتناهی است اما این تصور را خود نمی‌تواند بسازد.

۲) فرض مقدمه برهان دقیقاً همین گزاره است که موجود متناهی دارای تصور از امر نامتناهی است اما این تصور را خود نمی‌تواند بسازد.

۱۴۵. گزینه ۲ صحیح است.

بررسی عبارت‌ها:

(الف) می‌دانیم که رفاه با تورم رابطه عکس دارد یعنی هرچهقدر درصد تغییر CPI (درصد تغییر شاخص قیمت مصرف‌کننده) بیشتر رشد کند، در نتیجه نرخ تورم افزایش می‌یابد و در نتیجه رفاه جامعه کاهش پیدا می‌کند و بالعکس.

در ابتدا برای هر کشور درصد تغییر شاخص قیمت مصرف‌کننده را محاسبه می‌کنیم:

$$A \text{ کشور } CPI = \frac{1/8 - 1/2}{1/2} \times 100 = 50\%$$

$$B \text{ کشور } CPI = \frac{2/8 - 2/2}{2/2} \times 100 = 27\%$$

$$C \text{ کشور } CPI = \frac{3/7 - 3/2}{3/2} \times 100 = 15\%$$

مشاهده می‌شود که نرخ تورم در کشور C در مقایسه با سایر کشورها کمتر است. در نتیجه مردم این کشور در مقایسه با سایر کشورها از رفاه بیشتری برخوردارند چرا که نرخ تورم با رفاه جامعه رابطه عکس دارد. (رد گزینه‌های ۱ و ۴)

(ب) تفاوت درصد تغییر شاخص قیمت مصرف‌کننده کشورهای A و B: (رد گزینه ۴) $50 - 27 = 23\%$ (اقتصاد دهم، صفحه ۱۰۱)

۱۴۶. گزینه ۲ صحیح است.

برای به دست آوردن انتهای سال کشور A، اول باید نرخ تورم آن را به دست آوریم:

نرخ تورم برابر است با = دو برابر نرخ تورم کشور C
نرخ تورم کشور C برابر است با:

$$\frac{276 - 230}{230} \times 100 = 20\%$$

حالا که نرخ تورم کشور C به دست آمد، با دو برابر کردن آن نرخ تورم کشور A نیز به دست می‌آید:

$$20 \times 2 = 40$$

قیمت ابتدای سال $\times$ نرخ تورم = مقدار گران‌شده

قیمت ابتدای سال + مقدار گران‌شده = قیمت جدید (انتهای سال)

$$400 \times \frac{40}{100} = 160 \text{ مقدار گران‌شده}$$

$$400 + 160 = 560 \text{ قیمت جدید (انتهای سال)}$$

(اقتصاد دهم، صفحه‌های ۱۰۱ و ۱۰۲)

۱۴۷. گزینه ۱ صحیح است.

بررسی عبارت‌ها:

(الف) نادرست، در شاخص فقر مطلق، ارزش دلار، از طریق روش برابری قدرت خرید (PPP) محاسبه می‌شود نه از طریق نوسانات نرخ ارز.

(ب) نادرست، اختلال در بازارهای انرژی جهان یا بحران‌های محیط‌زیستی یا بهداشتی مثل ویروس کرونا عواملی است که موجب بی‌ثباتی و ناامنی در فضای کسب‌وکار اقتصادی می‌شود که خود موجب بیکاری و رکود اقتصادی می‌شود. نه اینکه موجب افزایش نرخ تورم شود.

(ج) نادرست، قانون‌گذاری‌های متعدد و متنوع عاملی است که موجب بی‌ثباتی فضای کسب‌وکار می‌شود نه اینکه موجب ثبات اقتصادی شود.

(د) درست، برخی افراد نیز ممکن است به دلایلی مانند اشتغال در بخش غیررسمی یا به امید بهره‌مندی از بیمه بیکاری و... با مأموران درباره وضعیت شغلی خود با صداقت برخورد نکنند و بیکار محسوب نمی‌شوند.

(اقتصاد دهم، صفحه‌های ۸۶، ۸۹ و ۹۰)

۱۴۸. گزینه ۲ صحیح است.

برای حل قسمت اول سؤال با توجه به جمله «به امید یافتن شغل بهتر کار خود را رها می‌کنند» متوجه می‌شویم که نوع بیکاری، اصطلاحاً است.

(ب) به دلیل جنگ ۱۲ روزه ایران بسیاری از کسب‌وکارها از جمله تولید لوازم خانگی دچار رکود اقتصادی شده‌اند چرا که مقدار تقاضا کاهش پیدا کرده است و با توجه به شرایط چون تولید کاهش پیدا کرده است در نتیجه کارخانه مجبور است تعدیل نیرو کند و برخی کارمندان خود از جمله نیروهای متخصص را از کارخانه بیرون کند. در نتیجه نوع بیکاری، بیکاری دوره‌ای است چرا که کشور در شرایط رکود اقتصادی به سر می‌برد.

(ج) احسان به دلیل آنکه شغل قبلی خود را رها کرده است (کار در مغازه فرش فروشی دوستش) و تصمیم گرفته در یک کارگاه کابینت‌سازی مشغول به کار شود اما هنوز موفق به این کار نشده است دچار بیکاری اصطلاحاً شده است چرا که بیکاری اصطلاحاً شامل کسانی می‌شود که شغل قبلی خود را به دلایلی رها کرده و به امید یافتن شغلی بهتر در جست‌وجو هستند. همچنین شامل کسانی است که به تازگی در حال ورود به بازار کار هستند که این نوع بیکاری کوتاه‌مدت است و در همه کشورهای وجود دارد.

(د) بیکاری ساختاری: مهسا در رشته مدیریت صنعتی تحصیل کرده است و در زمینه رشته خودش به دنبال کار هست اما جامعه نیازی به شغل در این رشته (مدیریت صنعتی) ندارد و به دنبال حسابدار است، در نتیجه ایشان دچار بیکاری ساختاری شده است.

بیکاری ساختاری: بیکاری که ناشی از عدم تطابق بین افراد جویای کار و انواع شغل‌های موجود به دلایلی از جمله عدم تطابق مهارت‌ها است. مثل آنکه نیروی کار ساده در اقتصاد وجود دارد ولی نیروی کار متخصص مورد نیاز است.

(اقتصاد دهم، صفحه ۸۷)

۱۴۳. گزینه ۴ صحیح است.

حساب پس‌انداز بلندمدت + حساب پس‌انداز کوتاه‌مدت = حجم شبه‌پول

$$1200 = \frac{30}{100} \times \text{ارزش کل مسکوکات}$$

$$\text{حساب پس‌انداز کوتاه‌مدت} = 1/5 \times 1200 = 1800$$

(رد گزینه‌های ۱ و ۳) $1800 + 5000 = 6800$ = حجم شبه‌پول

شبه‌پول + حجم پول در گردش = نقدینگی

ارزش کل اسکناس + ارزش کل مسکوکات = حجم پول در گردش

سپرده‌های دیداری + ارزش چک پول +

$$\text{ارزش کل اسکناس} = \frac{10}{100} (4000 + 1200) = 520$$

$$8720 = 4000 + 520 + 1200 + 3000 = \text{حجم پول در گردش}$$

$$15520 = 6800 + 8720 = \text{نقدینگی}$$

(اقتصاد دهم، صفحه ۹۸)

۱۴۴. گزینه ۱ صحیح است.

بررسی عبارت‌ها:

عبارت اول: نادرست، فقر، از پیامدهای بیکاری و رکود است (نه برعکس).

عبارت دوم: درست، این وضعیت به ویژه در مقایسه نواحی‌ای که از نظر سطح رفاه یکسان نیستند، همانند شهر و روستا، صدق می‌کند؛ به عنوان مثال ممکن است میزانی از «سلامت» که برای خانوارهای یک ناحیه روستایی مطلوب و ایده‌آل است، برای خانوارهای شهری ناچیز تلقی شود و بر این اساس آنها خود را، فقیر بدانند. این وضعیت منجر به تعریف «فقر نسبی» شده است. در فقر نسبی همیشه تعریف فقر نسبت به وضعیتی که ما در آن هستیم صورت می‌گیرد. از این‌رو معیار فقر در نواحی و زمان‌های مختلف متفاوت خواهد بود.

عبارت سوم: نادرست، فقر مطلق معیار مناسبی برای سنجش «فقر» است (نه رکود).

عبارت چهارم: نادرست، در «فقر نسبی» همیشه تعریف فقر نسبت به وضعیتی که در آن هستیم صورت می‌گیرد.

عبارت پنجم: نادرست، در شاخص فقر مطلق، ارزش دلار از روش برابری قدرت خرید (PPP) محاسبه می‌شود (نه دلار آمریکا).

(اقتصاد دهم، صفحه‌های ۸۸ و ۸۹)

مرحله ۳: برخی فلزات مثل طلا و نقره (یول فلزی)

مرحله ۴: رسیدها، عده‌ای از بازرگانان در معاملات خود به جای پرداخت سکه‌های فلزی رسیدی صادر می‌کردند که بیانگر بدهی آنان بود، طرف مقابل هم براساس اعتمادی که داشت این رسید را می‌پذیرفت.

مرحله ۵: پول کاغذی. دولت‌ها پس از مدتی به ناچار دست به چاپ و انتشار اسکناس زدند.

مرحلہ ۶: چک یا پول ثبتي يا تحريري

مرحله ۷: پول الکترونیکی قابل ثبت در کارت‌های بانکی و قابل انتقال در شبکه‌های ارتباطی

مرحله ۸: پول‌های نوظهور مانند بیت‌کوین.

(اقتصاد دهم، صفحه‌های ۹۴ و ۹۵)

۱۵۰. گزینه ۴ صحیح است.

با پول می‌توان ارزش کالاها را مشخص کرد و سپس ارزش نسبی آنها را با هم سنجید. عملاً پول کار خرید و فروش کالاهای مختلف و تبدیل قیمت‌ها به یکدیگر را آسان می‌کند. (سنجش ارزش)

در صورتی که پول بتواند حفظ ارزش کند، می‌تواند وسیله خوبی برای پرداخت‌های آینده باشد. بنابراین:

اگر پول نتواند حفظ ارزش کند، پس نمی‌تواند وسیله خوبی برای پرداخت آینده باشد.

نکته: پرداخت‌های آینده مثل خرید اقساطی و رد و بدل کردن حواله و ... می‌باشند. قدرت خرید پول با تورم و سطح عمومی قیمت‌ها رابطه عکس دارد.

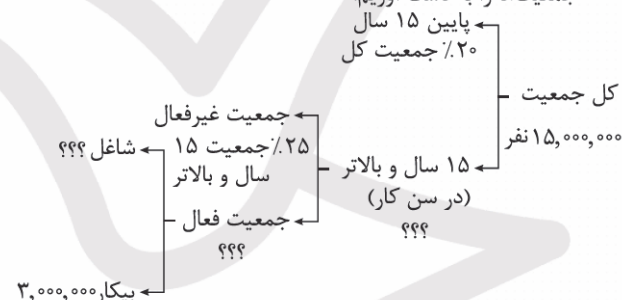
یعنی اگر قدرت خرید پول بالا باشد ← نرخ تورم و سطح عمومی قیمت‌ها پایین است.

اگر قدرت خرید پول پایین باشد ← نرخ تورم و سطح عمومی قیمت‌ها بالا است.

(اقتصاد دهم، صفحه‌های ۹۸ و ۱۰۱)

نوع بیکاری	تعریف
بیکاری اصطکاکی	این نوع بیکاری شامل کسانی می‌شود که شغل قبلی خود را به دلایلی رها کرده و به امید یافتن شغلی بهتر در جست‌وجو هستند. همچنین شامل کسانی است که به تازگی در حال ورود به بازار کار هستند. این نوع بیکاری کوتاه‌مدت است و در همه کشورها وجود دارد.
بیکاری فصلی	زمانی اتفاق می‌افتد که کارگران به دلیل تغییرات فصلی شغل خود را از دست می‌دهند، مانند برخی کارگران ساختمانی و کشاورزان در فصل زمستان.
بیکاری ساختاری	بیکاری‌ای که ناشی از عدم تطبیق بین افرادی جویای کار و انواع شغل‌های موجود به دلایلی از جمله عدم تطابق مهارت‌هاست. مثلاً نیروی کار ساده در اقتصاد وجود دارد؛ ولی نیروی کار متخصص مورد نیاز است.
بیکاری دوره‌ای	بیکاری‌ای که هنگام رکود اقتصادی رخ می‌دهد، در دوره رکود، تولید کاهش می‌یابد و به همین دلیل شرکت‌ها استخدام خود را متوقف می‌کنند یا بخشی از نیروهای خود را بیکار می‌کنند.

برای حل قسمت دوم سؤال و پیدا کردن جمعیت شاغل، اول از همه این نمودار شاخه‌ای را رسم می‌کنیم و اعداد را جایگذاری می‌کنیم تا جمعیت‌ها را به دست آوریم:

حال وارد حل مسئله و پیدا کردن مجهولات می‌شویم تا رفته‌رفته به جمعیت شاغل برسیم:

$$15,000,000 \times \frac{20}{100} = 3,000,000: \text{سال } 15 \text{ جمعیت پایین}$$

$$15,000,000 - 3,000,000 = 12,000,000$$

(جمعیت پایین ۱۵ سال - جمعیت کل = جمعیت ۱۵ سال و بالاتر)

۲۵ درصد جمعیت ۱۵ سال و بالاتر = جمعیت غیرفعال

$$12,000,000 \times \frac{25}{100} = 3,000,000$$

جمعیت غیرفعال - جمعیت بالای ۱۵ سال = جمعیت فعال

$$12,000,000 - 3,000,000 = 9,000,000$$

جمعیت بیکار - جمعیت فعال = جمعیت شاغل

$$9,000,000 - 3,000,000 = 6,000,000$$

حالا می‌رسیم به نکته بسیار مهم این سؤال (اگر ۲٪ شاغلین، به امید یافتن شغل بهتر، کار خود را ترک کنند). این جمله یعنی ۲٪ از جمعیت شاغلین فعلی کم و ۲٪ به جمعیت بیکاران اضافه می‌شود. پس:

تعداد جمعیتی که شغل خود را رها کرده‌اند $6,000,000 \times \frac{2}{100} = 120,000$

جمعیت شاغل جدید $6,000,000 - 120,000 = 5,880,000$

(اقتصاد دهم، صفحه‌های ۸۵ تا ۸۷)

۱۴۹. گزینه ۴ صحیح است.

مرحله ۱: مبادلات پایایی یا تهاتری

مرحله ۲: کالای خاص. به عنوان مثال در ایران: غلات، در هندوستان: صدف، در تبت: جای و در روسیه پوست سمور خواهران بیشتری داشت.